

dirksland

dorpsgebied herkingen

bestemmingsplan

rbai

dirksland

dorpsgebied herkingen

bestemmingsplan

procedure

plannummer	datum	raad	gedeputeerde staten	beroep
8110.00	1 maart 2006	24 mei 2007	17 sept. 2007	

opdrachtleider : mw. drs J.P. Zevenbergen-Herweijer

toelichting

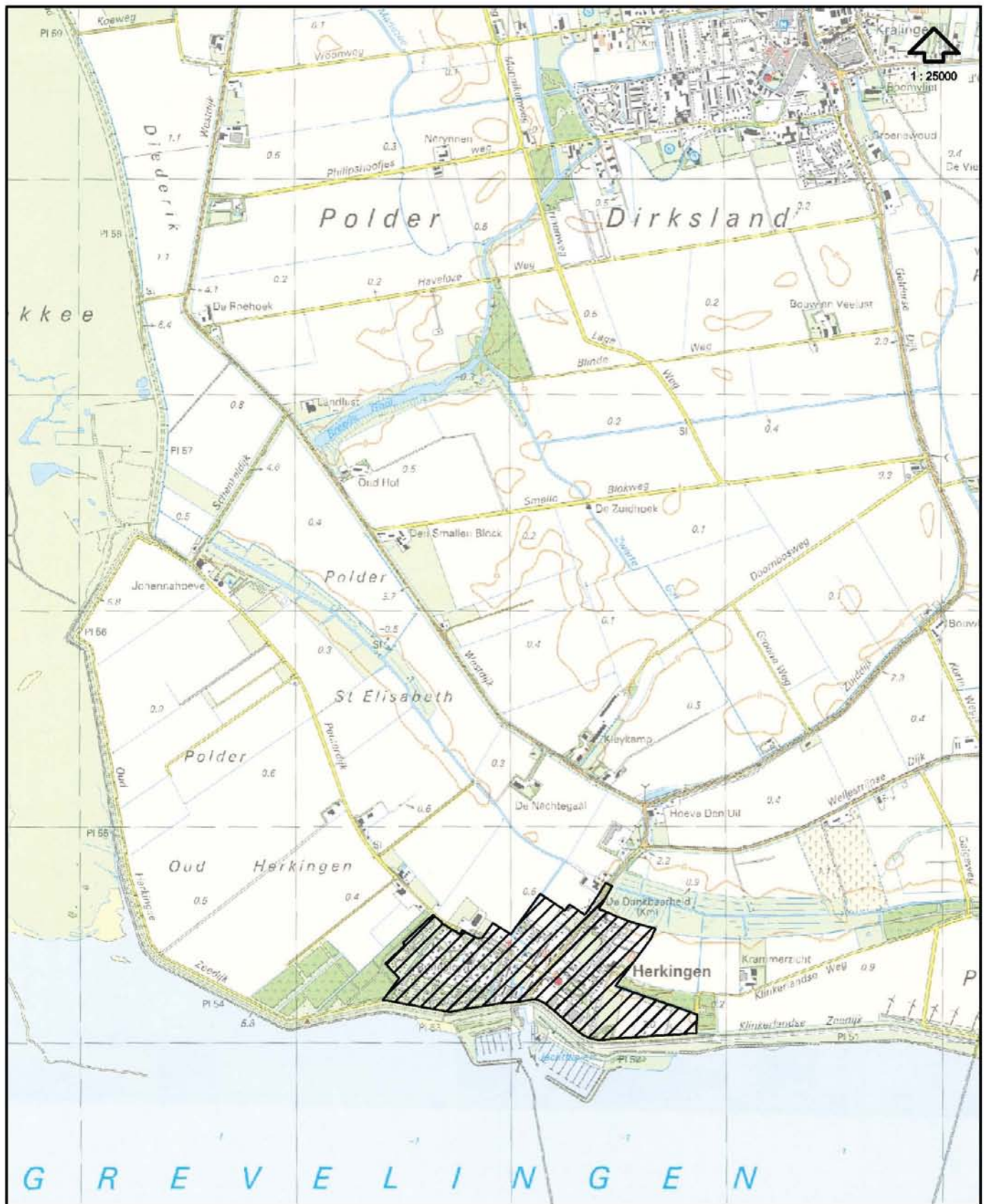
Inhoud van de toelichting

1. Inleiding	blz. 5
1.1. Ligging plangebied	5
1.2. Aanleiding en doel	5
1.3. Vigerende plannen	5
1.4. Leeswijzer	6
2. Beleidskader	7
2.1. Europees beleid	7
2.2. Rijksbeleid	7
2.3. Provinciaal beleid	13
2.4. Regionaal beleid	16
2.5. Conclusies	17
3. Ruimtelijke structuur	19
3.1. Historie	19
3.2. Ligging in groter verband	21
3.3. Ruimtelijke structuur	23
3.4. Ruimtelijke kwaliteit	29
3.5. Ontwikkelingsmogelijkheden	29
4. Functionele analyse	33
4.1. Bevolking en woningvoorraad	33
4.2. Detailhandel	33
4.3. Onderwijs	35
4.4. Maatschappelijke en medische voorzieningen	35
4.5. Sport	37
4.6. Toerisme en recreatie	37
4.7. Verkeer	41
4.8. Conclusies	43
5. Milieu	45
5.1. Bedrijven	45
5.2. Horeca	45
5.3. Bodem	46
5.4. Luchtkwaliteit	47
5.5. Externe veiligheid	48
5.6. Waterkering	48
5.7. Waterhuishouding	49
5.8. Archeologie	50
5.9. Ecologie	51
5.10. Leidingen	53
5.11. Wegverkeerslawaaï	53
6. Beleidsvisie	55
6.1. Inleiding	55
6.2. Karakteristiek van het plangebied	55
6.3. Beleidsvisie	55
7. Juridische planbeschrijving	59
7.1. Planvorm	59
7.2. Opzet voorschriften	59
7.3. De bestemmingen	59
8. Handhaving	65
9. Uitvoerbaarheid	67

Inhoud van de toelichting	2
9.1. Economische uitvoerbaarheid	67
9.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	67
10. Overleg ex artikel 10 Bro	73

Bijlagen:

1. Toelichting op de Staat van Bedrijfsactiviteiten.
2. Toelichting op de Staat van Horeca-activiteiten.
3. Bedrijfsinventarisatie.
4. Onderzoek luchtkwaliteit.
5. Invoergegevens en resultaten geluidsberekeningen.
6. Verslag workshop 6 mei 2003.
7. Verslag informatie- en inspraakbijeenkomst 16 juni 2004.

 plangebied

Figuur 1
ligging plangebied

1.1. Ligging plangebied

Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op het dorpsgebied van Herkingen. Ook het recreatiewoningencomplex aan de westzijde van het dorp maakt onderdeel uit van het plan. De jachthaven aan de Grevelingen maakt er echter geen deel van uit (zie figuur 1).

Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Zeedijk langs de Grevelingen. Aan de oostzijde vormt de grens tussen de agrarische percelen en de bebouwing langs de Volkerakstraat, Krammerstraat en Deltastraat de plangrens. De hier gelegen afvalwaterzuiveringsinstallatie en de begraafplaats maken eveneens onderdeel uit van het plan. Vervolgens loopt aan de noordzijde de plangrens langs de achterzijde van de bebouwing aan de Jan Deugtstraat om even ten zuiden van de molen de Molendijk over te steken. Daar loopt de plangrens door tot aan een hoofdwatgang, om vervolgens achter de vrijstaande woningen aan het Austinplein en het Onderlangs naar de Peuterdijk af te buigen. Ten zuiden van de Peuterdijk wordt de westelijke plangrens gevormd door een watgang aan de westzijde van het recreatiewoningencomplex.

1.2. Aanleiding en doel

Het geldende bestemmingsplan voor het grootste deel van het dorpsgebied, het bestemmingsplan "Herkingen na 1^e herziening", dateert uit 1979. Voor enkele delen van het dorp, namelijk het Austinplein en een gebiedje aan de westzijde van de Kaaidijk, zijn naderhand afzonderlijke bestemmingsplannen opgesteld. Ook voor het terrein met recreatiewoningen aan de westzijde van het dorp geldt een afzonderlijk bestemmingsplan. Qua juridisch-planologische opzet is het bestemmingsplan "Herkingen na 1e herziening" inmiddels verouderd. Bovendien bestaat er behoefte aan één bestemmingsplan voor het dorpsgebied. Het belangrijkste doel van het bestemmingsplan is het actualiseren van het bestemmingsplan en afstemming op recente inzichten op juridisch-planologisch gebied. Het bestemmingsplan is in belangrijke mate gericht op het beheer van de bebouwde omgeving en onbebouwde ruimte en slechts in zeer beperkte mate op ontwikkeling. Bij het beheer vormt de omgevingskwaliteit een belangrijk aandachtspunt.

1.3. Vigerende plannen

Het nieuwe bestemmingsplan vormt een vervanging van de volgende plannen:

- Herkingen na 1^e herziening (1979): dit plan heeft betrekking op het grootste deel van het dorp. Een belangrijke doelstelling destijds was het samenvoegen van een aantal kleinere plannen en aanpassing aan de toen geldende wetgeving. Een beperkte uitbreiding werd mogelijk gemaakt in het verlengde van de St. Elizabethstraat. Deze is gerealiseerd. Ook voorzag het plan in beperkte woningbouwmogelijkheden op de hoek van de St. Elizabethstraat/Peuterdijk/Molendijk en ten westen van de Kaaidijk. De woningbouw op de locatie Peuterdijk/St. Elizabethstraat is niet gerealiseerd, aan de westzijde van de Kaaidijk zijn eind jaren '90 een blokje woningen en een nieuw verenigingsgebouw gerealiseerd.
- Bungalowpark Herkingen (1990): het belangrijkste doel van dit plan was het mogelijk maken van de realisering van 43 recreatiewoningen aan de westzijde van de "Buitenplaats Herkingen". Tevens is de regeling voor het bestaande recreatiepark geactualiseerd.
- Austinplein (1993): ten behoeve van de bouw van een beperkt aantal woningen aan het Austinplein is in 1993 dit bestemmingsplan vastgesteld.

1.4. Leeswijzer

Deze toelichting is als volgt opgebouwd.

- In hoofdstuk 2 wordt een beknopte beschrijving gegeven van het beleidskader.
- Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de ruimtelijke structuur. Allereerst wordt een korte historische beschrijving gegeven. Daarna wordt de ligging van Herkingen in groter verband in beeld gebracht. Vervolgens wordt ingegaan op de ruimtelijke structuur van het plangebied. Tot slot is in het kader van het ruimtelijk kwaliteitsbeleid een gemotiveerd onderscheid gemaakt tussen gebieden waarvoor een ander (welstands)beleid kan gelden.
- Hoofdstuk 4 schetst een beeld van de functionele structuur van Herkingen.
- De milieu- en andere relevante aspecten komen in hoofdstuk 5 aan de orde.
- Op basis van de resultaten van de inventarisatie en analyse uit de voorgaande hoofdstukken wordt in hoofdstuk 6 een beleidsvisie voor Herkingen geformuleerd.
- Hoofdstuk 7 geeft een beschrijving van de juridische vormgeving van het plan.
- Hoofdstuk 8 behandelt de handhaving.
- De uitvoerbaarheid, waaronder de maatschappelijke uitvoerbaarheid, en de resultaten van het overleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening komen in de hoofdstukken 9 en 10 aan de orde.

2. Beleidskader

7

2.1. Europees beleid

Vogelrichtlijn (79/409/EEG)/Habitatrichtlijn (92/43/EEG)

Herkingen grenst aan de zuidzijde aan de Grevelingen, die in het kader van de Vogelrichtlijn (1979) is aangewezen tot speciale beschermingszone (24 maart 2000) (zie figuur 2). Naast speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, is de Grevelingen tevens (onder voorbehoud) aangemeld als speciale beschermingszone zoals bedoeld in de Habitatrichtlijn (1991). Dit zijn gebieden met habitattypen of soorten van belang voor alle Lidstaten van de Europese Unie (uitgezonderd vogels; deze vallen onder de Vogelrichtlijn). De bescherming van speciale beschermingszones onder de Habitatrichtlijn is gelijk aan de bescherming van deze zones onder de Vogelrichtlijn.

De Vogel- en Habitatrichtlijn hebben een externe werking. Ingrepen die nabij de speciale beschermingszones plaatsvinden en mogelijk verstoring teweegbrengen van kwalificerende soorten of habitats, zullen moeten worden getoetst op het effect van de ingreep.

Voor speciale beschermingszones gelden de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurwaarden van het gebied niet worden aangetast. In dergelijke gevallen moeten tevens inspraakmogelijkheden zijn geboden.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd terwijl het negatief beoordeeld is, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

De bovenstaande verplichtingen passen in het rijksbeleid ten aanzien van de bescherming van natuurwaarden in kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (Natuurbeleidsplan, Structuurschema Groene Ruimte).

2.2. Rijksbeleid

Nota Ruimte (2006)

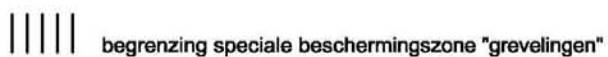
Op 17 januari 2006 is de Nota Ruimte vastgesteld. Hierin is het ruimtelijk beleid voor de lange termijn (tot 2030) uiteengezet. In de nota zijn vier algemene doelen geformuleerd: versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland, bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland, borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden en borging van de veiligheid.

De Nota Ruimte zet onder meer in op het volgende:

- efficiënt en zo mogelijk meervoudig ruimtegebruik, echter geen rode contouren om de kerren;
- gemeenten moeten de mogelijkheid hebben om de eigen natuurlijke aanwas op te vangen;
- veel sterker sturende rol van water bij de ruimtelijke inrichting.

Nota Belvédère (1999)

De Nota Belvédère is een uitwerking van de voornemens die zijn neergelegd in de Cultuurnota en nota over het Architectuurbeleid. Daarnaast zijn ook algemene uitspraken over het belang van cultuurhistorie in het Structuurschema Groene Ruimte en de actualisering van de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra geconcretiseerd.

De Nota geeft een visie op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten van het fysieke leefmilieu in de toekomstige ruimtelijke inrichting van Nederland kan worden omgegaan, en geeft aan welke maatregelen daartoe moeten worden getroffen. Het geeft aanvulling op het bestaande sectorale beleid.

Centraal in de Nota staat de instandhouding, versterking en verdere ontwikkeling van cultuurhistorische identiteit door een betere benutting van cultuurhistorische kwaliteiten bij ruimtelijke aanpassingen. Om dit te bereiken wordt een ontwikkelingsgerichte benadering voorgestaan, die bestaande kwaliteiten als vertrekpunt hanteert en deze combineert met een beschrijving van de recente cultuurgeschiedenis, dynamiek en ontwikkelingspotenties van een gebied.

In het kader van de Nota is een aantal van de cultuurhistorisch meest waardevolle gebieden en steden in Nederland geselecteerd. Deze gebieden en steden worden gekenmerkt door het feit dat er naar verhouding tot andere gebieden en steden veel cultuurhistorische waarden in onderlinge samenhang en/of waarden van bijzondere betekenis aanwezig zijn. Flakkee behoort niet tot de geselecteerde gebieden.

Vierde Nota Waterhuishouding (1998)

De Vierde Nota Waterhuishouding is aanvullend op het beleid uit de Derde Nota Waterhuishouding. Aangegeven is dat het waterbeheer ingericht moet zijn op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde en duurzame watersystemen. Om dit te bereiken moet zoveel mogelijk worden uitgegaan van een watersysteembenadering en dient een zo integraal mogelijk beheer te worden gevoerd.

Waterbeleid 21^e Eeuw (2000/2001/2003)

In augustus 2000 verscheen het advies van de Commissie Waterbeheer 21^e Eeuw: Waterbeleid voor de 21^e eeuw – geef water de ruimte en de aandacht die het verdient. In het kabinetsstandpunt Anders omgaan met water is dit advies nagenoeg geheel overgenomen.

Om een snelle start te maken met dit nieuwe beleid hebben het Rijk, de Unie van Waterschappen, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten op 14 februari 2001 de Startovereenkomst WB21 gesloten. In deze Startovereenkomst wordt een aantal uitgangspunten van het nieuwe waterbeleid genoemd:

- water dient mede sturend te zijn in de ruimtelijke ordening (op basis van drietrapsstrategieën voor waterkwantiteit: vasthouden, bergen, afvoeren/aanvoeren, en waterkwaliteit: schoon houden, scheiden, zuiveren);
- er dient ruimte voor water te worden gecreëerd;
- waar mogelijk dient ruimte meervoudig te worden gebruikt;
- alle besluiten met ruimtelijke consequenties moeten worden getoetst op de consequenties voor het water: de watertoets.

Voorts geldt dat zowel waterhuishoudkundige problemen als kosten en verantwoordelijkheden niet mogen worden afgewenteld op andere gebieden of partijen.

De uitgangspunten van WB21 zijn opgenomen in Planologische Kern Beslissingen zoals het Structuurschema Groene Ruimte II.

De Startovereenkomst WB21 is opgevolgd door het in juli 2003 door het Rijk, de provincies (IPO), gemeente (VNG) en de waterschappen (Unie) ondertekende Nationaal Bestuursakkoord Water. De watertoets is thans verankerd in het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro).

Flora- en faunawet (2002)

De Flora- en faunawet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Deze wet vervangt diverse wetten die betrekking hadden op de bescherming van dier- en plantensoorten. Daarnaast is de soortenbescherming uit de Vogel- en de Habitatrichtlijn in deze wet geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen "licht" en "zwaar" beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik dan wel van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet.

Figuur 3
fragment streekplankaart

bron: provincie Zuid-Holland (streekplan Zuid-Holland Zuid)

Voorzover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van LNV. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

De Flora- en faunawet is in zoverre voor het onderhavige bestemmingsplan van belang, dat bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat. De Flora- en faunawet staat de uitvoering van het plan in de weg, wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor – voorzover vereist – geen ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet zal worden verkregen.

Natuurbeschermingswet 1998 (2005)

De op 1 oktober 2005 in werking getreden Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op gebiedsbescherming. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- a. door de Minister van LNV aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- b. door de Minister van LNV aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- c. door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de Minister van LNV). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van de ontwikkeling niet in de weg staat. De Natuurbeschermingswet staat de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg, wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

Gewijzigde Woningwet (2003)

De op 1 januari 2003 gewijzigde Woningwet biedt ruimere mogelijkheden om zonder bouwvergunning bepaalde bouwwerken op te richten. De vergunningvrije bouwwerken zijn opgenomen in artikel 2 en artikel 3 van het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken. Voor vrijwel alle bouwwerken worden voorwaarden genoemd waaraan het bouwwerk moet voldoen om zonder vergunning te mogen worden opgericht. Deze voorwaarden hebben bijvoorbeeld betrekking op de afmetingen en de plaats van het bouwwerk.

Vergunningvrij mogen bij bestaande woningen onder andere worden gebouwd:

- een aan- of uitbouw van één bouwlaag aan de oorspronkelijke zij- of achtergevel die niet breder is dan de gevel waaraan de aan- of uitbouw wordt gebouwd en niet dieper is dan 2,5 m; voorts geldt dat een minimumafstand van 1 m moet worden aangehouden tot de weg en/of openbaar groen en, wanneer aan de zijgevel wordt gebouwd, ook een minimumafstand van 1 m tot de voorgevel en het perceel van de burens;
- een bijgebouw of overkapping op een achtererf of zijerf met een hoogte van maximaal 3 m; de totale oppervlakte van bouwvergunningvrij gebouwde bijgebouwen en overkappingen moet daarbij minder dan 30 m² bedragen; ook hier gelden minimumafstanden tot de weg, het openbaar groen, de voorgevel en het naburige erf.

Zowel voor aan- en uitbouwen als voor bijgebouwen en overkappingen tezamen geldt dat het zij- of achtererf voor niet meer dan 50% mag worden bebouwd. De voorwaarden die hiervoor zijn aangegeven worden op onderdelen nader gedetailleerd in het genoemde Besluit.

Nieuwstraat

Grevelingenweg

2.3. Provinciaal beleid

Streekplan Zuid-Holland Zuid (2000)

Wonen

De centrale doelstelling voor Goeree-Overflakkee blijft het in mei 2000 vastgestelde streekplan, het behoud van het landelijk karakter en de aanwezige waarden. Concentratie van wonen, werken en voorzieningen, alsmede versterking van de gebiedskwaliteiten vormen daarbij belangrijke ruimtelijke peilers. Op grond van de door het rijk vastgestelde VINEX en de VINAC valt Goeree-Overflakkee binnen het geheel van open ruimten waarvoor een "restrictief beleid provincie" van toepassing is. Als spreiding is gekozen voor selectieve concentratie. Naast dit selectieve spreidingsmodel, waarbij aan Middelharnis het accent wordt toegedacht, is gekozen voor een sturingsmodel ten aanzien van wonen en werken dat uitgaat van een combinatie van sturen op programma's, ruimtebeslag en een jaarlijks bouwscenario. Het woningbouwprogramma zal in principe binnen de bestaande bebouwingsgrenzen moeten worden gerealiseerd via inbreiding en verdichting.

Regio's dienen naast het ontwikkelen van een regionaal bouwprogramma afgestemd op de opvang van de eigen bevolkingsgroei, tevens inhoud te geven aan het voeren van een werend huisvestingsbeleid. Voor Goeree-Overflakkee wordt gestuurd op programma en een jaarlijks bouwscenario. Een Bestuursovereenkomst Volkshuisvesting wordt wenselijk geacht.

Op basis van het provinciale beleid kan in de gehele gemeente Dirksland in de periode 2000-2005 de woningvoorraad toenemen met 116 woningen. Voor de periode 2005-2010 zijn geen cijfers per gemeente beschikbaar. Voor Goeree-Overflakkee is het programma in deze periode bepaald op 450 woningen.

Toerisme en recreatie

Recreatie en toerisme zijn de laatste jaren in toenemende mate van belang geworden op Goeree-Overflakkee. De sector is van aanzienlijk economische belang (met name op de Kop van Goeree) en biedt ontwikkelingspotenties die gunstiger zijn dan de meeste andere sectoren. Recreatie en toerisme vormt bovendien een sector die op een vanzelfsprekende manier thuishoort op Goeree-Overflakkee vanwege de directe relatie met de natuurlijke omgeving. Dit vraagt natuurlijk wel om een goede afstemming, inpassing en zonering. Binnen de sector recreatie en toerisme is vooral de verblijfsrecreatie voor Goeree-Overflakkee ruimtelijk en economisch relevant. Verblijfsrecreatie is nu en zal ook in de toekomst één van de economische pijlers van Goeree-Overflakkee zijn. Verblijfsrecreatie brengt werkgelegenheid en bestedingen met zich mee. Die bestedingen dragen bij aan een hoger lokaal voorzieningenniveau dan anders mogelijk zou zijn geweest.

Groei van de sector verblijfsrecreatie op Flakkee is ruimtelijk mogelijk. Gelet op de ervaringen van de afgelopen decennia is het gewenst in samenspraak met de sector een samenhangende visie te ontwikkelen op de ontwikkeling van de verblijfsrecreatie. Tot op heden ontbreekt volgens het streekplan een samenhangende recreatieve structuur, hetgeen een nadelige invloed heeft op de aantrekkelijkheid als verblijfsgebied. Voor het ontwikkelen van een samenhangende visie op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen zijn in het streekplan de volgende uitwerkingsregels opgenomen:

- er dient sprake te zijn van een integrale visie op de toeristisch-recreatieve structuur (verblijfsrecreatie, watersport/jachthavens), waarbij tevens een relatie wordt gelegd naar andere belangen in het landelijk gebied;
- de ontwikkeling op Flakkee moet in samenhang met die op de Kop van Goeree (gebiedsgerichte aanpak en streekplanuitwerking) en met de ruimere omgeving gezien worden;
- de ontwikkelingsmogelijkheden en behoefteontwikkeling moeten op langere termijn worden gezien.

Milieubeschermingsgebieden

In of direct aangrenzend aan de kern van Herkingen zijn geen milieubeschermingsgebieden voor grondwater en stilte opgenomen.

Archeologie

Herkingen is op de bij het streekplan gevoegde kaart niet aangegeven als een gebied met hoge archeologische verwachtingen.

Bron ; regiovisie goeree-overflakkee

Figuur 4
Regiovisie Goeree-Overflakkee

Windenergie

Aan de oostzijde van Herkingen zijn in het verleden windturbines gerealiseerd. Het streekplan voorziet in uitbreiding van het vermogen door vervanging van de bestaande turbines.

Inmiddels is een partiele herziening van het streekplan vastgesteld (zoetwaterkanaal Goeree-Overflakkee). De tweede partiele herziening (landgoederen en Ruimte voor Ruimte) verkeert in een vergevorderd stadium van besluitvorming. Deze herzieningen zijn minder relevant voor het plangebied dan de ter voorbereiding zijnde herziening. In deze herziening worden contouren rond de stads- en dorpsgebieden aangegeven. Stedelijke functies moeten binnen deze contouren worden gerealiseerd.

Toeristisch recreatieve ontwikkeling Overflakkee (2004)

Op 13 april 2004 hebben Gedeputeerde Staten de streekplanuitwerking Toeristisch recreatieve ontwikkeling Overflakkee vastgesteld. Deze uitwerking geeft richting aan het toeristisch-recreatief programma voor de komende jaren.

De sector recreatie en toerisme wordt beschouwd als een van de sectoren met groeimogelijkheden op het eiland. De streekplanuitwerking maakt uitbreiding van verblijfsrecreatie mogelijk.

Ook wordt het agrotourisme ("kamperen bij de boer") en recreatief medegebruik van bijvoorbeeld natuurgebieden gesteund. Voor de omgeving van onder andere Herkingen-Battenoord wordt concentratie van ontwikkelingen mogelijk gemaakt.

De streekplanuitwerking vormt het toetsingskader voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen als verblijfsrecreatie en jachthavens.

Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 (2000)

Het Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 is een combinatie van het vroegere provinciale milieubeleidsplan en waterhuishoudingplan. In dit beleidsplan heeft het provinciaal bestuur het beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding vertaald naar de Zuid-Hollandse situatie. Duurzaamheid en omgevingskwaliteit zijn sleutelbegrippen in het provinciale beleid. Om de kwaliteit van de omgeving duurzaam te verbeteren, krijgt het milieu- en waterbeleid een meer sturende rol in ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Voor de Zuid-Hollandse situatie is expliciet aangegeven op welke wijze invulling kan worden gegeven aan duurzame watersystemen.

Hierbij zal bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen meer rekening moeten worden gehouden met de gevolgen van klimaatveranderingen, zeespiegelrijzing en bodemdaling voor het waterbeheer. Bij keuzen ten aanzien van het waterbeheer en ruimtelijke ontwikkelingen moet worden gezocht naar flexibele en veerkrachtige oplossingen.

Bestemmingsplannen blauw gekleurd (2001)

De provincie streeft naar een optimale vertaling van de belangen van duurzaam waterbeheer in ruimtelijke plannen. Hiermee is invulling gegeven aan de uit Waterbeleid 21^e Eeuw voortgekomen watertoets. Om een en ander te faciliteren heeft de provincie de nota "Bestemmingsplannen blauw gekleurd" uitgebracht, waarin een handreiking voor in bestemmingsplantoelichtingen op te nemen waterparagrafen is gegeven.

Nota Regels voor Ruimte (2005)

Op 8 maart 2005 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de nota Regels voor Ruimte vastgesteld. Deze nota vormt naast de streekplannen het beoordelingskader voor gemeentelijke ruimtelijke plannen en bevat beleidsregels ten behoeve van de goedkeuring van deze plannen. De nota vervangt de Nota Planbeoordeling 2002. Met de nieuwe nota Regels voor Ruimte geeft de provincie vorm aan de verschuiving van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie, waarbij de nadruk komt te liggen op het ontwikkelen van een duurzame omgevingskwaliteit. De nota Regels voor Ruimte vormt dan ook een fundamentele herziening van de vroegere nota's. Lokale overheden krijgen meer ruimte om belangen van lokaal niveau op eigen wijze te regelen. Voor plannen voor bestaand stedelijk gebied is het toetsingskader beperkt.

Deelstroomgebiedsvisies in het werkgebied Zuid-Holland Zuid (2003)

Onder regie van de provincies zijn, als uitvloeisel van de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e Eeuw (Nationaal Bestuursakkoord Water), de deelstroomgebiedsvisies vastgesteld. In deze visies zijn huidige en toekomstige knelpunten in het watersysteem gerelateerd aan ruimtelijke ontwikkelingen die op korte en (middel)lange termijn aan de orde zijn.

Wat het deelstroomgebied Zuid-Hollandse Eilanden betreft, waar Goeree-Overflakkee toe behoort, geldt dat de in de deelstroomgebiedsvisieesignaleerde problematiek kan worden toegespitst op een tekort aan waterberging, de matig tot slechte waterkwaliteit en de zoet/zoutproblematiek. Ook de voorgenomen openstelling van de Haringvlietsluizen speelt in de deelstroomgebiedsvisies een grote rol.

2.4. Regionaal beleid

Regiovisie Goeree-Overflakkee (1997)

In het kader van de destijds in voorbereiding zijnde streekplanherziening is door de vier gemeenten op Goeree-Overflakkee een visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling opgesteld (figuur 4).

Als koers is daarbij aangegeven dat de toekomstige ontwikkeling van Goeree-Overflakkee zoveel mogelijk dient aan te sluiten op het karakter en de potenties van het eiland. De inzet daarbij is om meer dan in het verleden het accent te leggen op toerisme en recreatie.

Met het oog op de lokale woningbehoefte en leefbaarheid dient er ook bij/in kleine kernen woningbouw mogelijk te zijn. Naast het benutten van inbreidingslocaties moet rekening worden gehouden met dorpsuitbreidingen. Bij het karakter van het eiland past bouwen in een groene setting en uitgaan van kleinschalige projecten. Het wordt wenselijk geacht om bij de woningvoorraadtoename rekening te houden met een lichte groei (10 à 15%) boven op de natuurlijke aanwasontwikkeling.

Bij de verdere ontwikkeling van toeristisch-recreatieve voorzieningen (watersport, verblijfsrecreatie) gaat de voorkeur uit naar locaties die aansluiten bij de kernen, waar gebruik kan worden gemaakt van reeds aanwezige voorzieningen, en die een binding hebben met het water (behoud van openheid landschap, ondersteuning leefbaarheid kernen). Het oostelijk deel van het eiland leent zich uitstekend voor nieuwe vormen van toeristische en recreatieve voorzieningen. Voorts vormt een goede infrastructuur voor routegebonden recreatie een belangrijk onderdeel van het toeristisch-recreatief product. Een verdere uitbouw van dit "groene netwerk" (fiets-, wandel- en kanoroutes) is van belang.

Goeree-Overflakkee: Visie op toeristische ontwikkeling tot 2015 (2000)

In deze regionale visie worden een ambitieniveau en profiel voor Goeree-Overflakkee gepresenteerd. De keuze van dit ambitieniveau is gebaseerd op een verrichte marktstudie. In het voorkeursmodel staat de ressortfilosofie centraal. Dit betekent: het bieden van een oase van rust, ruimte en natuur in de verblijfs wereld. Aan een aantal gebieden wordt een capaciteitsuitbreiding toegekend. Hierbij spelen de volgende criteria een belangrijke rol:

- ruimtelijke aanknopingspunten (aansluiting bij bestaande dorpskernen, natuurontwikkelingsplannen, beschikbare grond en nabijheid van water);
- recreatieve structuur (aansluiting bij bestaande bedrijven, bij bestaande of geplande infrastructuur en aansluiting bij lopende initiatieven).

Voor het deelgebied Herkingen/Battenoord wordt in de visie de volgende uitbreiding nagestreefd:

- bungalows	250;
- kampeerplaatsen	75;
- ligplaatsen	500.

Integraal waterbeheersplan 2 1999-2003 (1999)

Het beleid van de waterbeheerders in het plangebied (waterschap Goeree-Overflakkee en Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden) ligt formeel vast in het Integraal Waterbeheersplan 2 van de samenwerkende waterbeheerders in Zuid-Holland Zuid. Een partiële herziening van het IWBP 2 is momenteel in voorbereiding.

Waterstructuurplan Goeree-Overflakkee (2002)

In 2002 is het Waterstructuurplan Goeree-Overflakkee vastgesteld, opgesteld door het waterschap Goeree-Overflakkee en het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden. Het doel van dit plan is om een ruimtelijke visie voor de lange termijn (2050) te geven op de structuur en het gebruik van het watersysteem op Goeree-Overflakkee.

Dit wordt nodig geacht omdat er ingrijpende veranderingen worden voorzien, onder meer als gevolg van zeespiegelstijging, neerslagtoename en veranderingen in de Deltawateren (met

name het Haringvliet). Dit waterstructuurplan is voor Goeree-Overflakkee ingebracht in de deelstroomgebiedsvisies voor Zuid-Holland Zuid.

In het Waterstructuurplan wordt aangegeven dat Herkingen en omgeving in een onderzoeksgebied voor zonering van de chloridengehalten ligt. Verder wordt aan de rand van Herkingen gezocht naar mogelijkheden voor het realiseren van zogenaamde "waterbalkons". Ten slotte is in een functiegeschiktheidskaart voor stedelijke functies weergegeven dat delen van het plangebied als "minder geschikt" en deels als "geschikt" zijn beoordeeld. Voor de als "minder geschikt" aangeduide gebieden betekent dit dat zij in de huidige situatie niet voldoende weerstand kunnen bieden tegen extreem hevige neerslag.

Beheersplan Waterkeringen 2002-2006 (2002)

Het beleid met betrekking tot het waterkeringenbeheer is door het waterschap Goeree-Overflakkee vastgelegd in het Beheersplan Waterkeringen 2002-2006. Van dit plan maakt een nota Waterkeringen en Ruimtelijke Ordening deel uit. Het ruimtelijke beleid ten aanzien van waterkeringen is met name gericht op het waarborgen van voldoende ruimte voor waterkeringen (onder meer vanwege in de toekomst wellicht noodzakelijke dijkverzwaringen) alsmede op het beheersen van nevenfuncties op en nabij dijken en duinen.

Ook is een nota Bouwbeleid Waterkeringen opgesteld, die inzicht verschaft in het beleid van het waterschap inzake bebouwing in, op of nabij waterkeringen.

2.5. Conclusies

Algemeen

Op grond van het vigerende rijks- en provinciale beleid gelden er beperkingen ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden van Herkingen. Er liggen kansen voor de toeristisch-recreatieve sector. Ontwikkelingen op dit terrein zullen zich eerder in de directe omgeving van Herkingen voordoen dan in het dorp zelf. Bij dergelijke ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de buitendijks gelegen speciale beschermingszone die is gebaseerd op de Europese regelgeving met betrekking tot natuurbehoud. Vanwege de externe werking van deze richtlijn moet hiermee echter wel rekening worden gehouden. Het voorliggende bestemmingsplan is voornamelijk consoliderend van aard. Het is niet te verwachten dat dit plan zal leiden tot negatieve gevolgen voor de buitendijkse beschermingszones.

Bij de bestemmingslegging moet verder rekening worden gehouden met een goede afstemming tussen de ruimtelijke ordening en het waterbeheer.

 huidig dorpsgebied

Figuur 5
fragment historische kaart rond 1903

3. Ruimtelijke structuur

19

3.1. Historie

De ontstaansgeschiedenis van Herkingen hangt samen met die van het eiland Goeree-Overflakkee. In de getijdedelta van Schelde, Maas en Rijn ontwikkelden – waar Goeree-Overflakkee nu is gelegen – zich na de Middeleeuwen eilandjes tussen de brede stromen van de Grevelingen, het Volkerak en Haringvliet. De van oorsprong veeneilanden sloegen tijdens overstromingen, zoals de St. Elisabethsvloed van 1421, grotendeels weg en werden door afzettingen van jonge zeeklei weer opgebouwd (proces van landaanwinning en bedijking).

De op- en aanwassen van Overflakkee, het deel waarop Herkingen is gelegen, zijn vanaf de 15^e eeuw (permanent) bedijkt. De oudste polder is die van Dirksland (1415), doch de polder Oud-Herkingen is nog net voor de St. Elisabethsvloed bedijkt (1420).

Aanvankelijk werden de bedijkte polders door brede geulen van elkaar gescheiden. In de loop van de 16^e eeuw werden de polders rond Herkingen verenigd. Binnen de veelal rechtlijnig verkavelde polders (zeker na de rationalisering van de ruilverkaveling Flakkee) komen plaatselijk nog restanten van oude krekten voor, die een afwijking van de strakke indeling vormen. Direct ten noorden van Herkingen ligt zo'n kreekrestant: Klaasjeswater of Oude Dee en het natuurgebied het Paardengat.

De polders loosden van oudsher ten behoeve van de afwatering op de omliggende (toenmalige) zeearmen. De polder Oud-Herkingen loost nog steeds op de Grevelingen.

Op het eiland waren de routes over land, die veelal over de aanwezige dijken liepen, lange tijd ondergeschikt aan de routes over het water. Een uitzondering hierop wordt gevormd door de weg tussen de havens van Middelharnis en Herkingen als onderdeel van de route Maassluis-Zierikzee. Over de verschillende dijken rond de polders lagen wel paden, doch echte verharde wegen werden pas in de tweede helft van de 19^e eeuw aangelegd, in samenhang met de ontwikkeling van allerlei verbindingen naar de omliggende eilanden/gebieden. Lange tijd waren de verbindingen over het water van groot belang. Vanuit Herkingen was er een veerbootverbinding over de Grevelingen naar Bruinisse op Schouwen-Duiveland. De aanleg van de verschillende vaste oeververbindingen in het kader van de Deltawerken maakten een definitief einde aan de routes over het water. De haven van Herkingen heeft thans vooral een recreatieve functie (jachthaven). Daarnaast maakten de Deltawerken de voormalige zeearmen tot binnenwateren.

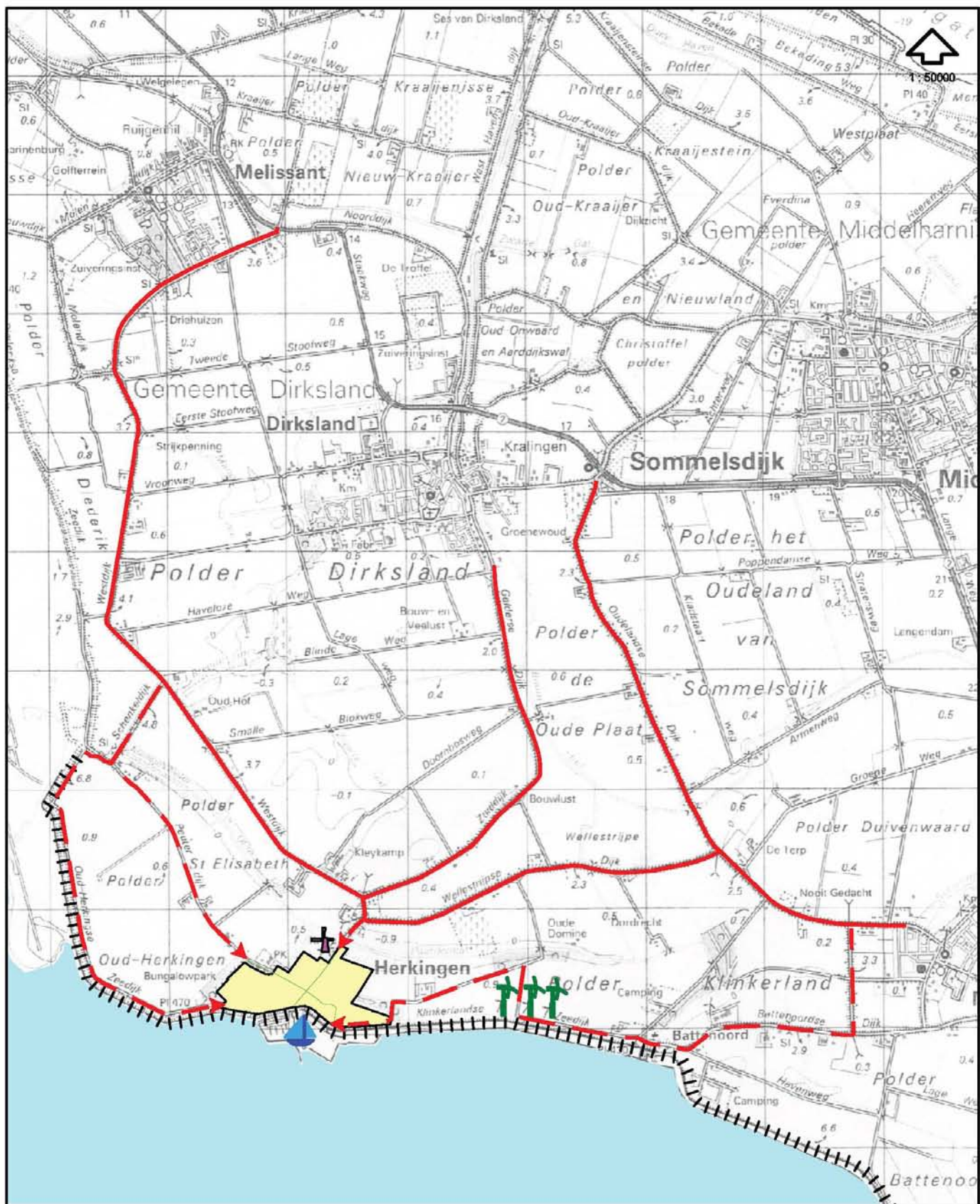
Het dorp Herkingen is al snel na de bedijking van de polder Oud-Herkingen in de 15^e eeuw gesticht. Herkingen vormt een dijkdorp, met een haven en een kaai.

Ondanks dat de polder al rond 1420 is bedijkt, heeft de bedijking pas in 1604 een permanent karakter gekregen die ook van invloed is geweest op de ontwikkeling van Herkingen. De groei was weliswaar bescheiden van circa 21 huizen in 1632 tot circa 50 huizen rond 1750 en circa 85 huizen in 1850. De kerk aan de Scharloodijk werd in 1788 gesticht.

De Kaaidijk – gelegen tussen de Molendijk en de haven – ontwikkelde zich als een soort havenkade, mede door de veerdienst op Schouwen. Langs de kruising van de verschillende dijken (Molendijk/Kaaidijk-Scharloodijk/Peuterdijk) groeide het dorp. Er ontstond geen komvormige dorpsontwikkeling, zoals deze in andere eilanddorpen vaak wel is te zien. Wel werd de St. Elisabethstraat als doodlopend straatje haaks op de Peuterdijk aangelegd.

Herkingen groeide beetje bij beetje. In het begin van de 20^e eeuw werd aan de andere zijde van de Peuterdijk de Nieuwstraat aangelegd. Daarnaast ontstond aan de noordzijde van de kern ter hoogte van de molen een woongebied, bestaande uit de stratenvierhoek: Tuinstraat, Stoofweg, A. de Vliegerstraat en Jan Deugtstraat.

In 1928 werd onderlangs de noordzijde van de Peuterdijk een gereformeerde kerk gebouwd. Ook werd voor de oorlog de brandweerkazerne op de hoek van de Scharloodijk en de 1 Februariweg gebouwd.

	hoofdroute		korenmolens
	afgeleide route		jachthavens
	zeedijk		windmolens
	polderdijken binnen de bebouwde kom		plangebied
	plangrens		

Figuur 6
ligging in groter verband

Zowel voor als na de Tweede Wereldoorlog groeide Herkingen langzaam. Bij de stormvloed van 1953 werd het dorp zwaar getroffen. In verband hiermee werd een nieuwe waterkering langs de Grevelingen aangelegd ter vervanging van de Kaaidijk en Scharloodijk.

In de naoorlogse periode groeide het dorpje tot de huidige omvang. Aan de noordzijde is na de watersnoodramp een klein buurtje met Scandinavische (houten) noodwoningen opgericht. De meest recente woningbouw vinden we onder aan de Kaaidijk. Aan de westzijde is in verschillende fasen een omvangrijk gebied met vakantiebungalows tot ontwikkeling gebracht, in een groene "setting".

3.2. Ligging in groter verband

Herkingen bevindt zich aan de zuidzijde van het open poldergebied van Goeree-Overflakkee, aan de Grevelingen (figuur 6). Herkingen is ondanks de ligging aan het water en de aanwezigheid van een jachthaven, van oorsprong een dijkdorp. Een kaai (aanlegplaats voor schepen) vormde de feitelijke oorsprong van het dorp dat later rond het kruispunt van de Molendijk/Kaaidijk-Scharloodijk/Peuterdijk verder is uitgegroeid. Dit kruispunt, met de belangrijkste historische bebouwing van de kern, vormt nog altijd het centrum van het dorp.

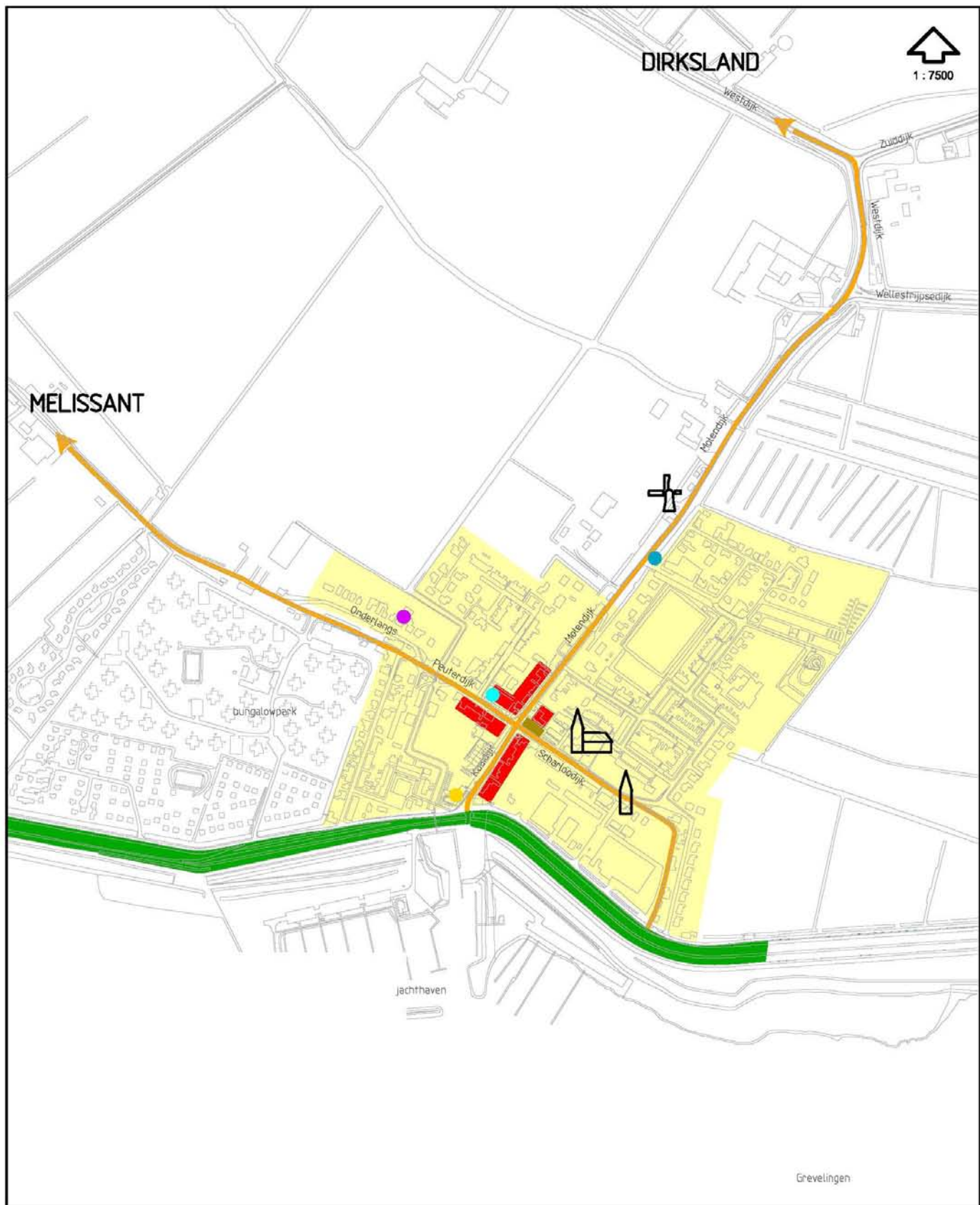
De bebouwing van de huidige dorpskern bevindt zich niet louter op of aan de dijken, maar ligt verspreid over een drietal polders evenzeer tussen de historische polderdijken. De Peuterdijk vormt daarbij de scheiding tussen de polder Oud Herkingen en de polder St. Elisabeth, die op haar beurt door de Molendijk en Kaaidijk gescheiden wordt van de polder Klinkerland.

Herkingen is, evenals Dirksland en Melissant, omgeven door het zo kenmerkende open agrarische poldergebied van midden Goeree-Overflakkee waar recentelijk nog ruilverkaveling heeft plaatsgevonden. Herkingen wordt in engere zin ingekaderd door – in het kader van de landinrichting – aangelegde bossen aan de oost- en westzijde, de restanten van een oude kreek aan de noordzijde en de Zeedijk aan de zuidzijde.

Door het ontbreken van duidelijke herkenningpunten lijkt Herkingen op te gaan in de beeldhorizon van het eindeloze vlakke polderlandschap met verspreid aangelegde bossen en met bomenrijen begeleide polderdijken. Op afstand vormen de drie op ruime afstand van de kern geplaatste windmolens aan de Grevelingen het enige oriëntatiepunt. Vanaf het water gaat het dorp letterlijk schuil achter de Zeedijk. Slechts de buitendijks gelegen jachthaven markeert/verraadt de ligging van de dorpskern.

De Westdijk (Melissant), de Zuiddijk (Dirksland) en de Wellestrijpsdijk (Oude Tonge) vormen de belangrijkste toeleidende routes vanuit het noorden. Deze routes komen zo'n 500 m buiten de bebouwde kom van Herkingen bij elkaar aan het begin van de Molendijk. Op deze plek bevindt zich de eerste wat grotere concentratie van bebouwing in het open poldergebied die duidt op een naderende, meer verstedelijkte dorpskern. Vanaf hier zijn de korenmolen aan de Molendijk en de bescheiden toren van de Nederlands Hervormde Kerk aan de Scharloodijk vrij plotse belangrijke oriëntatiepunten. De Molendijk vormt duidelijk de hoofdentree van het dorp. De benaderingen van het dorp via de Peuterdijk of langs de voet van de Zeedijk zijn afgeleiden van de eerdergenoemde hoofdroutes die vrij ongemerkt de dorpskern binnengaan.

De verschillende benaderingen over land en over water geven een divers beeld van het dorp. De meest geijkte route via de Molendijk is het meest voorspelbaar. De toename van de westelijke dijkbebouwing vormt de vanzelfsprekende inleiding van de dorpskern. De molen biedt daarbij een geschikt oriëntatiepunt die min of meer tevens de feitelijke entree van het dorp markeert. Oostelijk van de Molendijk ontbreekt enige vorm van bebouwing, maar manifesteert zich een wijds uitzicht over het natuurgebied van het zogenaamde "Paardengat". Grazende runderen benadrukken het natuurlijke karakter van dit gebied dat aan de overzijde van de Molendijk in potentie (Streekplan: ecologische verbindingzone) in westelijke richting door zou kunnen lopen om over te gaan in de kreekrestanten van het veel minder manifeste Klaasjeswater of Oude Dee. De bebouwing aan de westzijde van de Molendijk bestaat in eerste instantie uit benedendijks en op ruime afstand van elkaar gelegen agrarische bebouwing. Pas ter hoogte van de molen bevindt zich de eerste bebouwing op dijkniveau. Doordat zich binnen de kern aan de westzijde van het dorp toch ook nog benedendijks gelegen (voormalige) agrarische bebouwing bevindt en de diepte van de kavels vanaf de Molendijk geleidelijk groter wordt, biedt de benade-

structuur

- zeedijk
- polderdijk
- centrum
- woonbuurten

externe orientatiepunten

- korenmolen
- Nederlands Hervormde kerk
- brandweerkazerne

interne orientatiepunten

- kerk Gereformeerde Gemeente
- "ons huis"
- PTT
- showroom
- plein

Figuur 7
hoofdstructuur

ring via de Molendijk geen enkel zicht op de noordwestelijke rand van de dorpskern met het buitengebied. Dit in tegenstelling tot de zeer abrupte overgang aan de oostzijde van de Molendijk. Het (natuur)gebied rondom het Paardengat wordt begrensd door de rommelige en vrij stedelijke achterkanten van de percelen aan de noordrand van de dorpskern. Slechts een polder-sloot scheidt de erven van deze woningen aan de Jan Deugtstraat van het naastgelegen natuurgebied.

De meer secundaire routes via de Peuterdijk en onderlangs de Zeedijk bieden op afstand nauwelijks zicht op (het silhouet van) de dorpskern. Tot vlak voor de bebouwde kom wordt het zicht op Herkingen ontnomen door de bosaanplant aan zowel de west- als de oostzijde van het dorp. Bij de benadering vanuit het oosten onderlangs de Zeedijk, vormen, na een volkstuinencomplex en een nog resterend agrarisch perceel, de achterkanten van de woningen aan de Volkerakstraat en de Krammerstraat de eerste contouren van het dorp. Op de achtergrond doemen de torentjes van respectievelijk de brandweerkazerne en de Nederlands Hervormde Kerk op. De wandelaars en fietsers die de langzaamverkeersroute langs de buitendijkse zijde van de Zeedijk hebben gekozen, hebben vooralsnog geen enkel zicht op het dorp. De afsluitbare toegang tot de jachthaven aan het einde van de Kaaidijk biedt daartoe slechts de eerste en enige mogelijkheid.

Bij de benadering vanuit het westen, zowel over de Peuterdijk als onderlangs de Zeedijk, vormen de vakantiewoningen van het "Bungalowpark Herkingen" de eerste verrassende aanblik van bebouwing. Een beeld dat weinig zegt over de ruimtelijke opzet van de rest van de dorpskern, maar tegelijkertijd veel zegt over datgene waar Herkingen in feite functioneel om draait, namelijk recreatie en toerisme. Ditzelfde geldt voor de aanblik van Herkingen vanaf het water. Een beeld dat gedomineerd wordt door de maritieme wereld van de jachthaven en alle bijbehorende voorzieningen, inclusief zandstrandje en surfschooltje. Dit alles over de volle breedte van wat achter de Zeedijk de dorpskern vormt.

3.3. Ruimtelijke structuur

De ruimtelijke structuur van Herkingen (figuur 7) onderscheidt zich in een herkenbaar assenkruis van polderdijken met bebouwing direct op of aan de voet van de dijk, die de scheiding vormt tussen vier ongelijke en totaal verschillende en onsamenhangende delen van het dorp. Door ad hoc uitbreidingen met telkens zeer kleine contingenten, met steeds op de actuele vraag aangepaste woningen, is een onsamenhangende bebouwingsstructuur ontstaan waarin de dijken nauwelijks kaderstellend zijn. Veelal is uitsluitend op het laagste schaalniveau van de straat, het blok of het plantsoentje, sprake van enige samenhang. Slechts straten die uitkomen op de Zeedijk of doodlopen op de grens met het landelijk gebied bieden, evenals een kortstondig zicht op de molen, de torentjes van de Nederlands Hervormde Kerk of de brandweerkazerne, gewild en ongewild enige houvast aan de argeloze bezoeker. Het aan de dorpskern vastgeketende bungalowpark is dusdanig in zichzelf gekeerd dat het, evenals de buitendijks gelegen jachthaven, nauwelijks op de structuur van het dorp is betrokken.

De Zeedijk

De Zeedijk vormt, zeker na de aanleg van de nieuwe waterkering, een van de meest dominante structuurbepalende elementen van Herkingen. De dijk tornt minimaal 5 tot 7 m boven het aangrenzende polderpeil uit en biedt ook vanaf het water een majestueuze aanblik, met name door de bitumen bekleding die de dijk vanaf de jachthaven in oostelijke richting (ont)siert. De Zeedijk, die overigens buiten de bestemmingsplangrenzen valt, is volledig onbebouwd. Ook bebouwing in de dorpskern, onderaan de dijk wordt altijd minimaal door een openbare weg van de dijk gescheiden, met als gevolg dat zich met name achterkanten manifesteren aan de binnendijkse zijde van de Zeedijk.

De Zeedijk lijkt de centrische groei van dorpskern vanuit het centrum, vanwege de korte afstand tot het knooppunt van de polderdijken in zowel oostelijke als westelijke richting, te hebben doen uitvloeien langs de Zeedijk. Het bestemmingsplangebied heeft hierdoor een dubbele trapezium-achtige vorm met één langgerekt, weliswaar achter de dijk verborgen, waterfront en een grillige, taps toelopende plangrens met het landelijk gebied.

De Zeedijk vormt door haar verschijning zowel een visuele en functionele barrière alsook een belangrijk, begeleidend element. Vanuit de aangrenzende buurten biedt het zicht vanuit de dwarsstraten op de Zeedijk een duidelijk oriëntatiepunt. De dijk manifesteert zich eveneens zeer nadrukkelijk in het verlengde van de Molendijk en de Kaaidijk. Ter hoogte van de Kaaidijk bevindt zich de enige afsluitbare doorsteek in de dijk die een enigszins, door de jachthaven, verstoorde blik op de Grevelingen biedt. De Zeedijk wordt door schapen begraasd waardoor hekwerken een eenvoudige toegang tot de dijkzone belemmeren. Ter hoogte van het zandstrandje bij het bungalowpark is als enige een dijkopgang gemaakt. Op een aantal plaatsen is daarnaast de mogelijkheid gecreëerd over het hekwerk te klauteren. Aan de teen van het talud bevindt zich langs de richting aan de buitenzijde van Zeedijk tevens een recreatieve ANWB-fietsroute. De Zeedijk vormt de scheiding tussen de twee nagenoeg autonome werelden van het dorp Herkingen en het maritieme gebeuren rond de jachthaven.

Een gebied dat een dergelijk scheidend element niet nodig heeft om een wereld op zich zelf te zijn, is het bungalowpark. Door het ontbreken van enige omgevingskwaliteiten of aanleidingen voor de aanleg van een dergelijk bungalowpark, behoudens de nabijheid van de Grevelingen, is dit park volledig in zichzelf gekeerd. Georiënteerd rondom de eigen voorzieningen op het park en grotendeels ingekaderd in het groen, presenteert het park zich alleen aan de zijde van de Zeedijk enigszins met de achterzijde van de bungalows naar de openbare ruimte. Het park zelf is uitsluitend toegankelijk voor vakantiegasten en woningeigenaren en onttrekt een deel van datgene wat tot de dorpskern wordt gerekend aan de openbaarheid, door de aanwezigheid van slagbomen en een rondom aangebrachte waterpartij.

De polderdijken

De Molendijk heeft een karakteristiek profiel met een smalle kruin met verharding, een groen talud en zowel bebouwing op de dijk als benedendijkse bebouwing langs een smalle woonstraat. De molen markeert de feitelijke entree van de dorpskern. Aan het begin van de Molendijk is vooral sprake van vrijstaande bebouwing en een dijktaalud met bomen en struiken. Richting de Kaaidijk, in de aanloop naar het centrum, wordt het beeld steeds stedelijker en is het dijktaalud voorzien van een betonnen muurtje met een stalen hekwerk. Deze inleiding naar het hart van de dorpskern wordt ter hoogte van de molen verstoord door een vreemd PTT-gebouwtje met opvallend zinken dak tegen de kruin van de Molendijk.

In het verlengde van de Molendijk ligt de Kaaidijk. De Kaaidijk is over nagenoeg de gehele lengte slechts aan één zijde bebouwd. Het betreft een strook bebouwing met winkels en andere voorzieningen. Markante bebouwing en een structurele bomenrij geven het geheel een stedelijke uitstraling, die wordt versterkt door het recent gerealiseerde gemeenschapshuis aan het einde van de Kaaidijk. "Ons Huis" is de enige vorm van bebouwing aan de westzijde van de Kaaidijk op dijkniveau. Tegelijkertijd met de realisering ervan is benedendijks langs een smalle woonstraat wel een zestal woningen op polderniveau gebouwd. Tegen de achtergrond van het decor van de dorpskern manifesteert zich aan het einde van de Kaaidijk de vrij hoge Zeedijk. De Zeedijk vormt zowel een visuele barrière richting de Grevelingen als ook een robuuste structuurbepalende en herkenbare lijn op de grens van land en water.

Haaks op de centrale ontsluitingsas van de Molendijk en de Kaaidijk staan de Peuterdijk en de Scharloodijk. De Peuterdijk biedt een tweede alternatieve ontsluitingsroute vanuit Melissant. Deze route gaat vanuit het open polderlandschap vrij plotseling over in de bebouwde kom van het dorp. Op vrij korte afstand wijzigt het profiel van de dijk regelmatig van karakter. Terwijl aan de noordzijde het open poldergebied nog zichtbaar blijft, bevinden zich aan de zuidzijde van de dijk, op nagenoeg hetzelfde peil, achtereenvolgens een bosperceel, de laatste uitbreiding van het bungalowpark en de eerste bebouwing van het oorspronkelijke "Bungalowpark Herkingen". Ruim binnen de feitelijke dorpskern oogt het profiel van de Peuterdijk zeer groen. Dit doordat het bungalowpark door groen omzoomd wordt en zich slechts incidentele bebouwing op de dijk bevindt. De bebouwing ten noorden van de Peuterdijk bevindt zich nagenoeg geheel en al aan de voet van de dijk, bereikbaar via het zogenaamde "Onderlangs". Het talud is hier aan beide zijden, voorzover niet bebouwd, eveneens groen van karakter met gras en boomstruiken. Vanaf het kruispunt met de Nieuwstraat oogt de Peuterdijk meer stedelijk, met name door de bebouwing aan de zuidzijde en de aldaar gevestigde bakkerij. Na de kruising met de St. Elizabethstraat bevindt zich ook aan de noordzijde een niet-woonfunctie in de vorm van een vrij recent

gebouwde (auto)showroom, met daarnaast nog een stuk braakliggend terrein, gevolgd door een bankgebouw op de hoek met de Molendijk.

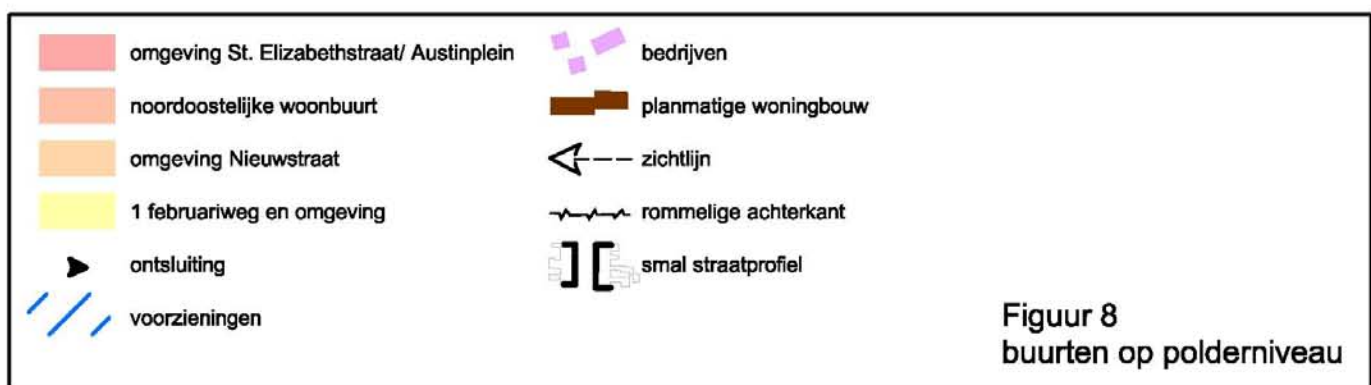
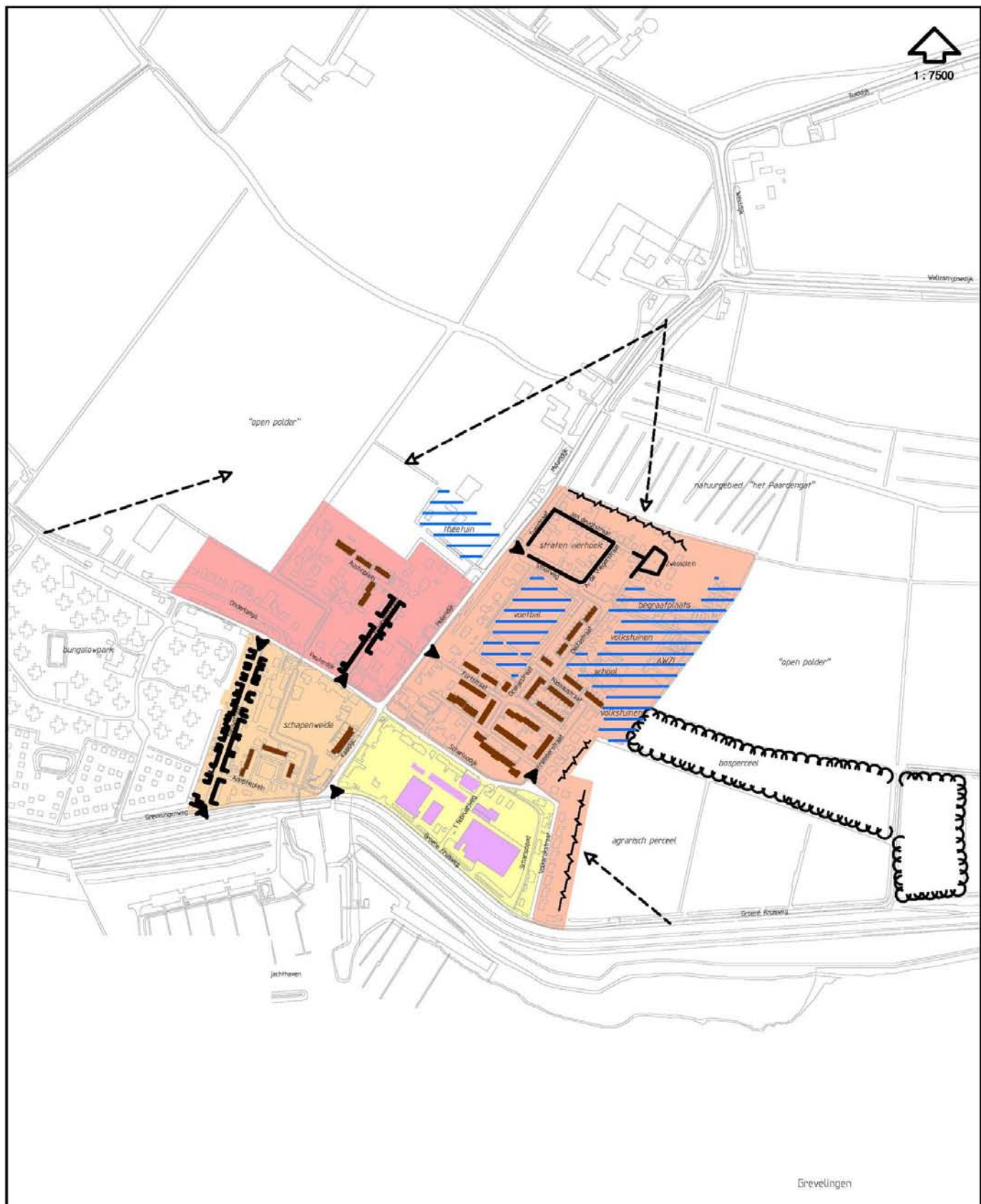
Voorbij de Molendijk gaat de Peuterdijk over in de Scharloodijk. De Scharloodijk vormt een voormalige zeekering die pas sinds de aanleg van de Zeedijk, na de watersnoodramp van 1953, niet meer als zodanig functioneert. Vanwege het historische karakter bevindt zich aan de Scharloodijk een aantal opvallende gebouwen, waaronder de uit 1788 daterende Nederlands Hervormde Kerk, de brandweerkazerne met karakteristieke torentjes en het oorspronkelijke gemeenschapshuis "Ons Huis" waar nu een bedrijf in is gevestigd. De Nederlands Hervormde Kerk bevindt zich onderaan de dijk, evenals het complex met ouderenwoningen aan de Klinkerlandsestraat. Deze woningen staan echter op respectabele afstand van de dijk, omgeven door een grote open, groene ruimte. Op deze plaats gaat de Scharloodijk over in het zogenaamde Scharloopad. Een rudimentair stukje zeedijk, met aan één zijde van het slechts uit een voetpad bestaande profiel (oorspronkelijke) woonbebouwing en aan de andere voormalig buitendijks gelegen zijde het terrein van een machinefabriek.

Op de kruising van de Molendijk/Kaaidijk-Scharloodijk/Peuterdijk is sprake van een plateau, waar een pleintje is ontstaan. Zowel bebouwing op als onderaan de dijk vormen de wanden van het pleintje dat als het hart van de dorpskern beschouwd kan worden. Op het pleintje staat een 17^e eeuwse visbank die verwijst naar een van de traditionele middelen van bestaan in het dorp en die nu gebruikt wordt als ontmoetingsplaats. Ter bevestiging van het centrumkarakter van het knooppunt rondom de Molendijk/Kaaidijk-Scharloodijk/Peuterdijk, bevinden er zich nog een supermarkt, een kadoshop, het postkantoor en de eerdergenoemde bank.

De buurten op polderniveau

Ten noorden van de Scharloodijk en ten oosten van de Molendijk bevindt zich het grootste deel van de feitelijke dorpskern. Aan de noordzijde wordt dit nagenoeg rechthoekige gebied begrensd door natuurgebied het Paardengat en aan de oostzijde door de nieuwe bosaanplant en het open poldergebied. De buurt wordt vanaf de Molendijk ontsloten via de Stoofweg/Tuinstraat en de Fortstraat en vanaf de Scharloodijk via de Krammerstraat. Het orthogonale stratenpatroon staat min of meer haaks op de beide dijken. De verkaveling sluit hier min of meer bij aan waarbij de kopse kanten van woningen en bouwblokken een klaarblijkelijk willekeurige oriëntatie hebben gekregen. Centraal in de buurt ligt het veld van voetbalvereniging VVH 55, pal tegen de erven van de omliggende woonbebouwing. Om het veld bevindt zich de enige wat meer planmatige uitbreiding van enige omvang met eengezinsrijenwoningen uit de jaren '60 aan de Oranjestraat, Fortstraat, Nassaustraat, Krammerstraat en de Deltastraat. Langs de buitenrand bevinden zich enkele voorzieningen, waaronder een begraafplaats, een rioolgemaal op het terrein van de voormalige afvalwaterzuiveringsinstallatie, een school en enkele volkstuinten. Onder aan de Scharloodijk bevindt nog een complex met gestapelde ouderenwoningen in twee lagen in het groen. Deze woningen worden ontsloten vanaf de Klinkerlandsestraat die doodloopt in een nagenoeg volledig versteend hofje met parkeerplaatsen achter de dijkbebouwing van de Molendijk en de Scharloodijk. De oostelijke rand van de buurt wordt begrensd door een tiental individuele vrije sectorkavels, waarachter zich nog een speelplek bevindt. Ten noorden van de Stoofweg bevindt zich de stratenvierhoek: Tuinstraat, Stoofweg, A. de Vliogerstraat en Jan Deugtstraat. Het betreft een wat ouder gedeelte van Herkingen dat met een mengeling van woningen vanaf het begin van de vorige eeuw aan de voet van de molen is ontstaan. Opvallend daarbij zijn de Scandinavische houten (nood)woningen die na de watersnoodramp van 1953 rond het plantsoentje van het Zweosplein zijn gebouwd. Aan de rommelige rand, op de grens met het natuurgebied het Paardengat, bevindt zich temidden van de woonbebouwing een redelijk volumineuze huisartsenpraktijk, terwijl op het middenterrein van de percelen binnen het stratenvierkant ook nog een timmerwerkplaats is gevestigd.

Ten noorden van de Peuterdijk en ten westen van de Molendijk bevindt zich de buurt met de meest recente, niet aan een van de dijken gelieerde, dorpsuitbreiding. Het grootse gedeelte van de woonbebouwing wordt in deze buurt direct ontsloten vanaf de Molendijk of indirect, zoals het geval is bij de Peuterdijk, via het zogenaamde "Onderlangs". Slechts één doodlopende route via de St. Elizabethstraat, met in het verlengde het Austinplein, ontsluit het op polderniveau gelegen achterland. De toegang tot de St. Elizabethstraat bevindt zich vlakbij het knooppunt met de Molendijk/Kaaidijk aan de Peuterdijk en wordt gemarkeerd door de eerdergenoemde (auto)-showroom. De bebouwing in dit noordwestelijke deel van de dorpskern concentreert zich dan

ook in de oksel van de Peuterdijk en de Molendijk, waardoor het gebied van bovenaf een trapeziumachtige vorm heeft die van buiten de kern zowel vanaf de Molendijk als vanaf de Peuterdijk echter nauwelijks zichtbaar is. De doodlopende en smalle St. Elizabethstraat presenteert zich door de rommelige bebouwingwanden met uiteenlopende, relatief kleine woningen, een tussen-gelegen schildersbedrijf en een ingebouwd garagebedrijf, niet als de ontsluitingsroute van de meest recente woningbouw van Herkingen. Toch liggen in het verlengde van deze straat rondom het Austinplein een viertal verschillende bouwblokken met eengezinsrijenwoningen en een vijftiental individuele vrijesectorwoningen. Een deel van de vrijesectorwoningen grenst met de achterzijde, slechts gescheiden door een sloot, aan het landelijk gebied terwijl de achtertuinen van de eengezinsrijenwoningen grenzen aan een groot agrarisch perceel dat eveneens tot het plangebied van het voorliggende bestemmingsplan behoort. Via het Austinplein bestaat de mogelijkheid dit agrarisch perceel (in de toekomst) te ontsluiten en wellicht te ontwikkelen. Vooralsnog omzoomt dit agrarisch gebied een viertal erven met (voormalige) agrarische bebouwing aan de Molendijk, waarin onder andere een theetuin, annex VVV-kantoor en een technisch advies- en handelsbedrijf zijn gevestigd.

De kleinste buurt van Herkingen bevindt zich ten zuiden van de Scharloodijk en ten westen van de Kaaidijk. Oorspronkelijk bevond de aanwezige dijkbebouwing zich buitendijks. Pas na de watersnoodramp van 1953 is de nieuwe waterkering van de Zeedijk aangelegd ter vervanging van de Kaaidijk en de Scharloodijk. De hierdoor ontstane ruimte is voornamelijk gebruikt voor de vestiging van bedrijven. Aan de Groene Kruisweg bevinden zich op dit moment een botenberging en een watersportbedrijf. Aan de 1 Februariweg is een garagebedrijf gevestigd en staat de bedrijfsbebouwing van een voormalige machinefabriek. Op de hoek van de Scharloodijk en de 1 Februariweg is in het vroegere "Ons Huis" een zeilmakerij gevestigd. Uitsluitend aan de oostzijde heeft, na de aanleg van de nieuwe waterkering langs de Volkerakstraat, nieuwbouw in de vorm van vrijstaande woningbouw plaatsgevonden. Deze woningen grenzen aan de achterzijde aan een agrarisch perceel dat eveneens tot het Bestemmingsplangebied Dorpskern behoort en kijken aan de voorzijde uit op de veelal oorspronkelijke dijkbebouwing, gelegen aan het Scharloopad.

Ten zuiden van de Peuterdijk en ten westen van de Kaaidijk bevindt zich, in oppervlakte, het grootste deel van de dorpskern. Dit is vooral te wijten aan het ter plaatste gesitueerde bungalowpark. De feitelijke dorpskern beperkt zich tot de woningen en een incidenteel bedrijf langs de Nieuwstraat en woningen rond het Adoptieplein. De Nieuwstraat verbindt de Grevelingenweg aan de voet van de Zeedijk met de Peuterdijk. De Nieuwstraat stamt uit het begin van de vorige eeuw. Met name het zuidelijke deel van deze smalle straat oogt, evenals de St. Elizabethstraat, rommelig door een aaneenschakeling van diverse (ver)oude(rde) en betrekkelijk kleine woningen. Het merendeel van deze woningen is in de loop van de jaren op verschillende wijzen enigszins vergroot. De Nieuwstraat kent één zijstraat: het Adoptieplein dat uitkomt in een plantsoentje op een voormalig binnenterrein waar omheen een twintigtal eengezinsrijenwoningen zijn gesitueerd. Deze woningen zijn onlangs ingrijpend gerenoveerd. Achter het Adoptieplein ten noorden van de seniorenwoningen ligt een schapenweide op een binnenterrein middenin de dorpskern. Daarnaast, aan de overzijde van een belangrijke hoofdwatergang, bevindt zich aan de achterzijde van woningen aan de Nieuwstraat ook nog een redelijk groot aannemersbedrijf.

Het bungalowpark

Het bungalowpark bestaat uit verschillende delen. Het feitelijke park omvat ruim 270 in fasen gebouwde, geschakelde en vrijstaande recreatiewoningen en voorzieningen als een receptie, zwembad, restaurant en sportterreinen. Zowel bij het bungalowpark als bij het restaurant is een bedrijfswoning aanwezig. Dit park ligt direct tegen de feitelijke dorpskern aan, ten westen van de woningen aan de Nieuwstraat en ten zuiden van de woningen aan de Peuterdijk, slechts gescheiden door een smalle sloot of groenstrook. Een uitbreiding aan de noordwest kant is veel beperkter van opzet en bestaat uit "slechts" 42 uitsluitend vrijstaande recreatiewoningen en een bedrijfswoning. Dit vakantieparkje heeft een eigen ontsluiting aan de Peuterdijk en is slechts voor voetgangers met het oorspronkelijke park verbonden. Het feitelijke park kent een drietal toegangen. De hoofdingang ligt aan de Peuterdijk, waar op de dijk ook een aantal parkeerplaatsen is aangelegd. Aan de Grevelingenweg bevindt zich nog een tweetal toegangen die door de vakantiegasten ook gebruikt worden om bij het zandstrandje aan de Grevelingen te komen. Ten

westen van de meest recente uitbreiding van het bungalowpark bevindt zich nog een bosperceel. Dit bosperceel maakt onderdeel uit van een veel grotere bosaanplant ten westen van Herkingen.

3.4. Ruimtelijke kwaliteit

De wijzigingen van de Woningwet en van de wijzigingen in de WRO/Bro maken het noodzakelijk om meer vorm en inhoud te geven aan ruimtelijk kwaliteitsbeleid. Ruimtelijk kwaliteitsbeleid is gericht op het tot stand brengen van een betekenisvolle fysieke omgeving en heeft betrekking op alle aspecten daarvan: gebruikswaarde, belevingswaarde, toekomstwaarde. Met name de belevingswaarde heeft te maken met de visuele of beeldkwaliteit van bouwwerken en ruimten. Daarnaast speelt het aspect culturele waarde: de gebouwde omgeving als culturele expressie.

In de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening en in de Nota Architectuurbeleid is expliciet aangegeven dat de overheid de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van de gebouwde omgeving wil bevorderen. In recentere nota's is dit beleid verder uitgewerkt. Ruimtelijk kwaliteitsbeleid dient inhoud en vorm te krijgen op basis van onderzoek en visievorming en vertaald te worden in concreet instrumentarium. Ruimtelijk kwaliteitsbeleid dient in het ruimtelijk ordeningsspoor in de eerste plaats vertaald te worden in bestemmingsplannen (het toekennen van bestemmingen en het toepassen van passende gebruiks- en bouwvoorschriften en aanlegvoorschriften). Daarnaast is het ruimtelijk kwaliteitsbeleid de onderlegger voor welstandsbeleid.

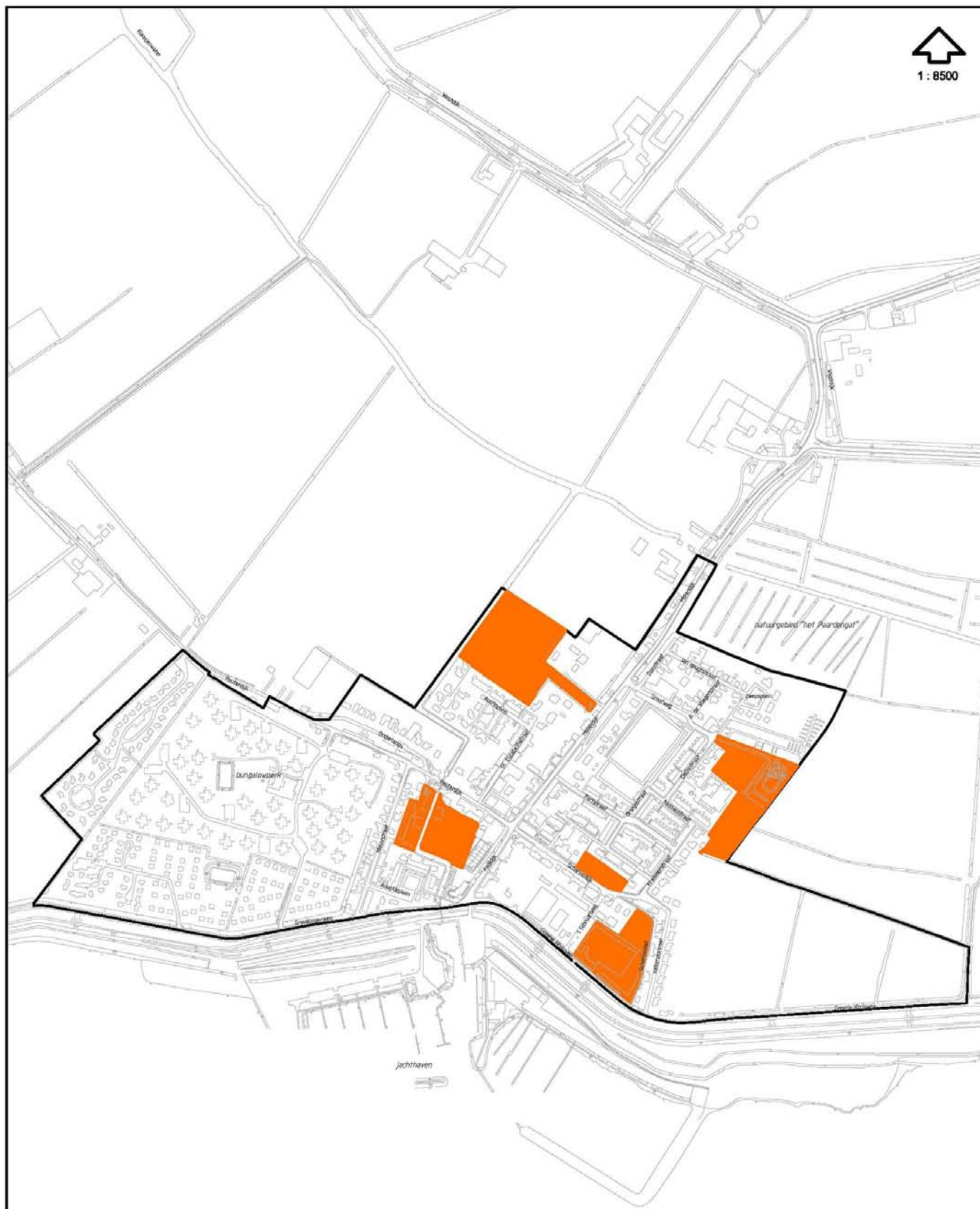
In de voorgaande paragrafen is in woord en beeld weergegeven wat de bestaande landschapelijke, stedenbouwkundige en architectonische karakteristieken zijn van het bestemmingsplan-gebied. Herkingen kenmerkt zich van oorsprong door een heldere opzet. Ontstaan aan het water op het kruispunten van de Molendijk/Kaaidijk-Scharloodijk/Peuterdijk, vormen de Zeedijk en de polderdijken nog altijd de belangrijkste structuurbepalende elementen. De historische bebouwing concentreert zich dan ook voornamelijk op of langs de polderdijken. Het kruispunt van de historische dijken kan worden beschouwd als het centrum van het dorp. De latere groei van het dorp heeft zich vanuit dit centrum en vanaf de dijken op een haast willekeurige en ongebreidelde wijze in alle vier de windstreken op polderniveau voortgezet. Ondanks de kleinschaligheid en het dorpse karakter ontbreekt in deze delen van de dorpskern op polderniveau alle gevoel van richting.

Op basis van deze ruimtelijke analyse is een indeling in meer of minder samenhangende gebiedsdelen te geven met een interne ruimtelijke samenhang en een vergelijkbare karakteristiek (figuur 9). Daarmee dient het bestemmingsplan tevens als eerste stap om te komen tot een beoordelingskader voor welstandsbeleid en beeldkwaliteitsbeleid. Het belangrijkste uitgangspunt bij de analyse is de informatieve waarde van (cultuurhistorische) waardevolle structuren, gebieden en elementen. Binnen de gebiedsgerichte aanpak kan voor het bestemmingsplan-gebied het volgende onderscheid worden gemaakt tussen gebieden waarvoor een ander (welstands)-beleid kan gelden:

- netwerk van polderdijken	bijzonder welstandsregime;
- noordoostelijke woonbuurt	regulier welstandsregime;
- 1 Februariweg	regulier welstandsregime;
- omgeving Nieuwstraat	regulier welstandsregime;
- omgeving St. Elizabethstraat/Austinsplein	regulier welstandsregime;
- bungalowpark	welstandsvrij.

3.5. Ontwikkelingsmogelijkheden

Herkingen bestaat in feite uit een optelsom van een dorpskern, een bungalowpark en twee, aan elkaar grenzende, jachthavens. Hoewel het voorzieningenniveau voor een dergelijke kern omvangrijker is dan gebruikelijk en de recreatie en het toerisme ook een belangrijke bron van inkomsten vormen, is van wederzijdse beïnvloeding nauwelijks sprake. De feitelijke dorpskern onderscheidt zich weinig van de andere kleinere dijkdorpen op Goeree-Overflakkee en de jachthaven en het bungalowpark vormen – hoewel in betrekkelijke harmonie met de dorpskern –

 mogelijk toekomstige ontwikkelingslocaties

Figuur 10
ontwikkelingslocaties

werelden op zich. De dorpskern profiteert echter niet of nauwelijks van de beide toeristische trekkers, terwijl andersom de dorpskern, de schippers en vakantiegangers nauwelijks iets te bieden heeft. Net als met de onduidelijke ruimtelijke structuur binnen de woonbuurtjes van de dorpskern, zorgen de kleinschaligheid en de beperkte omvang van beide toeristische voorzieningen er echter voor dat een en ander niet echt tot problemen leidt.

Parkgasten lopen weliswaar veelal zonder duidelijk doel rond over de Peuterdijk en de Kaaidijk, maar zorgen niet voor overlast. Ook de beperkte infrastructuur in de dorpskern lijkt het redelijk verspreide toeristenverkeer richting het bungalowpark en de jachthaven nog wel enigszins aan te kunnen. De Zeedijk is in dat opzicht wellicht zelfs een welkome scheiding. Tegelijkertijd echter blijft het een gemiste kans wanneer Herkingen uit drie losse gebieden zou blijven bestaan. Het kan een probleem worden wanneer de jachthavens daadwerkelijk gaan uitbreiden. Het Natuur- en recreatieschap De Grevelingen heeft inmiddels ingestemd met uitbreiding van de jachthavens met in totaal 270 ligplaatsen. Een visie is wenselijk op de interactie en integratie van de toeristisch-recreatieve sector met het dorpskarakter. Er moet nagedacht worden over datgene wat Herkingen aan toeristen te bieden heeft in relatie tot de uitbreiding van de jachthavens. Voorkomen moet worden dat het dorp ten prooi valt aan de recreatie en het toerisme. Tegelijkertijd zou het dorp Herkingen, ook ruimtelijk, kunnen profiteren van een verdere uitbreiding van de toeristisch-recreatieve sector. Daarbij valt te denken aan verbetering van de bereikbaarheid, aanvullende (groen)voorzieningen en omgevingskwaliteiten, een verbeterde inrichting van het openbaar gebied enz. Zowel in ruimtelijke als in functionele zin zijn binnen de dorpskern verschillende locaties aanwezig waar (her)ontwikkelingen voorstelbaar en mogelijk, of zelfs gewenst zijn. Een aantal locaties is uitsluitend geschikt voor de uitbreiding met alleen woningbouw voor de (plaatselijke) bevolking. Langs de Grevelingen/Zeedijk en rond het kruispunt van de Peuterdijk/Scharloodijk en de Molendijk/Kaaidijk liggen op termijn ook wel degelijk mogelijkheden voor toeristische en recreatieve voorzieningen, al dan niet in combinatie met woningbouw.

Daarnaast moet ook binnen de bestaande bebouwing gekeken worden naar de ontwikkelingsmogelijkheden. Eerst en vooral dienen de ontwikkelingen binnen de bestaande bebouwing gericht te zijn op de verbetering van de woonomgeving en herstel van de ruimtelijke structuur. Aan- en uitbouwen is niet het eerste waaraan gedacht moet worden in met name de dicht bebouwde buurten zoals bijvoorbeeld de smalle Nieuwstraat en de doodlopende St. Elizabethstraat. Verdunning van bebouwing, verruiming van parkeergelegenheid en groen- en speelplekken op buurtniveau zijn daarbij eveneens aan de orde.

Binnen de dorpskern bevindt zich een viertal potentiële ontwikkelingslocaties van enige omvang voor met name woningbouw. Het gaat daarbij om (figuur 10):

1. de locatie van de afvalwaterzuiveringsinstallatie en omgeving;
2. de schapenweide achter het gemeenschapshuis;
3. het Austinplein 2^e fase;
4. de tuin van het bejaardencomplex aan de Klinkerlandsestraat;
5. locatie De Lignie.

Ad 1. De locatie van de voormalige afvalwaterzuiveringsinstallatie bevindt zich aan de noordoostzijde van de dorpskern op de grens met het landelijk gebied, direct ten zuiden van de begraafplaats. Het terrein is ruim 3.400 m² groot en is op dit moment bereikbaar via een lang, smal toegangspad vanaf de Stoofweg. Het afvalwaterzuiveringstation is niet meer in gebruik. Op termijn is een woningbouwontwikkeling zeer wel denkbaar. In het verleden zijn daartoe de mogelijkheden al eens onderzocht¹⁾ waarbij ook het naastgelegen volkstuinencomplex, een deel van het terrein van de Prins Johan Frisoschool en de volkstuinen aan het eind van de Nassaustraat waren betrokken. Het betreffende plan liep zelfs door tot aan de Volkerakstraat. Uitsluitend het terrein van de afvalwaterzuivering biedt ruimte aan een zevental vrijstaande woningen op ruime kavels. De planontwikkeling lijkt niet mogelijk zonder daarbij een deel van het naastgelegen volkstuinencomplex te betrekken. Het bestaande toegangspad is te lang en te smal om als goede en veilige ontsluiting te dienen. Daarnaast ontbreekt de ruimte voor voldoende parkeergelegenheid, ook voor bezoekers.

1) Ontwikkelingsmodel Wonen Gemeente Dirksland-Voorbeelduitwerkingen Oranjewoud 1995.

In de noordoostelijke hoek van het voormalige Zuiveringsterrein staat het rioolgemaal Herkingen. Tussen woningen en een rioolgemaal wordt door het waterschap een afstand van 50 m als uitgangspunt aangehouden.

Ad 2. Achter het nieuwe gemeenschapshuis bevindt zich een opvallend onbebouwd terrein van ruim een halve hectare, dat op dit moment in gebruik is als schapenweide. Het terrein grenst direct aan de achterzijde van de percelen met dijkbebouwing aan de Peuterdijk en de vrij recente woningbouw op polderniveau aan de Beneden Kaaidijk. Aan de zuid- en westzijde wordt het terrein begrensd door een vrij grote watergang. Deze watergang heeft nu nog een functie als hoofdwatgang, maar het waterschap onderzoekt de mogelijkheden om deze functie te laten vervallen en elders een vervangende hoofdwatgang te realiseren. Op korte termijn wordt uitvoering echter niet verwacht.

Bij de bouw van het gemeenschapshuis en de eengezinsrijenwoningen aan de Beneden Kaaidijk, is reeds rekening gehouden met een ontwikkeling als woonbuurtje van deze locatie. Voor de ontwikkeling van de locatie is een verkavelingsvoorstel opgesteld. Het plan was ten tijde van het voorontwerpbestemmingsplan echter nog onvoldoende uitgekristalliseerd om in dit plan op te nemen.

Ad 3. Bij de structuuropzet van het huidige Austinplein is rekening gehouden met een mogelijk toekomstige uitbreiding in noordelijke richting. Tussen de meest noordelijke bebouwing aan het Austinplein bevindt zich een doodlopende straat die in potentie toegang geeft tot een tweetal achter de woningen gelegen agrarisch percelen. Beide percelen vallen binnen de plangrenzen van het bestemmingsplan. De meest noordelijke grens loopt door tot voorbij de molen aan de Molendijk. In totaal bedraagt de oppervlakte meer dan 4 ha. De mogelijk uitbreiding van de bebouwingscontour reikt vooralsnog niet zo ver, maar beperkt zich tot het agrarische perceel ten westen van een drietal erven met (voormalige) agrarische bebouwing aan de Molendijk, waarin onder andere een theetuin annex VVV-kantoor is gevestigd. Dit terrein is krap 1,5 ha groot en zou daarmee ruimte kunnen bieden aan 25 tot 35 grondgebonden woningen. Een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van het gebied is een tweede ontsluiting naast het Austinplein, via de Molendijk. Daarnaast vragen uiteraard de randen op de grens met het open poldergebied en langs de achterkanten van bestaande woningen en erven de nodige aandacht evenals een mogelijk toekomstige derde fase.

ad 4. Bij het ouderencomplex aan de Klinkerlandsestraat is aan de zijde van de Scharloodijk een relatief grote tuin aanwezig. In verband met het toenemende aantal ouderen is er een groeiende behoefte aan voor ouderen geschikte woningen. Deze locatie leent zich goed om het aantal ouderenwoningen in Herkingen enigszins uit te breiden. Er kunnen zes woningen voor deze doelgroep worden gebouwd.

De daadwerkelijke woningbouwmogelijkheden in de gemeente Dirksland zijn echter beperkt. Hierdoor komt woningbouw op in ieder geval een deel van deze potentiële locaties naar verwachting pas op langere termijn aan de orde.

Bij de ontwikkelingen zal ruime aandacht worden besteed aan voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding.

Voor de 6 extra woningen nabij het ouderencomplex aan de Klinkerlandsestraat, zijn geen extra voorzieningen nodig. Deze woningen kunnen op de riolering worden aangesloten.

Ad 5. Het terrein van de voormalige machinefabriek De Lignie bevindt zich in het zuidelijk deel van het plangebied aan de 1 Februariweg tussen het Scharloopad en de Groene Kruisweg. De machinefabriek is al weer geruime tijd buiten gebruik. De mogelijkheden worden verkend om ter plaatse woningen te realiseren. Hiervoor is een verkavelingsvoorstel opgesteld. Het plan was ten tijde van het voorontwerpbestemmingsplan echter nog onvoldoende uitgekristalliseerd om in dit plan op te nemen.

4.1. Bevolking en woningvoorraad

Huidige situatie

De gemeente Dirksland telde op 1 januari 2002 8.259 inwoners. Hiervan woonden er 1.216 in Herkingen. Op 1 januari 1995 had Herkingen 1.246 inwoners. Het inwoneraantal is de afgelopen jaren geleidelijk afgenomen. Dit is in tegenstelling tot de ontwikkeling van het aantal inwoners in de hele gemeente, dat sinds 1995 met bijna 540 is toegenomen (+ 7%). Het teruglopende inwoneraantal van Herkingen hangt mede samen met het feit dat de woningbouw in deze kern al een aantal jaren stagneert. Jongeren die voor het eerst zelfstandig willen gaan wonen, zijn daardoor voor een woning aangewezen op vrijkomende woningen in de bestaande woningvoorraad.

De woningvoorraad bestaat uit ruim 400 woningen. Deze is gevarieerd van samenstelling. Langs de dijken, aan de Nieuwstraat en St. Elizabethstraat staan veelal wat oudere, in particulier eigendom zijnde woningen. Vooral de kleinere woningen, zoals aan de Nieuwstraat, zijn in de loop van de jaren op velerlei manieren uitgebreid, bijvoorbeeld door het maken van aanbouwen en het plaatsen van dakkapellen en dakopbouwen. Huurwoningen van de woningbouwvereniging staan vooral in het gebied tussen Molendijk en Scharloodijk. Het complex woningen aan het Adoptieplein is enkele jaren geleden grondig gerenoveerd, waarbij het merendeel van de woningen ook is vergroot. De recente nieuwbouw heeft plaatsgevonden aan het Austinplein, voornamelijk in de vorm van vrijstaande woningen en rijenwoningen in de koopsector. De meest recente nieuwbouw heeft plaatsgevonden aan de Kaaidijk in de vorm van een blokje van 6 rijenwoningen.

Aan de Klinkerlandsestraat staat een blok van 20 ouderenwoningen in de huursector. Als enige in Herkingen zijn deze woningen in twee lagen gebouwd. Specifieke zorgvoorzieningen voor ouderen zijn er niet in Herkingen. Ouderen die op hulp zijn aangewezen, kunnen specifiek op hun situatie afgestemde hulp krijgen van de thuiszorg. Met het toenemen van het aandeel van de ouderen in de toekomst, zal de behoefte aan seniorenwoningen niet alleen in de huursector toenemen. Een aantal ouderen zal er echter wellicht de voorkeur aan geven om bijvoorbeeld naar Dirksland te verhuizen in verband met het hogere voorzieningenniveau in deze kern.

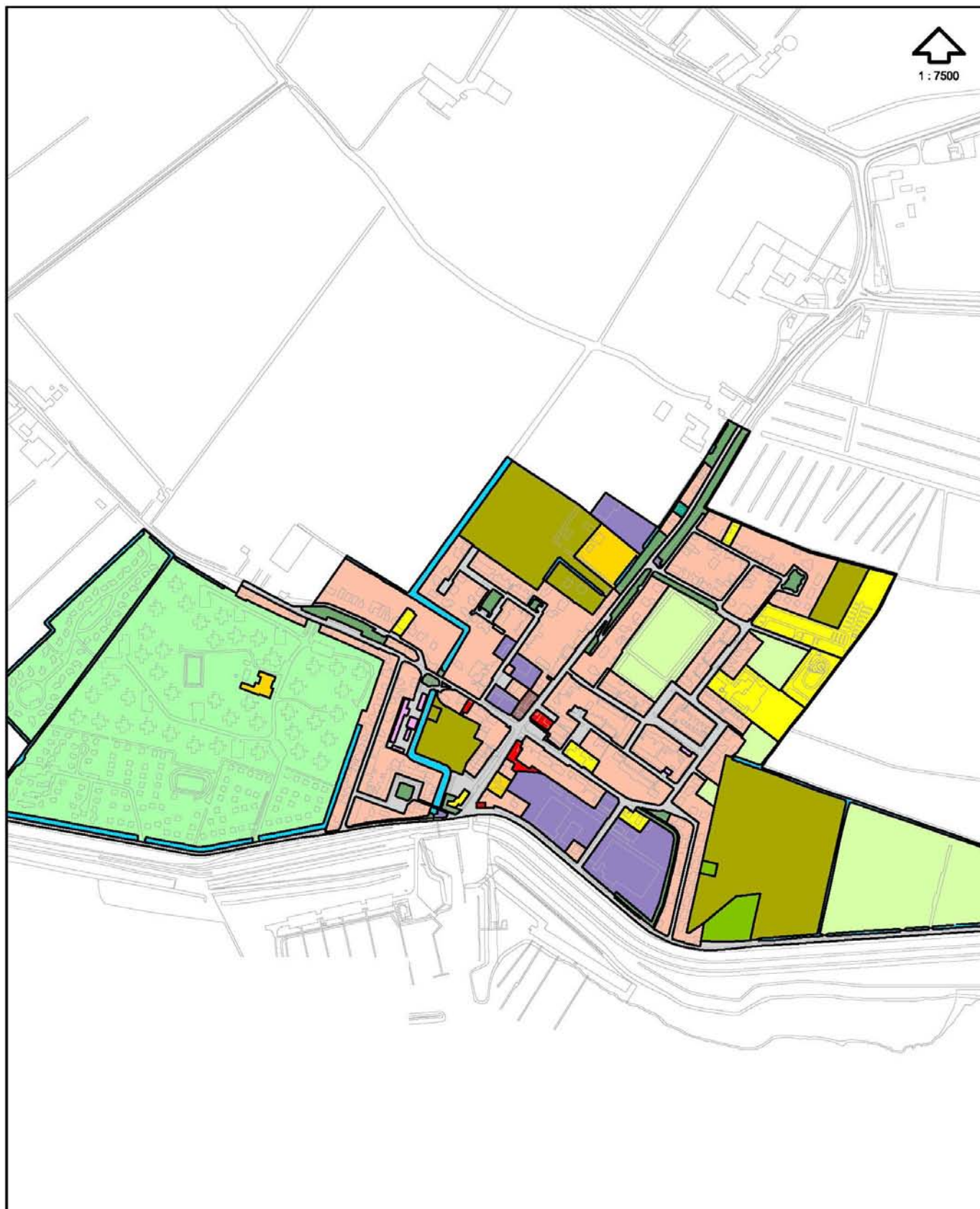
Ontwikkelingen

Verwacht wordt dat de huidige trend, waarbij het aantal inwoners langzaam terugloopt, zich in de toekomst zal voortzetten. Voor stabilisatie of een bescheiden groei is woningbouw noodzakelijk. Ook het aandeel van de ouderen in de bevolking zal naar verwachting in de toekomst toenemen. Door de woningbouwvereniging zijn plannen ontwikkeld om het complex ouderenwoningen aan de Klinkerlandsestraat uit te breiden met zes woningen. Of deze woningen ook daadwerkelijk zullen worden gerealiseerd is nog niet zeker. Mogelijk dat ook de locatie De Ligne voor een deel kan worden benut voor de bouw van seniorenwoningen.

4.2. Detailhandel

Aanbod

Het aanbod van winkels in Herkingen is voor een kern van een dergelijke omvang (1.200 inwoners) relatief groot. In de dagelijkse sector wordt het aanbod gevormd door een bakker en een supermarkt (Meermarkt) van 400 m². Vooral de supermarkt is opvallend groot voor een kern van de omvang van Herkingen. De vorm van het pand is echter niet optimaal voor een doelmatige exploitatie. In de niet-dagelijkse sector zijn 4 zaken te vinden in de branches huishoudelijke en luxe artikelen, sport en spel, hobby en media. Hiermee kent Herkingen een basisaanbod van winkels. De bewoners van het pand Kaaidijk 27 (het voormalige Groene Kruis-gebouw) hebben voorts in het verleden de wens te kennen gegeven om hier een winkel in antiek te realiseren. Deze winkel is vooral gericht op de recreanten die Herkingen bezoeken.

 wonen	 dagrecreatie	 verkeer
 detailhandel	 verblijfsrecreatie	 water
 horeca	 agrarisch	 tuin
 kantoren	 molen	
 maatschappelijke voorzieningen	 garages	
 bedrijven	 groen	

Figuur 11
functiekaart

In de omgeving van Herkingen is een aanzienlijk aanbod aan dagelijkse goederen aanwezig. Supermarkten zijn er in Dirksland (C1000) en Nieuwe Tonge (Meermarkt, recentelijk uitgebreid). Op iets grotere afstand liggen Sommelsdijk en Middelharnis, met onder andere een C1000 en een Albert Heijn en een aanbod aan niet-dagelijkse goederen.

Bestedingen

De gemiddelde besteding per inwoner aan zowel dagelijkse als niet-dagelijkse goederen ligt in Herkingen, evenals in de gehele gemeente Dirksland, net boven het Nederlandse gemiddelde. Deze bestedingen zullen, gezien het aanbod in en de ligging van Herkingen, voor een belangrijk deel in andere plaatsen gedaan worden. Van de totale uitgaven aan dagelijkse goederen wordt slechts circa 25% in Herkingen besteed. De detailhandel in Herkingen draait echter niet alleen op de bestedingen van de inwoners van Herkingen zelf. Het relatief grote aanbod aan winkelvoorzieningen wordt voor een belangrijk deel verklaard door bestedingen van toeristen. Vooral in de zomermaanden zullen toeristen een belangrijk deel van de detailhandelsomzet genereren.

Conclusie

Het winkelaanbod in Herkingen is opvallend groot. Het geringe aantal inwoners van Herkingen en het aanzienlijke aanbod van dagelijkse goederen in de directe omgeving, maken op het eerste gezicht het voortbestaan van het winkelaanbod in Herkingen onzeker. Er is echter een duidelijke invloed van het toerisme, dat vooral in de zomermaanden een aanzienlijke detailhandelomzet genereert. Niettemin is ook met de toeristische bestedingen de economische basis van de detailhandel in Herkingen smal. Er moet dan ook rekening mee gehouden worden dat er op termijn winkels uit Herkingen zullen verdwijnen.

4.3. Onderwijs

Huidige situatie

In Herkingen is één bijzondere basisschool aanwezig, de christelijke basisschool Prins Johan Friso. Voor het openbaar onderwijs zijn de kinderen aangewezen op de school De Inktvis in Dirksland of op de openbare basisschool in Melissant. De afstand tot de school in Melissant is echter groter dan de afstand tot Dirksland. Eind 2002 staat een lokaal van de Prins Johan Frisoschool leeg.

Ontwikkelingen

Op het gebied van het basisonderwijs zijn er geen ontwikkelingen te verwachten die in het kader van de bestemmingsplanvoorbereiding de aandacht vragen.

4.4. Maatschappelijke en medische voorzieningen

Huidige situatie

Op dit terrein zijn de voorzieningen in Herkingen beperkt. Enkele jaren geleden is een nieuw verenigingsgebouw gereedgekomen aan de Kaaidijk ter vervanging van het oude gebouw. Dit gebouw biedt ruimte aan verschillende verenigingen. Ook heeft gemeentewerken hier een beperkt onderkomen.

Voorzieningen voor kinderopvang ontbreken in Herkingen. Het realiseren van een peuterspeelzaal zou een goede aanvulling zijn van de basisvoorzieningen in de kern, zodat deze jonge kinderen zoveel mogelijk in de directe nabijheid van de woning kunnen worden opgevangen. Ruimte voor een dergelijke voorziening is in principe aanwezig in een leegstaand lokaal van de basisschool.

Een huisarts houdt spreekuur in Herkingen, vooralsnog in een woning. Het is de bedoeling dat het spreekuur in de toekomst in het verenigingsgebouw plaatsvindt.

De activiteiten van het Kruiswerk, dat in het verleden beschikte over een eigen gebouw aan de Kaaidijk, zijn beëindigd. Voor het Kruiswerk zijn de inwoners van Herkingen, evenals de inwoners van Melissant, op Dirksland aangewezen.

In Herkingen zijn twee kerken aanwezig; de Gereformeerde Gemeente met een kerkgebouw aan het Onderlangs en de Nederlands Hervormde Gemeente, waarvan het kerkgebouw aan de Scharloodijk staat.

De begraafplaats aan de noordoostzijde van het dorp is enkele jaren geleden uitgebreid.

Molendijk

Kaaidijk

Ontwikkelingen

Op het gebied van de maatschappelijke en medische voorzieningen zijn geen belangrijke ontwikkelingen te verwachten. Waar mogelijk, is het wenselijk voorzieningen aan te vullen, bijvoorbeeld in de vorm van kinderopvang.

4.5. Sport

Huidige situatie

Aan de Stoofweg ligt het voetbalveld met kantine van de Voetbalvereniging Herkingen. Het complex ligt min of meer ingeklemd tussen de woningen aan de Deltastraat, Fortstraat en Molendijk. Ter plaatse zijn nauwelijks parkeervoorzieningen voor gebruikers en bezoekers van het complex aanwezig. Hierdoor ontstaat soms overlast in de omringende woonstraten.

Op het bungalowpark zijn tennisbanen en een openluchtzwembad aanwezig. Hiervan kan ook door de plaatselijke bevolking gebruik worden gemaakt.

Buiten het plangebied, nabij het havenplateau, ligt een terrein dat in de wintermaanden onder water wordt gezet, zodat dit kan worden gebruikt als ijsbaan.

Eveneens buiten het plangebied liggen twee jachthavens, waaronder de jachthaven van de Watersportvereniging Herkingen.

Ontwikkelingen

In verband met de beperkte omvang van Herkingen is er geen uitbreiding te verwachten van op de lokale bevolking gerichte sportvoorzieningen. Om betere parkeermogelijkheden voor de voetbalvereniging te scheppen, bestaan er plannen om op het terrein van de afvalwaterzuiveringsinstallatie (awzi), dat beschikbaar komt door het opheffen van de awzi, parkeergelegenheid aan te leggen. Deze locatie ligt weliswaar op enige afstand van het voetbalveld, maar er is geen ruimte aanwezig om op kortere afstand parkeergelegenheid te realiseren.

Voorts worden de mogelijkheden verkend om de (buiten het plangebied gelegen) jachthavens uit te breiden met in totaal 270 ligplaatsen.

4.6. Toerisme en recreatie

Huidige situatie

Herkingen ligt direct aan het Grevelingenmeer en ontleent hieraan haar voornaamste recreatieve kwaliteiten. Daarnaast is ook de ligging in het zeer rustige landelijke gebied van Overflakkee een kwaliteit.

De huidige situatie langs de Grevelingen wordt gekenmerkt door de volgende zonering:

- het dorp met enkele recreatieve voorzieningen en aangrenzend natuurgebied (noordzijde);
- de recreatiegebieden bestaande uit verblijfsrecreatieterreinen met recreatiewoningen zijn direct achter de voormalige zeedijk gelegen;
- de voormalige zeedijk zelf, niet of nauwelijks voor recreatieve doeleinden ingericht, vormt een strenge scheiding tussen het binnen- en buitendijkse gebied;
- de jachthavens (Herkingen Marina en WSV Herkingen) en het strandje, die buitendijks zijn gelegen, vormen het directe contact met het water.

Het buitendijkse gebied maakt geen deel uit van het plangebied, maar is wel heel bepalend voor de recreatieve betekenis van het binnendijkse gebied.

Het landelijke gebied is recreatief toegankelijk door middel van een ANWB-fietsroute (de Flakkeeroute).

In het dorp zijnde volgende recreatieve voorzieningen aanwezig:

- een volkstuintencomplex en sportvelden voornamelijk gericht op de eigen bevolking;
- een bescheiden winkelveorzieningen- en horecabestand, maar ruimer en breder dan mogelijk zou zijn voor de eigen bevolking;
- Theetuin De Bongerd, annex pannenkoekhuis en jeux de boules-baan;
- antiekwinkel;
- watersportartikelenwinkel bij een botenopslag en watersportbedrijf;
- fietsenwinkel annex -verhuur.

Bezienswaardig is de historische kerk.

Vanaf de Molendijk is uitzicht mogelijk op de kreek (natuurgebied).

Opvallend is dat in het hoogseizoen vele recreanten het dorp bezoeken, vooral vanuit de jachthavens en vanuit de verblijfsrecreatieterreinen, maar dat er bij de inrichting van de smalle toevoeuweg naar het centrum, de theetuin en het natuurgebied niet of nauwelijks rekening is gehouden met voetgangers en/of fietsers.

Verblijfsrecreatieterreinen

Ten westen van het dorp zijn twee verblijfsrecreatieterreinen gesitueerd: bungalowpark Herkingen en bungalowpark Herkingen West. Ruimtelijk en functioneel hebben beide parken geen relatie, zij zijn van elkaar gescheiden door een beplantingsstrook en een brede sloot. Relatief veel Duitsers bezoeken deze bungalowparken. In de loop der jaren hebben sommige woningbezitters ook een boot aangeschaft met een ligplaats in een van de jachthavens. De woningen zijn klein en staan relatief dicht bij elkaar. De grond en de woningen zijn in eigendom uitgegeven. Het bungalowpark Herkingen is ontsloten aan twee zijden: vanaf de Peuterdijk en vanaf de Grevelingenweg. Een toegangspad over de Herkingse Zeedijk geeft een directe verbinding met het surfstrandje, waar een (Duitse) surfschool is gevestigd met eenvoudige voorzieningen (opslagruimte voor surfplanken). Het bungalowpark Herkingen West is alleen vanaf de Peuterdijk ontsloten en heeft geen verbinding, zelfs geen voetgangersverbinding, met de Herkingse Zeedijk en dus ook niet met het surfstrandje en de jachthavens. De gasten van dit park zullen moeten omlopen of -rijden om naar het surfstrandje te komen en hun surfplanken met de auto moeten vervoeren naar plaatsen om te surfen. Ook de verbinding naar de jachthavens is vanuit dit recreatiepark niet direct en niet recreatief aantrekkelijk.

Ten westen van het bungalowpark Herkingen West is een recreatiebos (ruilverkavelingsbos) aanwezig, ontsloten door middel van graspaden. Het bos is alleen bereikbaar via de Grevelingenweg. Er is geen directe voetgangersverbinding met de recreatieparken. Ook is er geen rondwandeling in samenhang met het dorp mogelijk.

Herkingse Zeedijk

De Herkingse Zeedijk is een grasdijk. De dijk is door de beheerder van de dijk, het waterschap, opengesteld. Vooral het vrije uitzicht over de Grevelingen (ten oosten en ten westen van de jachthavens) is aantrekkelijk. De dijk is omheind en wordt begraasd. Op regelmatige afstanden aangebrachte overstappen maken de dijk toegankelijk. De ligging van de overstappen sluit echter nergens aan op een pad vanuit de verblijfsrecreatieterreinen of het bos.

De verblijfsrecreatieterreinen zijn als gevolg hiervan vrijwel niet geïntegreerd in een recreatieve omgeving.

Jachthavens

De jachthavens zijn gegroepeerd rond het havenplein en daarvan ruimtelijk en functioneel gescheiden door middel van slagbomen waarachter zich de afzonderlijke havens bevinden. Het havenplein heeft niet of nauwelijks een recreatieve functie, omdat het is ingericht als parkeerterrein voor vrachtauto's. De jachthaven van de WSV Herkingen (verenigingshaven) heeft geen clubhuis. De commerciële jachthaven Herkingen Marina beschikt over een restaurant dat voor iedereen openstaat, maar zich als gevolg van de inrichting van het havenplein en de situering achter de slagbomen niet als zodanig presenteert.

Overige voorzieningen

Behalve de voorzieningen die hiervoor aan de orde zijn gesteld en die vooral een bovenlokale functie hebben, is er in het dorp een beperkt aantal kleinschalige voorzieningen die vooral zijn gericht op de lokale bevolking. Het betreft een aantal volkstuinen aan de oostzijde van het dorp. De volkstuinen aan de Stoofweg en de Nassaustraat zijn kleinschalig. Bebouwing op deze tuinen ontbreekt. De volkstuinen aan de Groene Kruisweg hebben een grotere omvang.

Aan de Krammerstraat is voorts nog een speelplek van bescheiden omvang aanwezig. De plaatselijke speeltuinvereniging organiseert af en toe activiteiten voor kinderen.

Conclusie

In Herkingen zijn weliswaar verschillende toeristisch-recreatieve bouwstenen aanwezig, maar deze zijn niet geïntegreerd tot een samenhangend toeristisch-recreatief product. Vooral directe verbindingen en samenhangende, veilige routes voor voetgangers en fietsers ontbreken. Het havenplein leent zich uitstekend voor een centrale ontmoetingsruimte waarbij ook het restaurant

van Herkingen Marina betrokken zou kunnen worden, maar de inrichting als vrachtautoparkeerterrein stimuleert een recreatieve functie niet.

Mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie ontbreken (vogelobservatiepunt en natuurwandeling).

De voorzieningen die specifiek zijn gericht op de plaatselijke bevolking zijn bescheiden.

Ontwikkelingen

In het rapport Goeree-Overflakkee: Visie op toeristische ontwikkelingen tot 2015 (2000), waarmee de gemeenteraad heeft ingestemd, worden de belangrijkste knelpunten met betrekking tot het toeristisch-recreatieve product Goeree-Overflakkee geschetst. In relatie hiermee worden ook oplossingsrichtingen aangegeven.

Een van de belangrijkste knelpunten betreft het volgende:

"Locaties en projecten versnipperen door solitaire ontwikkelingen. Dit leidt vaak tot marginale bedrijfsvoering en suboptimaal economisch functioneren en doet bovendien afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit en daarmee aan de toeristisch-recreatieve potenties". De huidige situatie in Herkingen voldoet helaas volledig aan dit knelpunt.

Als ruimtelijke oplossingsrichtingen worden geformuleerd:

- streven naar onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding (synergie) van de verschillende toeristisch-recreatieve elementen;
- zorgdragen voor de onderlinge aansluiting en afstemming van de voorzieningen op het omringende landschap.

Om deze oplossingen toe te passen, zullen financiële dragers nodig zijn en een plan om tot de beoogde afstemming van de verschillende bouwstenen te komen.

In de Visie worden twee ontwikkelingsrichtingen gepresenteerd:

- het "resort Overflakkee" gaat uit van extensieve, omgevingsgebonden recreatie (natuur- en rustbeleving, extensieve sportbeoefening) met veel aandacht voor comfort (luxe, ruim opgezette verblijven waarvan de inrichting bijdraagt aan het landschap);
- het "Bijzondere Eiland" neemt de waterrecreant als uitgangspunt, de voorzieningen worden zoveel mogelijk afgestemd op de wensen en behoeften van waterrecreanten die Overflakkee vanaf het water benaderen.

Beide ontwikkelingsrichtingen kunnen toegepast worden op Herkingen, omdat dit dorp zowel de rust en ruimte van het eiland uitademt als aan watersportwater (grote watersport en oeverrecreatie) ligt.

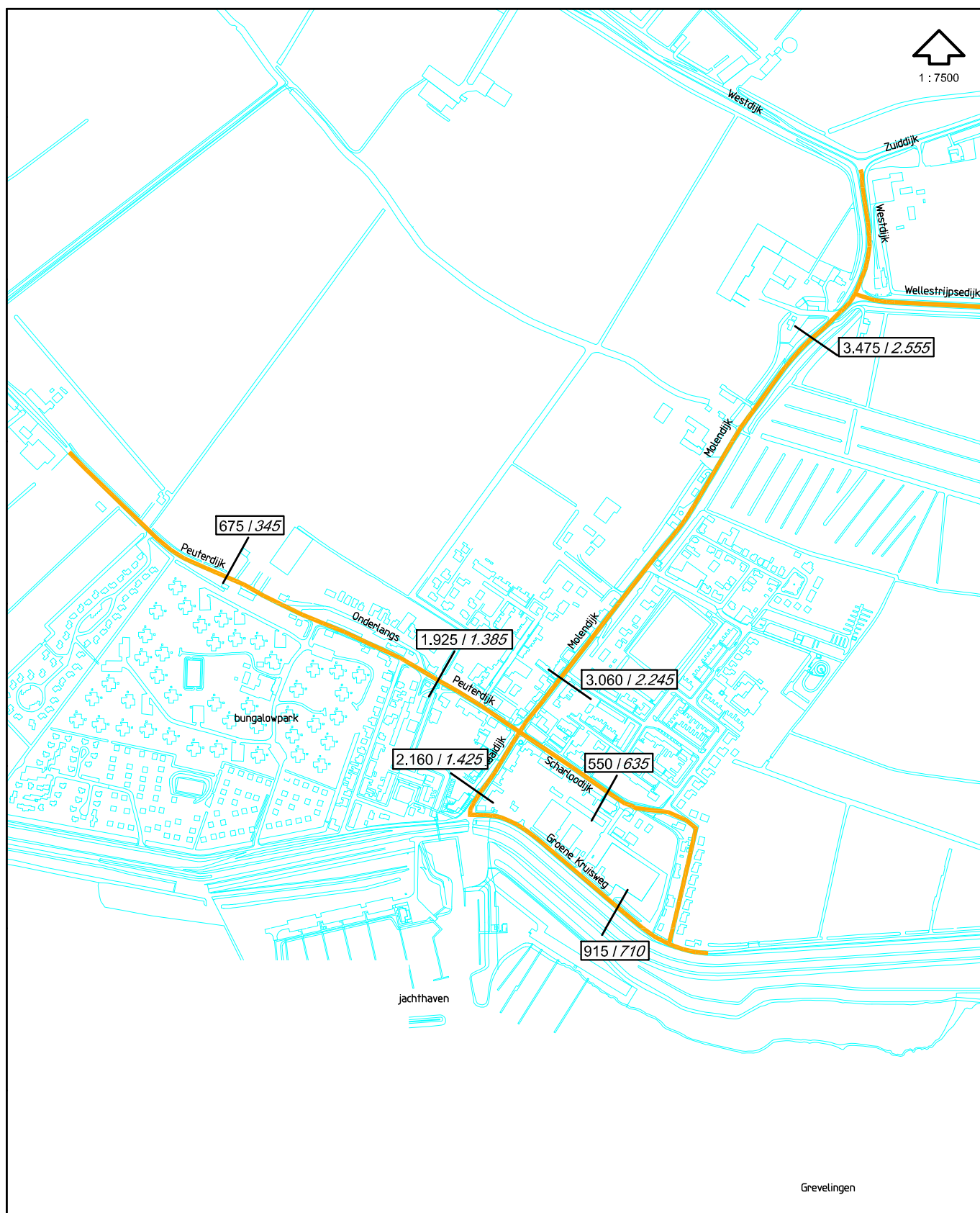
Een autonome ontwikkeling zou kunnen zijn dat behoefte gaat bestaan aan grotere recreatiewoningen. De bestaande woningen kunnen echter niet worden uitgebreid omdat de kavels te klein zijn. Vergroting van de woningen is alleen mogelijk als de recreatieterreinen worden herstructureerd. Grotere woningen zouden ook in een nieuw opgezet recreatiepark een plaats kunnen krijgen, maar dan in een resortsfeer.

Voorts worden de mogelijkheden verkend om de jachthavens uit te breiden met in totaal 270 plaatsen. Deze plannen hebben de toestemming van het Natuur- en recreatieschap de Grevelingen. Er is een Milieu Effect Rapportage (M.E.R.) nodig om de effecten van de uitbreiding op het milieu in beeld te brengen.

Bouwstenen voor beleid

Het verdient aanbeveling om voor Herkingen een toeristisch-recreatieve visie op te stellen. In deze visie zullen de recreatieve samenhang en nieuwe ontwikkelingen een plaats moeten krijgen. Bouwstenen voor passende ontwikkelingen zijn:

- realiseren van een samenhangende structuur van routes waarin de huidige recreatieve kwaliteiten op een aantrekkelijke wijze met elkaar worden verbonden, inclusief een vogelobservatiepunt/hut);
- realiseren van een nieuw en ruim opgezet resort voor verblijfsrecreatie, dat eveneens een bijdrage levert aan landschappelijke inrichting en recreatieve routestructuur; een mogelijke locatie is het huidige volkstuinencomplex;
- herinrichten van het havenplein om Herkingen als aanloophaven aantrekkelijker te maken en een aantrekkelijke ontmoetingsruimte te creëren voor alle recreanten van het dorp; hier-toe zal de parkeerfunctie voor vrachtauto's elders ingevuld moeten worden.

1.925 verkeersintensiteit in mvt./etmaal in de zomerperiode

1.385 verkeersintensiteit in mvt./etmaal in de winterperiode

Figuur 12
verkeersprognose 2016

4.7. Verkeer

Wegenstructuur

Het dorp Herkingen ligt langs de Grevelingen op het zuidelijke gedeelte van het eiland Goeree-Overflakkee. De N215 (voorheen de SW47) vormt de belangrijkste verbinding op Goeree-Overflakkee. Deze weg sluit in het noordwesten bij Stellendam aan op de N57 (Dammenweg) en in het zuidoosten bij Oude Tonge op de N59. Herkingen ligt niet direct langs deze weg, maar wordt via de toevoerwegen vanaf Melissant, Dirksland en Nieuwe Tonge ontsloten vanaf de N215. De belangrijkste ontsluitingswegen hierbij zijn de Westdijk, de Zuiddijk/Gelderse dijk en de Wellestrijpsedijk. De Westdijk sluit aan op de Noorddijk die is aangesloten op de N215. Ter hoogte van de ontsluitingen bij Melissant en Nieuwe Tonge wordt verwezen naar de kern Herkingen. De Wellestrijpsedijk voert via de Duivenwaardsedijk, Verbindingsdijk en Battenoordsedijk naar de N215 bij Nieuwe Tonge.

De hoofdontsluitingsweg binnen de kern Herkingen wordt gevormd door de route Molendijk-Kaaidijk die in noordelijke richting aansluiting geeft op Westdijk, Zuiddijk en Wellestrijpsedijk. In het zuiden, ter hoogte van de jachthaven, sluit deze weg haaks aan op de parallel aan de Zeedijk gelegen Groene Kruisweg (oostelijke richting) en Grevelingenweg (westelijke richting). Beide wegen verzorgen naast de Peuterdijk en Scharloodijk de oost-westrelatie binnen de kern Herkingen. Het dorp kent vrijwel geen doorgaand verkeer. Het recreatieve verkeer is in bepaalde perioden relatief groot door de aanwezigheid van de bungalowparken, een camping (buiten het plangebied) langs de Peuterdijk en de jachthavens aan de Grevelingen.

In het kader van het programma Duurzaam Veilig is de bebouwde kom van Herkingen reeds geheel als 30 km/h-gebied ingericht. Hierbij zijn inrichtingsmaatregelen genomen op de kruisingen, zijn de 30 km/h-poorten vormgegeven en zijn wegversmallingen op de Molendijk aangebracht. Grote delen buiten de bebouwde kom zijn door het waterschap ingericht als 60 km/h-gebied.

Ontwikkelingen

Er zijn plannen om de jachthavens verder uit te breiden met in totaal 270 ligplaatsen. Dit betekent dat een dergelijke uitbreiding extra verkeer van en naar Herkingen zal genereren. In de zomerperiode, wanneer de jachthavens de grootste toeloop kennen, kan de verkeersstroom van en naar Herkingen dan ook toenemen met zo'n 550 mvt/etmaal bij een maximaal gebruik van de uitbreidingen (270 x 2 mvt/etmaal + 10 mvt/etmaal extra voor bezoekers, aan- en afvoer). In de winter zal de extra verkeerstoename beduidend lager liggen (circa 100 mvt/etmaal bij een gebruiksperscentage van 15% - 20% per dag).

Er zijn in de verkeersstructuur op korte termijn geen grootschalige ingrepen te verwachten. In de toekomst bestaat de mogelijkheid dat een nieuw kortsluitend wegvak onderlangs de Klinkerlandse Zeedijk wordt aangelegd. Dit nieuwe wegvak zal de Groene Kruisweg met Battenoord verbinden waardoor er een nieuwe directe route richting de N215 bij Oude Tonge ontstaat. Hierbij zullen de weg bij Battenoord en de Battenoordsedijk gedeeltelijk tevens verbreed dienen te worden. Een dergelijke structurele ingreep kan de route Molendijk-Wellestrijpsedijk aanzienlijk ontlasten van het huidige aanwezige verkeer. Dit kan de leefbaarheid in de kern Herkingen langs de Molendijk bevorderen doordat een gedeelte van het verkeer de nieuwe route zal kiezen.

De 6 geprojecteerde seniorenwoningen aan de Scharloodijk zullen naar verwachting circa 40 mvt/etmaal genereren. Er wordt niet verwacht dat de extra intensiteit ten gevolge van de 6 seniorenwoningen tot problemen zal leiden op de Scharloodijk. Ook voor de overige wegen in de kern zijn geen problemen te verwachten met betrekking tot de extra verkeersproductie.

Verkeersintensiteiten

In juli en november van 1996 zijn in Herkingen gedurende perioden van 2 weken mechanische verkeerstellingen verricht. Om inzicht te verkrijgen in afslagbewegingen en de verkeerssamenstellingen zijn tevens visuele tellingen uitgevoerd. De resultaten van deze verkeerstellingen zijn als uitgangspunt gehanteerd voor het bepalen van de huidige en toekomstige verkeersintensiteiten (2016) op het wegennet binnen de kern Herkingen. Naar verwachting is 80% van de ritten extern gericht, dus op relaties buiten het dorp. De resterende 20% is intern gericht. Uit de ver-

keerstellingen blijkt dat de verkeersintensiteiten op vrijdag en zaterdag het hoogste zijn. Dit hangt mogelijk samen met de recreatieve functies in Herkingen. Tijdens de tellingen in november bleken de verkeersintensiteiten beduidend lager te zijn. De verschillen varieerden van circa 16% minder verkeer op de Molendijk tot meer dan 40% minder verkeer op de Peuterdijk ter hoogte van het bungalowpark. Gemiddeld bedroeg het aandeel recreatief verkeer op de hoofd-wegenstructuur 20% in het zomerseizoen. Uitzondering op deze regel vormen de wegen in de woonwijken zoals de Scharloodijk die juist in de winterperiode meer verkeer verwerken. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het feit dat in de woonwijken in de zomer vrijwel geen invloed aanwezig is van recreatief verkeer en veel inwoners ook met vakantie zijn. Hierdoor zijn dan ook de verkeersintensiteiten in de winter hoger dan in de zomer op deze wegen en is de winterperiode maatgevend. De verkeersverdeling was in de zomer- en winterperiode vrijwel gelijk.

Bij de prognose van de verkeersintensiteiten is uitgegaan van een toename met maximaal 550 mvt/etmaal in de zomer en 100 mvt/etmaal in de winter ten gevolge van uitbreiding van de jachthavens. Naast de toename ten gevolge van de uitbreiding van de jachthavens is uitgegaan van een autonome groei van het wegverkeer met 1,5% per jaar. De zomerperiode blijkt maatgevend te zijn. De verkeersintensiteiten in de winterperiode zullen over het algemeen dan ook 20% lager liggen. Verder is ervan uitgegaan dat de wegenstructuur binnen de kern Herkingen geen ingrijpende veranderingen zal ondergaan waardoor de verkeerscirculatie zou kunnen worden beïnvloed. Vooralsnog is geen rekening gehouden met nieuwe infrastructurele ontwikkelingen zoals een nieuwe verbinding tussen de Groene Kruisweg en de Battenoordsedijk. In figuur 12 zijn de verwachte verkeersintensiteiten voor de verschillende wegvakken voor het jaar 2016 weergegeven. Tabel 1 geeft de verkeersintensiteiten in juli en november 1996 en de verkeersprognose in juli en november voor het jaar 2016.

Tabel 1 Verkeersintensiteiten

weg	verkeersintensiteit (in mvt/etmaal)			
	juli 1996	nov.1996	juli 2016	nov. 2016
Molendijk				
- tussen Wellestrijpsedijk en Stoofweg	2.500	2.150	3.475	2.555
- tussen Stoofweg en Scharloodijk	2.250	1.900	3.060	2.245
Kaaidijk	1.300	1.125	2.160	1.425
Peuterdijk				
- tussen Molendijk en bungalowpark	1.500	1.050	1.925	1.385
- tussen Bungalowpark en Schenkeldijk	460	260	675	345
Groene Kruisweg*)	650	580	915	710
Scharloodijk	400	520	550	635

*) Voor deze weg is geen telcijfer beschikbaar. De intensiteit is gebaseerd op een inschatting op basis van de verkeersintensiteiten op omringende wegen, het aantal ontsloten woningen en bedrijven en de functie van de weg.

Langzaam verkeer

Binnen het dorpsgebied zijn geen speciale voorzieningen voor fietsers aanwezig. Gelet op de verschillende typen wegen en de verwachte verkeersstromen, zowel qua route als qua omvang, is dit ook niet noodzakelijk. Op een aantal plaatsen in het dorp maakt het ontbreken van een voetpad deel uit van de karakteristiek van een weg, zoals bij de Peuterdijk. Een voetpad in de berm zou hier gewenst zijn ten behoeve van de veiligheid voor voetgangersverkeer tussen het dorp en de bungalowparken. Tijdens een visuele waarneming in de zomer op het kruispunt Molendijk/Peuterdijk/Kaaidijk/Scharloodijk is ook het aantal (brom)fietsers geteld. De (brom)fietsintensiteiten op de wegen bedragen circa 250 (brom)fietsers/etmaal op de Scharloodijk, 850 (brom)fietsers/etmaal op de Kaaidijk, 800 (brom)fietsers/etmaal op de Molendijk en 700 (brom)fietsers/etmaal op de Peuterdijk.

Openbaar vervoer

De kern Herkingen wordt ontsloten door een busverbinding uitgevoerd door Connexxion tussen de kernen Dirksland en Nieuwe Tonge. Deze busdienst doet tweemaal per dag de kern Herkingen aan. In de ochtend rijdt deze van Nieuwe Tonge via Herkingen naar Dirksland en 's avonds

van Dirksland via Herkingen naar Nieuwe Tonge. Daarnaast is er elk uur een lijntaxi beschikbaar tussen Herkingen en Dirksland die 1 uur van tevoren gebeld dient te worden (vraagafhankelijk collectief vervoer). In Dirksland en Nieuwe Tonge kan worden overgestapt op een buslijn naar de busstations Stellendam en Oude Tonge. Vanaf Stellendam is er een aansluitende busverbinding met Hellevoetsluis en Spijkenisse (metro), alsmede een buslijn naar Zeeland. Op het busstation in Oude Tonge kan worden overgestapt op busdiensten richting Rotterdam.

De bus rijdt in Herkingen via de Molendijk en de Kaaidijk en halteert bij de haven. De lijntaxi's bepalen hun route afhankelijk van de vraag. De invloedssfeer van het openbaar vervoer bestrijkt hiermee nagenoeg het hele dorp. Het openbaar vervoer van en naar Herkingen wordt met name vanwege de sociale functie instandgehouden. Uit commercieel oogpunt is vanwege de geringe vervoersvraag en de relatief perifere ligging van de kern een verdere uitbreiding van het openbaar vervoer niet aantrekkelijk. Het huidige aanbod dient echter minimaal te blijven gehandhaafd teneinde de mogelijkheid voor het gebruik van openbaar vervoer te blijven garanderen.

4.8. Conclusies

Het inwoneraantal van Herkingen is de afgelopen jaren enigszins afgenomen. Naar verwachting is het vrijwel ontbreken van woningbouwmogelijkheden hier mede debet aan. Onderwijs-, medische en maatschappelijke voorzieningen zijn in Herkingen in zeer beperkte mate aanwezig. Het draagvlak voor dergelijke voorzieningen is ook relatief beperkt. Het winkelaanbod in Herkingen is echter opvallend groot, gelet op de omvang van de kern. Het geringe aantal inwoners van Herkingen en het aanzienlijke aanbod van dagelijkse goederen in de directe omgeving, maken op het eerste gezicht het voortbestaan van het winkelaanbod in Herkingen onzeker. Er is echter een duidelijke invloed van het toerisme, dat vooral in de zomermaanden een aanzienlijke detailhandelsomzet genereert. Niettemin is ook met de toeristische bestedingen de economische basis van de detailhandel in Herkingen smal. Er moet dan ook rekening mee gehouden worden dat er op termijn winkels uit Herkingen zullen verdwijnen.

De invloed van toerisme en recreatie op de leefbaarheid in Herkingen is groot, waarbij er sprake is van zowel positieve (voorzieningen) als negatieve effecten (drukke, overlast). Een belangrijk aandachtspunt vormt echter het feit dat in Herkingen weliswaar verschillende belangrijke recreatieve elementen aanwezig zijn, maar deze niet zijn geïntegreerd tot een samenhangend recreatief product. Vooral directe verbindingen en samenhangende veilige routes ontbreken. Het havenplateau leent zich uitstekend voor een centrale ontmoetingsruimte, maar de inrichting als vrachtautoparkeerterrein stimuleert een recreatieve functie niet. Mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie zijn nauwelijks aanwezig (natuurwandeling en vogelobservatiepunt).

Bij een verdere recreatieve ontwikkeling vraagt de verkeersstructuur de nodige aandacht.

einde Kaaidijk

Scharloodijk

5.1. Bedrijven

Algemeen

In Herkingen zijn slechts enkele bedrijven gevestigd, voornamelijk verspreid in de dorpskern. Het betreft vooral kleinschalige bedrijven, zoals aannemings- en garagebedrijven en een wat grootschaliger watersportbedrijf. Tot voor kort was aan de rand van het dorp ook een machinefabriek aanwezig. Voor een overzicht van de aanwezige bedrijven in Herkingen wordt verwezen naar bijlage 3.

In dit bestemmingsplan wordt gebruikgemaakt van een zogenaamde Staat van Bedrijfsactiviteiten. Dit is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar toenemende milieubelasting. Met behulp van een indeling in categorieën wordt aangegeven of de milieubelasting van een bedrijf of bedrijfsactiviteit toelaatbaar kan worden geacht. Voor een toelichting op de Staat van Bedrijfsactiviteiten wordt verwezen naar bijlage 1.

Algemene toelaatbaarheid

Aangezien de bedrijven in de dorpskern zijn gelegen, worden in het plangebied alleen bedrijven uit de categorieën 1 en 2 van de Staat algemeen toelaatbaar geacht. Deze categorieën bedrijven kunnen, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, worden toegelaten naast en tussen woningen. Hogere categorieën bedrijven zijn in principe niet toelaatbaar vanwege de korte afstand tot woningen.

Het bovenstaande betekent niet dat de uitoefening van activiteiten uit een hogere categorie in alle gevallen onaanvaardbaar is. De Staat van Bedrijfsactiviteiten geeft namelijk een vrij grove indeling van de hinderlijkheid van bedrijven. De situatie bij een specifiek bedrijf kan daarvan afwijken. Met name komt het voor dat een bedrijf als gevolg van de geringe omvang van hinderlijke (deel)activiteiten of door een milieuvriendelijke werkwijze minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. In dat geval kan aan een dergelijk bedrijf voor de desbetreffende activiteit een vrijstelling worden verleend. Dit geldt alleen voor bedrijven uit maximaal één categorie hoger dan de algemene toelaatbaarheid.

Beoordeling gevestigde bedrijven

Ten behoeve van dit bestemmingsplan zijn de bestaande bedrijven geïnventariseerd en ingeschaald in de categorieën van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Uit het overzicht blijkt dat alleen de machinefabriek De Lignie BV en het watersportbedrijf Van der Velde niet passen binnen het algemene toelatingsbeleid. De machinefabriek is echter inmiddels opgeheven.

De locatie van de voormalige machinefabriek krijgt voorts nog een subbestemming die een afwijking van het algemene toelatingsbeleid mogelijk maakt voor de in het recente verleden uitgevoerde activiteiten. Ook het watersportbedrijf krijgt een op de bestaande activiteiten toegesneden subbestemming. Er kan zich dan alleen nog een gelijksoortig bedrijf vestigen, of een bedrijf dat past binnen het algemene toelatingsbeleid. Voor de locatie van de voormalige machinefabriek worden mogelijkheden voor een andere functie onderzocht.

Het aannemingsbedrijf aan de Peuterdijk is gevestigd in een aantal voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, zoals een bewaarplaats voor pootgoedaardappelen. De gebouwen worden voornamelijk gebruikt voor opslag.

5.2. Horeca

Algemeen

In Herkingen bevindt zich een viertal horecabedrijven. Het gaat om twee restaurants, een café en een theetuin. In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de aanwezige horecabedrijven. In het plangebied ligt ook een verenigingsgebouw. Aangezien de hoofdactiviteit van het verenigingsgebouw een maatschappelijk doel heeft, is deze activiteit niet als horecabedrijf aangemerkt.

Om de horecafunctie te reguleren wordt in dit bestemmingsplan gebruikgemaakt van de Staat van Horeca-activiteiten. Dit is een lijst waarin de meest voorkomende horeca-activiteiten zijn ingedeeld in verschillende categorieën. Voor een toelichting op de Staat van Horeca-activiteiten wordt verwezen naar bijlage 2.

Algemene toelaatbaarheid

In het plangebied worden, behalve op de Kaaidijk, horeca-activiteiten tot maximaal categorie 1b toegelaten. Dit zijn lichte horecabedrijven die over het algemeen slechts beperkt hinder veroorzaken voor omwonenden. Aangezien het dorp, met name in het hoogseizoen, een toeristisch karakter kent, worden langs de Kaaidijk horeca-activiteiten tot maximaal categorie 2 toegelaten. Hierbij gaat het om middelzware horecabedrijven die normaal gesproken ook delen van de nacht geopend zijn en die daardoor aanzienlijke hinder voor omwonenden kunnen veroorzaken.

Het bovenstaande betekent niet dat de uitoefening van activiteiten uit een hogere categorie in alle gevallen onaanvaardbaar is. De Staat van Horecabedrijven geeft namelijk een vrij grove indeling van de hinderlijkheid van horecabedrijven. De situatie bij een specifiek bedrijf kan daarvan afwijken. Met name komt het voor dat een bedrijf als gevolg van de geringe omvang van hinderlijke (deel)activiteiten minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Horecabedrijven is verondersteld. In dat geval kan aan een dergelijk horecabedrijf voor de desbetreffende activiteit een vrijstelling worden verleend. Dit geldt alleen voor bedrijven uit maximaal één categorie hoger dan de algemene toelaatbaarheid.

Beoordeling gevestigde horecabedrijven

Het eetcafé, gelegen aan de Kaaidijk, valt in categorie 2 van de Staat van Horecabedrijven. Aangezien op de Kaaidijk horecabedrijven tot en met categorie 2 van de Staat van Horecabedrijven worden toegelaten, valt het café binnen de algemene toelaatbaarheid. De overige horeca-activiteiten vallen onder categorie 1a en 1b van de Staat van Horecabedrijven en vallen zodoende ook binnen de algemene toelaatbaarheid.

Tabel 2 Horecabedrijven in Herkingen

horecabedrijf	adres	categorie	maximale algemene toelaatbaarheid
Theetuin De Bongerd	Molendijk 65	1 a	1 b
Eetcafé De Stelle	Kaaidijk 17	2	2
Restaurant De Visbank	Kaaidijk 19	1 b	2
Restaurant/Bowling Het Eiland	Peuterdijk 45 a	1 b	1 b

5.3. Bodem

De provincie Zuid-Holland hanteert bij de beoordeling van bestemmingsplannen de richtlijn dat voorafgaand aan de vaststelling van een bestemmingsplan ten minste het eerste deel van het verkennend bodemonderzoek, het historisch onderzoek, wordt verricht op alle bestemmingen waar een herinrichting wordt voorzien. Indien uit het historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat op de betreffende locatie sprake is geweest van activiteiten met een verhoogd risico op verontreiniging dan dient het volledig verkennend bodemonderzoek te worden verricht. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

Het bestemmingsplan maakt de bouw van 6 nieuwe woningen mogelijk bij de ouderenwoningen aan de Klinkerlandsestraat. Het is echter nog geenszins zeker dat de realisering van deze woningen op korte termijn doorgang vindt. Het draagvlak voor deze plannen is bij de huidige bewoners van de ouderenwoningen relatief gering. Mogelijk is er ook een alternatief voor het realiseren van voor ouderen geschikte woningen op de locatie van de voormalige machinefabriek aan de 1 Februariweg. Hiervoor zijn plannen in voorbereiding. Gelet op het stadium van planvoorbereiding van het voorliggende bestemmingsplan worden deze niet in dit plan opgenomen.

De gronden ter plaatse van de ouderenwoningen aan de Klinkerlandsestraat zijn sinds de bouw van deze woningen enkele decennia geleden in gebruik als tuin en gazon bij de woningen. Er zijn geen aanwijzingen dat ter plaatse sprake is van bodemverontreiniging die de realisering van de nieuwe woningen in de weg zou staan. Vanwege de huidige onzekerheid omtrent het doorgaan van de plannen voor de bouw van de 6 woningen is nog geen verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uiteraard zal dit wel gebeuren op het moment dat alsnog wordt besloten om tot de bouw over te gaan. In het kader van de bouwvergunningenprocedure is bodemonderzoek zonder meer noodzakelijk. De geldigheidsduur van een dergelijk onderzoek is echter gelimiteerd. Op grond van de hiervoor weergegeven overwegingen is geconcludeerd dat het niet doelmatig is om thans in het kader van de bestemmingsplanvoorbereiding een verkennend bodemonderzoek uit te voeren.

De afvalwaterzuiveringsinstallatie vormt een potentiële woningbouwlocatie op lange termijn. Vanwege de voormalige functie (afvalwaterzuivering) is het te zijner tijd noodzakelijk te onderzoeken of er sprake is van enige bodemverontreiniging.

5.4. Luchtkwaliteit

Algemeen

In de nabijheid van wegen, bedrijven en parkeergarages kan sprake zijn van lokale luchtverontreiniging die negatieve effecten op de gezondheid kan hebben. Besluiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (bijvoorbeeld vanwege de verkeersaantrekkende werking) moeten worden getoetst aan het Besluit luchtkwaliteit 2005 (hierna: Blk). In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient daarnaast te worden nagegaan of de realisatie van nieuwe functies aanvaardbaar is, gelet op de luchtkwaliteit ter plaatse. Het onderhavige bestemmingsplan is consoliderend van aard. Wel wordt de realisatie van 6 nieuwe seniorenwoningen aan de Klinkerlandsestraat mogelijk gemaakt.

Normstelling

Het Blk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, zwevende deeltjes, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang (zie bijlage 4). De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 3 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 3 Grenswaarden maatgevende stoffen Blk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig vanaf
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2010
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2005
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	2005

1) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (artikel 5 Blk en bijbehorende Meetregeling).

Op grond van artikel 7 lid 1 van het Blk moeten bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) deze grenswaarden in acht nemen. Volgens artikel 7 lid 3 mogen bestuursorganen deze bevoegdheden tevens uitoefenen, indien:

- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbeterd of ten minste gelijk blijft (lid 3 onder a);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 3 onder b).

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient voorts te worden nagegaan of de realisatie van de nieuwe functies aanvaardbaar is, gelet op de luchtkwaliteit ter plaatse. Dit is in eerste instantie van belang voor nieuwe functies waar mensen langere tijd verblijven.

Onderzoek en resultaten

Er is onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied. In bijlage 4 zijn de resultaten van dit onderzoek weergegeven. Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied in alledrie de prognosejaren (2005, 2010 en 2015) ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. Het extra verkeer als gevolg van de realisatie van de 6 seniorenwoningen aan de Klinkerlandsestraat zal niet leiden tot een overschrijding van deze grenswaarden.

Conclusie

Het Blk staat de uitvoering van het plan niet in de weg. Het bestemmingsplan voldoet uit het oogpunt van luchtkwaliteit aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

5.5. Externe veiligheid

Bij het mogelijk maken van nieuwe gevoelige functies is het aspect externe veiligheid van groot belang. Bij ruimtelijke plannen heeft dit betrekking op:

- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of via leidingen;
- bedrijven in de omgeving waar opslag, productie en/of gebruik van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

In de omgeving van het plangebied loopt alleen een ondergrondse aardgasleiding. Deze is niet van invloed op het plangebied vanwege de grote afstand. Overige relevante risicovolle activiteiten (vervoer of bedrijvigheid) vinden niet plaats.

5.6. Waterkering

Huidige situatie

De Klinkerlandse en de Oud-Herkingse Zeedijk vormen de hoofdwaterkering langs de Grevelingen. Ter hoogte van de kern Herkingen ligt een coupure in de dijk. Deze coupure is in eigendom en onderhoud bij de gemeente. Voor alle (bouw)activiteiten ter plaatse van en in een zone langs deze hoofdwaterkering is toestemming nodig van de beheerder van de waterkering, het waterschap Hollandse Delta. De zone is vastgelegd in de Keur van het waterschap. De Keur van het waterschap heeft betrekking op de kernzone en de beschermingszone van de waterkering. Binnen de kernzone is in de huidige situatie geen bebouwing aanwezig. Binnen de beschermingszone is wel sprake van bebouwing. Deze situatie is historisch zo gegroeid. De beide dijken zijn door het waterschap verpacht en hebben een agrarische nevenfunctie (beweiding met schapen).

Uitgangspunten waterkering

In het Beheersplan Waterkeringen 2002-2006 (Nota Waterkeringen en Ruimtelijke Ordening) heeft het waterschap beleid geformuleerd omtrent de wijze waarop in bestemmingsplannen met waterkeringen dient te worden omgegaan. Van de in het plangebied aanwezige waterkering zijn de kernzone en de beschermingszone opgenomen op de plankaart. Aan deze zones is de bestemming Primair waterkeringsdoeleinden toegekend. Binnen deze bestemming is de Keur van het waterschap van kracht. Het waterschap heeft daarnaast als onderdeel van het Beheersplan Waterkeringen 2002-2006 een Nota Bouwbeleid waterkeringen opgesteld, die belanghebbenden inzicht verschaft in het beleid omtrent bebouwing in, op en nabij waterkeringen. In deze Nota Bouwbeleid worden de Oud-Herkingse Zeedijk en de Klinkerlandse Zeedijk ter plaatse van de kern Herkingen aangemerkt als "bebouwd. Voor reeds binnen de kern- en/of beschermingszone van waterkeringen aanwezige bebouwing geldt dat deze, mits er geen sprake is van een conflicterende nevenfunctie, in principe gehandhaafd mag blijven. Ten aanzien van nieuwe bebouwing geldt echter "onbebouwd blijft onbebouwd" als het te hanteren uitgangspunt.

5.7. Waterhuishouding

Waterbeheer en watertoets

Het waterkwantiteitsbeheer en het beheer van de waterkeringen werd gevoerd door het waterschap Goeree-Overflakkee. Het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden voerde het waterkwaliteitsbeheer. Op 1 januari 2005 zijn beide waterschappen in het waterschap Hollandse Delta opgegaan. De mogelijkheden om in het kader van dit bestemmingsplan aan te haken bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn, gezien het zuiver consoliderende karakter, beperkt. Er is niet of nauwelijks sprake van ruimtelijke ontwikkelingen. Desondanks dient vanuit het integraal waterbeheer en het beheer van de waterkeringen rekening te worden gehouden met een aantal aspecten die in deze waterparagraaf zijn opgenomen. Deze waterparagraaf is opgesteld in samenwerking met het waterschap en het zuiveringsschap.

Huidige situatie water en bodem

Het dijkdorp Herkingen, dat boven zeespiegelniveau ligt (NAP +0,50 à +0,75 m), is gelegen op jonge, sterk zandige zeeklei. Wat betreft afwatering bestaat het plangebied uit twee bemalingsgebieden: ten westen van de Kaaidijk/Molendijk ligt het bemalingsgebied De Drie Polders, ten oosten van de Kaaidijk/Molendijk ligt het bemalingsgebied Battenoord. Binnen deze bemalingsgebieden zijn verschillende peilgebieden, afgestemd op het stedelijke en agrarische grondgebruik.

Het gebied De Drie Polders watert via de hoofdwatergang Klaasjeswater/Oude Dee af naar het gemaal de Drie Polders in de kern Herkingen, waar overtollig water wordt uitgeslagen op de Grevelingen. Binnen dit gebied zijn twee peilgebieden aanwezig: het gebied ten zuiden van de Peuterdijk heeft een zomerpeil van NAP -0,80 m en een winterpeil van NAP -1,0 m (peilgebied 23B). Het gedeelte ten noorden van de Peuterdijk heeft lagere polderpeilen: een zomerpeil van NAP -0,90 en winterpeil van NAP -1,15 m (peilgebied 23C).

Het gebied ten oosten van de Kaaidijk/Molendijk (bemalingsgebied Battenoord) watert af in oostelijke richting, waar overtollig water door neerslag en kwel wordt uitgeslagen op de haven van Klinkerland (in open verbinding met de Grevelingen) door het gemaal bij Battenoord. De polderpeilen zijn in dit gebied NAP -1,3 m (zomer) en NAP -1,0 m (winter) (peilgebied 25B).

De peilgebieden 23C en 25B hebben een tekort aan waterberging, waardoor ze een te grote kans op wateroverlast hebben. Dit blijkt uit een voorlopige toetsing van het waterschap aan de veiligheidsnorm voor wateroverlast door neerslag.

Riolering en waterkwaliteit

De bebouwde kom en de verblijfsrecreatieterreinen aan de westzijde zijn voorzien van een gemengd rioleringsstelsel. Er zijn twee overstortpunten (nabij de Peuterdijk en het Adoptieplein) en er is één bergbezinkvoorziening (nabij de Krammerstraat). Het huishoudelijk afvalwater wordt sinds 2002 niet meer afgevoerd naar de AWZI in Herkingen, maar via een persleiding afgevoerd naar de AWZI in Middelharnis. Als gevolg van de riooloverstorten en door diffuse verontreinigingen uit het landelijke gebied (meststoffen, bestrijdingsmiddelen, etc.) is de waterkwaliteit in en rond Herkingen, net als in grote delen van Goeree-Overflakkee, relatief slecht (hoge concentraties fosfaat en stikstof). Daarnaast wordt het oppervlaktewater ook belast met zeer brakke tot zoute kwel, voor een belangrijk deel afkomstig uit de zoute Grevelingen. Ondanks het inlaten van zoet water en het doorspoelen van de watergangen kunnen de chloridenconcentraties in de watergangen rondom Herkingen plaatselijk hoog oplopen, waardoor het oppervlaktewater niet altijd bruikbaar is voor beregening in de landbouw. In de polder Oud Herkingen zijn dan ook vegetaties aangetroffen die wijzen op brakke omstandigheden.

Duurzaam stedelijk waterbeheer in relatie tot bestemmingsplan

Mede in het licht van de verwachte klimaatverandering (nattere winters, drogere zomers en intensievere buien) streven de gemeente en de waterbeheerders naar een veerkrachtig en duurzaam stedelijk waterbeheer. Door de effecten van klimaatverandering neemt de ernst van belangrijke aanwezige knelpunten (wateroverlast, zoute kwel en slechte waterkwaliteit) toe.

Door de gemeente wordt ernaar gestreefd om, daar waar zich kansen voordoen ter verduurzaming van het watersysteem, deze te benutten. Dit bestemmingsplan is in hoofdzaak een consoliderend plan, waarbij nauwelijks sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor de mogelijkheden in het kader van dit bestemmingsplan beperkt zijn.

In het kader van de afstemming van duurzaam integraal waterbeheer met de ruimtelijke ordening hebben het waterschap en het zuiveringsschap het Waterstructuurplan Goeree-Overflakkee opgesteld, waarin ook rekening wordt gehouden met de effecten van klimaatverandering. Hierin wordt in het Waterstreefbeeld 2050 aangegeven dat aan de rand van Herkingen wordt gezocht naar mogelijkheden voor het realiseren van meer water (het principe van zogenaamde "waterbalkons"). Om te komen tot een duurzamer en veerkrachtiger stedelijk watersysteem is het namelijk wenselijk om het areaal aan open water aanzienlijk te vergroten. Het waterschap streeft naar minimaal 4% open water in of nabij de kern Herkingen. In 2003 is door de waterbeheerders gestart met het invullen van de genoemde "waterbalkons" rondom stedelijke gebieden. Mogelijk kan ook in dit kader het percentage open water rond de kern worden vergroot. Eventuele ruimtelijke consequenties voor Herkingen zijn op dit moment echter nog niet in te schatten.

Voorts zijn in het Waterstructuurplan functiegeschiktheidskaarten opgesteld, waarop staat aangegeven welke functies – vanuit een oogpunt van integraal waterbeheer bezien – geschikt zijn in bepaalde gebieden. Op de functiegeschiktheidskaart voor stedelijke functies is hierbij aangegeven dat de eerder genoemde peilgebieden 23C en 25B "minder geschikt" zijn voor stedelijke functies, en dat het peilgebied 23B als "geschikt" wordt beschouwd. Omdat de functiegeschiktheidskaart voor een groot deel gebaseerd is op de kansen op wateroverlast, betekent dit dat het watersysteem van de als "minder geschikt" aangeduide gebieden in de huidige situatie niet voldoende weerstand kan bieden tegen extreem hevige neerslag. Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in dat deel van het plangebied zal daar terdege rekening mee moeten worden gehouden. Op dit moment voorziet het bestemmingsplan in dat deel van het plangebied echter niet of nauwelijks in ontwikkelingen; de reeds aanwezige functies worden vrijwel geheel op nieuw juridisch-planologisch vastgelegd.

In het als "geschikt" aangemerkte gebied geldt dat dit thans wel geschikt is voor stedelijke functies. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet er wel op worden toegezien dat de situatie dan niet verslechtert.

Het waterschap werkt, samen met andere partijen, aan diverse maatregelen om het watersysteem in "minder geschikte" peilgebieden robuuster te maken en zo de kans op wateroverlast te verkleinen. Een voorbeeld daarvan zijn de in het kader van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur gerealiseerde natuurvriendelijke oevers. Dit soort maatregelen krijgt echter vooral zijn beslag in het landelijke gebied, mede gelet op de beperkte mogelijkheden die bestaande stedelijke gebieden zoals Herkingen voor dergelijke maatregelen bieden.

5.8. Archeologie

In 1998 is het Verdrag van Malta totstandgekomen. Doelstelling van het verdrag is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Ter uitvloeisel van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen.

Het plangebied is ten dele gesitueerd in een complex met een zeer grote kans op archeologische sporen (Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland, regio Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee, december 2002) (figuur 13). De verwachte aanwezigheid van archeologische waarden leidt tot de noodzaak om een verkennend archeologisch onderzoek uit te voeren voordat eventuele nieuwe bouwactiviteiten plaatsvinden. Een dergelijk onderzoek heeft tot doel te inventariseren welke archeologische waarden hier precies aanwezig zijn en hoe deze het beste kunnen worden beschermd.

Het overige deel van het plangebied is gesitueerd in een gebied met een lage kans op archeologische sporen. De verwachte afwezigheid van archeologische waarden leidt niet tot de noodzaak om een verkennend archeologisch onderzoek uit te voeren voordat nieuwe bouwactiviteiten plaatsvinden.

5.9. Ecologie

Gebieden

Het plangebied bestaat uit het dorpsgebied van Herkingen. Dit maakt geen onderdeel uit van natuur- of groengebieden met een beschermde status.

Ten zuiden van het plangebied ligt de speciale beschermingszone Grevelingen uit zowel de Habitatrictlijn als de Vogelrichtlijn. Dit gebied geniet internationale bescherming en is van betekenis voor een groot aantal vogelsoorten. De Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn hebben een externe werking, wat wil zeggen dat ingrepen of activiteiten buiten de speciale beschermingszone, die mogelijk een versturende werking op de te beschermen natuurwaarden hebben, op hun aanvaardbaarheid zullen moeten worden getoetst.

Het plangebied grenst aan de noordzijde aan het Paardengat, een natuurgebied dat onderdeel uitmaakt van de geplande provinciale ecologische verbindingzone Paardengatkreek, uit het werkdocument Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (provincie Zuid-Holland, 1996). Met deze verbindingzone wordt de realisatie beoogd van een aaneengesloten moerasverbinding tussen Battenoord en de Slikken van Flakkee.

Soorten

De natuurwaarden in het plangebied zelf zijn sterk gerelateerd aan het grotendeels stedelijk gebruik van het plangebied.

Vogels

Naar verwachting zullen onder dakpannen of andere holtes in bebouwing soorten als huismus en spreeuw tot broeden komen. De tuinen en de voormalige waterzuivering kunnen het biotoop vormen van in Nederland (zeer) algemeen voorkomende vogelsoorten als houtduif, Turkse tortel, merel, heggemus, winterkoning, roodborst, koolmees en pimpelmees. Alle vogelsoorten zijn in de Flora- en faunawet opgenomen als extra te beschermen soorten. Het is niet bekend of het agrarisch gebied aan de oostzijde van het plangebied betekenis heeft als broedgebied voor vogels.

Zoogdieren

Het aantal soorten zoogdieren binnen het plangebied is zeer beperkt. De Atlas van de Nederlandse zoogdieren (1997) laat zien dat in het plangebied enkel egel, mol, konijn, wezel, bosspitsmuis, bruine rat en huismus voorkomen.

Mogelijk hebben de tuinen en andere groenvoorzieningen ook betekenis als leefgebied voor de in Nederland algemene gewone dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis huist bij voorkeur in ruimten (spouwmuuren, etc.) in gebouwen, dus mogelijk in het plangebied (Atlas van de Nederlandse vleermuizen, 1997).

De gewone dwergvleermuis staat vermeld onder strikt te beschermen soorten in Bijlage IV van de Habitatrictlijn, en wordt in de Flora- en faunawet beschouwd als extra te beschermen soort. Bosspitsmuis, mol, konijn, wezel en egel staan vermeld als te beschermen soorten, terwijl bruine rat en huismus geen bescherming genieten.

Overige diersoorten

Het plangebied heeft naar verwachting geen betekenis voor overige diersoorten. Voorzover bekend ontbreken waarnemingen van bijvoorbeeld bijzondere soorten vlinders en amfibieën, mede vanwege het grotendeels ontbreken van geschikt (land)habitat.

Consequenties aantasting soorten Flora- en faunawet

Op grond van de Flora- en faunawet is het verboden activiteiten te verrichten die leiden tot aantasting van te beschermen soorten en van hun voortplantingsplaats, vaste rust- of verblijfplaats.

Het onderhavige bestemmingsplan is grotendeels consoliderend van aard. Een uitzondering wordt gevormd door de bouw van 6 ouderenwoningen nabij het bestaande complex ouderenwoningen op de locatie Klinkerlandsestraat/Scharloodijk. De ingreep is dermate kleinschalig dat deze naar verwachting geen significante achteruitgang van de kwaliteit van de nabije natuurgebieden teweegbrengt.

Trefkans / verwachtingen

- Zeer grote kans op archeologische sporen
- Redelijke tot grote kans op archeologische sporen
- Lage kans op archeologische sporen

 plangebied

bron: provincie Zuid-Holland (concept cultuurhistorische hoofdstructuur: kaart 1b archeologie, waarden)

Figuur 13
archeologie

De waterzuivering is als gevolg van achterstallig onderhoud overgroeid met een diversiteit aan plantensoorten, waardoor een ideaal broedbiotoop is ontstaan voor struweelvogelsoorten als winterkoning, heggenmus, roodborst, merel en Turkse tortel. In theorie kunnen ook alle zoogdiersoorten in het plangebied worden aangetroffen. Alle broedvogelsoorten en de bovengenoemde zoogdiersoorten genieten bescherming via de Flora- en faunawet.

Formeel dient voor alle werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of vernietiging van (het leefgebied van) deze soorten ontheffing te worden aangevraagd. Vogels nemen bij het verlenen van vrijstelling een bijzondere positie in omdat zij extra beschermd worden. Werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot eind juli) zijn per definitie uitgesloten.

Een ontheffing van de Flora- en faunawet is noodzakelijk vanwege de aantasting van te beschermen soorten die het gehele jaar in het plangebied (ondergronds) aanwezig zullen zijn en die slechts een zeer beperkte kans hebben om het plangebied bij werkzaamheden tijdig te verlaten: bosspitsmuis en mol. De verwachting is dat het verkrijgen van een ontheffing niet op problemen zal stuiten, gezien het feit dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten niet in het geding is. Werkzaamheden mogen niet worden uitgevoerd in het broedseizoen (begin maart tot eind juli).

Conclusie

De Flora- en faunawet staat niet aan de uitvoering van het bestemmingsplan in de weg. De ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, hebben geen negatieve invloed op de in de nabijheid gelegen speciale beschermingszones en het natuurgebied Paardengat.

5.10. Leidingen

In het plangebied komen geen planologisch relevante kabels en leidingen voor behoudens een klein stukje van de rioolwaterpersleiding. Deze rioolwater persleiding loopt vanaf het rioolgebied op de voormalige afvalwaterzuiveringsinstallatie (awzi) naar de awzi in Middelharnis.

5.11. Wegverkeerslawaaï

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen geluidszones uitgezonderd woonerven, 30 km/h-gebieden en wegen, waarvan op grond van de door de gemeenteraad vastgestelde geluidsniveaukaart vaststaat, dat de geluidsbelasting op de gevels van aanliggende woningen op 10 m uit de as van de meest nabijgelegen rijlijn 50 dB(A) of minder bedraagt. Binnen de geluidszone van een gezoneerde weg dient de geluidsbelasting aan de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen.

In het kader van het Startprogramma Duurzaam Veilig zijn de wegen binnen de kern Herkingen opgenomen in een 30 km/h-zone en daarmee niet meer gezoneerd in het kader van de Wgh. De 30 km/h-zone begint op de bebouwde komgrenzen. De wegen in het buitengebied zijn met uitzondering van de Zuiddijk/Geldersedijk (die 80 km/h is) opgenomen in 60 km/h-zones.

In het plangebied bevinden zich geen geluidszones. Er geldt daarom geen verplichting tot het uitvoeren van akoestisch onderzoek op basis van de Wgh.

Op basis van jurisprudentie dient echter in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen 30 km/h-zones aannemelijk te zijn dat sprake is van een aanvaardbaar geluidsniveau. Hiertoe zijn geluidsberekeningen uitgevoerd op basis van Standaard Rekenmethode I.

De 6 geprojecteerde seniorenwoningen bevinden zich in de nabijheid van de Scharloodijk en Krammerstraat. Op basis van eerdere onderzoeken zijn intensiteiten bekend van de Scharloodijk (zie paragraaf 4.7). Voor de Krammerstraat wordt aangenomen dat de intensiteiten in de huidige situatie (2005) in geen geval hoger zijn dan die van de Scharloodijk. In de berekeningen is uitgegaan van de hogere intensiteiten in het drukker zomerseizoen, gebaseerd op de verkeerstellingen uit juli en november 1996. Als gevolg van de realisatie van de 6 seniorenwoningen en overige ontwikkelingen in de kern Herkingen ontstaan dan voor het jaar 2016 de onderstaande intensiteiten, uitgaande van een autonome groei van 1% per jaar:

Scharloodijk	635 mvt/etmaal
Krammerstraat	570 mvt/etmaal

Uit de berekeningen (zie bijlage 5) blijkt dat de gevelbelasting ten gevolge van het verkeer op deze wegen 48 respectievelijk 37 dB(A) bedraagt. Dit is minder dan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) uit de Wgh. Dit betekent dat sprake is van een aanvaardbaar geluidsniveau.

6.1. Inleiding

In de vorige hoofdstukken zijn de verschillende aspecten die van belang zijn voor het opstellen van een bestemmingsplan voor Herkingen beschreven en geanalyseerd. Op basis van de verschillende elementen dient een beleidsvisie te worden geformuleerd voor het gebied. In deze visie dient vanuit een samenhangend kader sturing te worden gegeven aan de onderlinge afstemming van de voorkomende functies en aan ontwikkelingen in het gebied. Deze sturing zal zowel betrekking hebben op het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen (verbieden of stellen van randvoorwaarden) als op het stimuleren van gewenste ontwikkelingen (het scheppen van voorwaarden). De beleidsvisie vormt de basis voor de bestemmingsregeling, zoals deze is opgenomen in de voorschriften en op de plankaart.

Voorafgaand aan en als aanzet voor de beschrijving van de beleidsvisie zal de karakteristiek van het plangebied kort worden samengevat.

6.2. Karakteristiek van het plangebied

- Herkingen is, ondanks de ligging aan het water van de Grevelingen, van oorsprong een dijkdorp. Het dorp is rond het kruispunt Molendijk/Kaaidijk/Peuterdijk/Scharloodijk verder uitgegroeid.
- Deze dijken vormen ook de belangrijkste hoofdontsluitingswegen binnen het plangebied.
- Langs en op de dijken ligt in het algemeen ook de wat oudere bebouwing. De drie rijksmonumenten die Herkingen kent (visbank, molen en N.H. kerk) liggen alle aan de dijken. Ook het merendeel van de beeldbepalende panden ligt aan of in de nabijheid van de dijken.
- Het grootste deel van het plangebied bestaat uit woonbebouwing. De dagelijkse voorzieningen liggen voornamelijk aan of in de nabijheid van de dijken. De overige voorzieningen als de basisschool, volkstuinen en de begraafplaats liggen meer aan de rand van de dorpskern. Een uitzondering vormt het voetbalterrein. Dit bevindt zich temidden van de woonbebouwing. Vooral de Kaaidijk manifesteert zich enigszins als centrumgebied. Hier zijn onder andere een supermarkt en een aantal horecabedrijven aanwezig.
- Het gebied tussen de Groene Kruisweg en de Scharloodijk heeft voor een belangrijk deel een bedrijfsfunctie. De overige bedrijven in Herkingen liggen verspreid tussen de woonbebouwing en zijn kleinschalig van karakter.
- Direct tegen het dorp ligt een omvangrijk complex met recreatiewoningen. In feite bestaat dit uit twee van elkaar gescheiden delen, een ouder deel en een deel dat begin jaren '90 is gerealiseerd. Ruimtelijk is er nauwelijks sprake van enige relatie tussen het complex recreatiewoningen en het eigenlijke dorp. De voorzieningen op het terrein zijn vrij toegankelijk.

6.3. Beleidsvisie

De hoofdlijnen van het beleid ten aanzien van het voorliggende plangebied zijn:

- Het handhaven van de ruimtelijke structuur binnen het plangebied. Binnen deze ruimtelijke structuur doen zich op dit moment geen belangrijke knelpunten voor, behoudens de matige ontsluiting van het woongebied aan de noordwestzijde van het dorp. Een directere ontsluiting vanaf de Molendijk zou wenselijk zijn, maar wordt de komende jaren niet haalbaar geacht onder andere vanwege de financiële aspecten.
- Het handhaven en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het dorpsgebied. Vooral die gebieden die het meest kenmerkend zijn voor het dorp – de dijken – verdienen hierbij de aandacht. Dit geldt ook voor de dorpsranden die grenzen aan het open poldergebied.
- Het veiligstellen van potentiële inbreidingslocaties tegen ongewenste ontwikkelingen. Vooral aan de randen van het dorpsgebied liggen nog enkele locaties die op termijn mogelijkheden bieden voor de bouw van woningen. Het beleid is erop gericht om ontwikkelingen op deze locaties, die een potentiële woonfunctie kunnen blokkeren, tegen te gaan.

- Het bieden van ruimtelijke mogelijkheden voor instandhouding en waar mogelijk versterking van de aanwezige voorzieningen.
- Het tegengaan van hinder van milieubelastende activiteiten binnen het plangebied. Naast het milieuvergunningenspoor vormt zonering van bedrijfsactiviteiten een instrument om hinder te voorkomen of beperken.
- Het bevorderen van de samenhang tussen de verschillende recreatieve voorzieningen in Herkingen. Mogelijkheden hiertoe liggen in het realiseren van een samenhangende structuur van routes waarin de huidige recreatieve kwaliteiten op een aantrekkelijke wijze met elkaar worden verbonden.

Per gebiedsdeel is een beknopte beschrijving van het te voeren beleid gegeven. Op het toekomstige welstandsbeleid – een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit – wordt in een afzonderlijke paragraaf ingegaan.

Het gebied rond de Kaaidijk

Dit gebied vormt het feitelijke "centrumgebied" van Herkingen. Er zijn een supermarkt, enkele horecabedrijven en het verenigingsgebouw Ons Huis gevestigd en er wordt gewoond. De Kaaidijk vormt ook een klein uitloopgebiedje vanuit de jachthavens. In het oostelijk deel is het wenselijk deze menging van functies te behouden en ook een uitwisseling van functies mogelijk te maken. Hinder van horecabedrijven kan worden beperkt door uitsluitend horecabedrijven toe te laten tot maximaal categorie 2 van de Staat van Horeca-activiteiten. Binnen deze categorie vallen ook middelzware horecabedrijven die enige hinder kunnen veroorzaken. Vanwege de toeristische functie en ligging wordt vestiging van dergelijke bedrijven aanvaardbaar geacht. Het verenigingsgebouw moet een brede functie op sociaal-cultureel en maatschappelijk gebied kunnen vervullen binnen de dorpsgemeenschap van Herkingen. Dit wordt in de bestemming Maatschappelijke doeleinden tot uitdrukking gebracht.

Het overige gebied langs de dijken

In het gebied langs de dijken wordt de menging van functies die aanwezig is zoveel mogelijk gehandhaafd.

Het gebied tussen Molendijk, Scharloodijk en de plangrens

Het beleid ten aanzien van de woonbebouwing in dit gebied is grotendeels gericht op een consolidatie van de bestaande situatie. Voor de woningen worden in beperkte mate uitbreidingsmogelijkheden geboden. In de bestemmingsregeling wordt rekening gehouden met de mogelijkheden die de per 1 januari 2003 gewijzigde Woningwet biedt. Het aantal woningen ter plaatse van de bestaande woonbebouwing mag niet toenemen door bijvoorbeeld woningsplitsing of de bouw van een extra woning op een groot perceel. De mogelijkheid om twee kleine woningen samen te voegen tot een grotere wordt niet tegengegaan. Het complex ouderenwoningen tussen de Klinkerlandsestraat en de Scharloodijk – het bejaardencentrum Herkingen – vormt een uitzondering op het beleid om geen toename van het aantal woningen toe te staan. Door de woningbouwvereniging worden plannen ontwikkeld om hier aanvullende woningbouw voor ouderen te realiseren.

De locatie van de voormalige afvalwaterzuiveringsinstallatie vormt een potentiële woningbouwlocatie. De prioriteit van het gemeentebestuur ligt echter bij het realiseren van woningbouw op locaties elders binnen de gemeente. Het is nog niet duidelijk welke functie de locatie op korte termijn kan vervullen. Voorshands gaan de gedachten uit naar een maatschappelijke functie, bijvoorbeeld als uitloop voor de nabijgelegen school. Een concrete invulling is echter nog niet voorhanden. Bouwmogelijkheden ter plaatse zijn niet gewenst omdat deze een woningbouwontwikkeling op lange termijn kunnen frustreren. Op langere termijn kan de locatie worden benut voor woningbouw. Door de ligging aan de rand van het dorp is een goede landschappelijke inpassing noodzakelijk. De volkstuinen blijven vooralsnog gehandhaafd. Op de langere termijn kunnen deze mogelijk betrokken bij de potentiële woningbouwlocatie ter plaatse van de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

Het gebied tussen de Scharloodijk en de Groene Kruisweg

In vergelijking met de andere deelgebieden heeft dit gebied een sterkere bedrijfsfunctie. Daarbij moet echter wel rekening worden gehouden met de woningen aan de rand van het gebied. Om die reden zijn alleen bedrijven tot en met categorie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten toegestaan. De voormalige machinefabriek viel in een hogere categorie. Ook het watersportbedrijf valt in een hogere categorie. In verband daarmee worden deze bedrijven door middel van een specifieke subbestemming bestemd, zodat eenzelfde soort bedrijf kan worden gevestigd. Komt er echter een ander soort bedrijf op deze locatie, dan zal dit wel moeten passen binnen het algemene toelatingsbeleid. Het is ook denkbaar het terrein te benutten voor woningbouw wanneer het woningbouwprogramma daartoe ruimte biedt.

Voor de woonbebouwing in het gebied gelden dezelfde uitgangspunten als voor het gebied ten oosten van de Molendijk.

Het gebied tussen de Molendijk, de Peuterdijk en de plangrens

De bestaande functies in dit gebied worden overeenkomstig het huidige gebruik bestemd. Voor de woningen in het gebied gelden dezelfde uitgangspunten als voor het gebied ten oosten van de Molendijk. De mogelijkheden voor het verbeteren van de ontsluiting op lange termijn worden niet geblokkeerd. Dit zal in samenhang moeten worden gezien met de mogelijke ontwikkeling op lange termijn van een woonbuurt aan de noordzijde van het Austinplein.

Het gebied ten zuiden van de Peuterdijk, tussen de bebouwing langs de Kaaidijk en het bungalowpark

Voor dit gebied gelden dezelfde uitgangspunten als voor het gebied ten noorden van de Peuterdijk. Het vrijwel onbebouwde perceel nabij de hoofdwatgang krijgt voorsnog een agrarische bestemming. Invulling met woningbouw is goed denkbaar wanneer het woningbouwprogramma daartoe ruimte biedt.

Het bungalowpark

Het beleid dat is neergelegd in het geldende bestemmingsplan Bungalowpark Herkingen wordt grotendeels gecontinueerd. De recreatiewoningen krijgen uitbreidingsmogelijkheden tot 250 m³. Een uitbreiding tot 250 m³ zou een te forse verdichting van de bebouwing in het gebied betekenen.

Uitbreiding van het aantal recreatiewoningen is niet toegestaan. Permanente bewoning van de recreatiewoningen is verboden.

De op het terrein aanwezige voorzieningen worden specifiek bestemd. Voor het overige wordt volstaan met een vrij globale bestemmingslegging. Bij de bestemmingslegging zal rekening worden gehouden met de mogelijkheid om een verbinding te maken voor langzaam verkeer tussen de twee verblijfsrecreatieterreinen.

7.1. Planvorm

Het kiezen van een planvorm voor een bestemmingsplan is afhankelijk van de in het gebied voorkomende functies en bestemmingen. Het bestemmingsplan dient veelal "op maat" gemaakt te worden. In het voorliggende bestemmingsplan is doorgaans gekozen voor gedetailleerde bestemmingen die voornamelijk zijn afgestemd op het huidige gebruik en de huidige functies.

7.2. Opzet voorschriften

Het bestemmingsplan is overwegend consoliderend van karakter. Grootschalige ontwikkelingen of functieveranderingen worden op korte termijn niet verwacht. De bestemmingslegging is in dat kader dan ook afgestemd op het huidige gebruik van gronden en opstallen. De bepalingen van de voorschriften voor de gekozen bestemmingen worden in het navolgende kort toegelicht.

Hoofdstuk I omvat de inleidende bepalingen waaronder de definities van de in het plan gehanteerde begrippen en de wijze waarop de in het bestemmingsplan gehanteerde maten gemeten moeten worden.

In hoofdstuk II zijn de bestemmingen en het gebruik van gronden en bouwwerken geregeld.

Bij elke bestemming is het doel van de bestemming aangegeven dat wordt nagestreefd en zijn voorschriften opgenomen voor het bouwen. Indien de bestemming dit noodzakelijk maakt zijn bijzondere gebruiksvoorschriften of een bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen opgenomen.

Hoofdstuk III bevat algemene bepalingen die van toepassing zijn op alle in het plan opgenomen bestemmingen. In dit hoofdstuk is onder andere aangegeven dat de maximaal toelaatbare goot- of boeibordhoogte van de gebouwen op de plankaart is ingeschreven. Voor het maximaal toelaatbaar oppervlak aan gebouwen is veelal een percentage of een oppervlaktemaat op de kaart aangegeven.

In hoofdstuk IV zijn de overgangs- en slotbepalingen opgenomen.

7.3. De bestemmingen

Woondoeleinden (W)

Voor deze bestemming geldt als uitgangspunt dat het aantal woningen niet mag toenemen ten opzichte van het aantal dat per perceel aanwezig is ten tijde van de terinzagelegging van het plan. Een uitzondering hierop vormt het wooncomplex voor senioren. Het maximumaantal extra te bouwen woningen is hier door middel van een omcirkeld cijfer op de kaart aangegeven.

De gronden waar de woningen zijn gerealiseerd en de daarbijbehorende zij- en achtererven, zijn in de bestemming Woondoeleinden ondergebracht.

Binnen de op de kaart aangegeven bestemmingsvlakken is geen onderscheid gemaakt tussen de gronden waarop de hoofdgebouwen, de aan- en uitbouwen en de bijgebouwen mogen worden gebouwd.

In het plangebied zijn de gronden voor vrijstaande of twee-aaneengebouwde of te bouwen woningen met de nadere aanwijzing (v), of (t) aangeduid. Ter plaatse van de nadere aanwijzing (v) moeten de woningen vrijstaand worden gebouwd terwijl op de gronden met de nadere aanwijzing (t) de woningen vrijstaand dan wel tot een maximum van twee-aaneen mogen worden gebouwd.

Bij nieuwbouw van woningen dient de voorgevel van een woning te worden gebouwd in de bestemmingsgrens die naar de weg gekeerd is of binnen een zone van 3 m uit de bestemmingsgrens.

Vanuit ruimtelijke overwegingen is het gewenst de voorgevels van de hoofdgebouwen in de naar de weg gekeerde bestemmingsgrens te bouwen. De ruimte tussen de voorgevel van de woningen en de openbare weg kan bij de vrijstaande of twee-aaneengebouwde woningen worden benut als opstel-, c.q. parkeer ruimte. Bij de aaneengebouwde woningen is de ruimte voor

de voorgevel in de meeste gevallen te beperkt voor het parkeren. Het parkeren voor deze woningen vindt langs de weg of geconcentreerd plaats.

Nagenoeg alle woningen in het plangebied zijn gebouwd als grondgebonden woningen. Een uitzondering hierop vormt het complex met woningen voor ouderen. Op deze locatie mogen de woningen in gestapelde vorm worden ge(her)bouwd.

Voor de diepte van de woningen is uitgegaan van de bestaande situatie. De diepte van de woningen mag ten hoogste gelijk zijn aan de diepte die aanwezig is ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan. Ook hierop vormt het complex met ouderenwoningen een uitzondering.

Bij nieuwbouw van woningen is het met toepassing van een vrijstelling mogelijk van de bestaande diepte af te wijken. In dat geval geldt voor aaneen te bouwen woningen een diepte van maximaal 10 m en voor vrijstaande en twee-aaneen te bouwen woningen een diepte van maximaal 12 m. Voorwaarde hierbij is dat de afstand van de achtergevel tot de achterste perceelgrens ten minste 8 m bedraagt.

De maximaal toegestane goothoogte van hoofdgebouwen is op de kaart ingeschreven. De maximum goothoogte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen is in de voorschriften geregeld.

Voor erfbouw (aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen) is een gezamenlijk oppervlak toegestaan van 50% van het bij het hoofdgebouw behorende zij- en achtererf met een maximum van 50 m². Als het oppervlak van het zij- en achtererf meer bedraagt dan 150 m², mag het gezamenlijk oppervlak aan erfbouw 75 m² bedragen. Het is mogelijk ten hoogste 100 m² erfbouw op te richten wanneer een deel van de bestaande bebouwing wordt gesaneerd. Dit is mogelijk wanneer meer dan 50 m² (bij erven van maximaal 150 m²) of 75 m² (bij erven die groter zijn dan 150 m²) erfbouw aanwezig is en het meerdere boven 50 m² respectievelijk 75 m² met de helft wordt verminderd.

Zoals in het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken zijn beslag heeft gekregen, zijn bouwvergunningvrije bouwwerken toegestaan op een afstand van 1 m achter de voorgevel van het hoofdgebouw. Hoewel het in sommige gevallen wenselijk is een grotere afstand in acht te nemen, is de afstandsmaat uit het Besluit in de voorschriften opgenomen.

Het gebruik van gedeelten van woningen voor kantoor- of praktijkruimte of kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten is algemeen aanvaard. Onder de voorwaarde dat de woonfunctie als belangrijkste functie gehandhaafd blijft en het maximumoppervlak van de nevenfuncties niet meer bedraagt dan 30% van het oppervlak van hoofdgebouwen en aan- en uitbouwen, is in dit bestemmingsplan het gebruik voor de bovengenoemde activiteiten toegestaan en in een bijzonder gebruiksvoorschrift geregeld. Voorwaarden zijn ondermeer gesteld ten aanzien van de verkeersafwikkeling en het parkeren. Detailhandel en horeca zijn niet toegestaan met uitzondering van beperkte verkoop van artikelen en/of producten die ondergeschikt zijn aan de uitoefening van de bedrijfsmatige activiteiten.

Woon- en Detailhandelsdoeleinden

Deze bestemming is toegekend aan de enige buiten het "centrumgebied" voorkomende winkel in combinatie met wonen.

De bouwvoorschriften zijn nagenoeg gelijk aan die van de bestemming Woondoeleinden. De oppervlakte van het perceel maakt het niet nodig vrijstellingsbevoegdheden op te nemen voor uitbreiding van hoofdgebouw en erfbouw.

Centrumdoeleinden

Aan het gebied waar reeds voorzieningen op centrumniveau aanwezig zijn is deze bestemming toegekend. Naast het wonen zijn voorzieningen toegestaan die eigen zijn aan een centrumlocatie zoals winkels, dienstverlening, kantoren en horecabedrijven. De horecavoorzieningen binnen deze bestemming zijn beperkt tot het gebied van de Kaaidijk. De winkels, de dienstverlenende bedrijven en de horecabedrijven mogen in principe alleen op de begane grond worden gevestigd. Een vrijstellingsbevoegdheid maakt het mogelijk detailhandel, dienstverlening en horeca op de verdieping toe te laten op voorwaarde dat aantoonbaar is dat uitbreiding op de begane grond niet mogelijk is.

Een bestaand garagebedrijf met showroom is eveneens in deze bestemming ondergebracht en voorzien van een subbestemming. Om milieuhinder van de bedrijfsactiviteiten zo veel mogelijk te voorkomen is uitsluitend een garagebedrijf toegestaan dat kan worden gerekend tot catego-

rie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van de voorschriften. De subbestemming maakt het mogelijk dat de activiteiten van het garagebedrijf worden voortgezet maar dat bij bedrijfsbeëindiging of verplaatsing andere centrumvoorzieningen mogelijk zijn of opnieuw een garagebedrijf in dezelfde categorie van de Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Horecadoeleinden

Deze bestemming is toegekend aan een in het plangebied voorkomende theetuin. Andere vormen van horeca-activiteiten zijn ter plaatse toegestaan mits deze geen nadelige invloed hebben op de omgeving. Daarom zijn uitsluitend horecabedrijven toegestaan die vallen binnen de aangegeven categorie 1a en 1b van de Staat van Horeca-activiteiten die als bijlage onderdeel uitmaakt van de voorschriften. Binnen deze bestemming is de bestaande bedrijfswoning geregeld. De inhoud van deze woning is bepaald op ten hoogste 500 m³.

Een vrijstellingsbevoegdheid maakt het mogelijk een horecabedrijf toe te laten dat in een hogere categorie van de Staat van Horeca-activiteiten voorkomt of een horecabedrijf dat niet in de staat voorkomt maar kan worden gerekend tot categorie 1a of 1b.

Maatschappelijke doeleinden

Deze bestemming is toegekend aan locaties waar voorzieningen voorkomen of zijn toegestaan van maatschappelijke aard waaronder de kerk, de begraafplaats, de brandweergarage en voorzieningen op het gebied van welzijn, volksgezondheid, cultuur, onderwijs of vergelijkbare voorzieningen. Voor de begraafplaats is een subbestemming opgenomen.

Bedrijfsdoeleinden

Aan de binnen het plangebied gelegen bedrijven is deze bestemming toegekend. In verband met de ligging van de bedrijfsgronden ten opzichte van omliggende woningen zijn bedrijven toelaatbaar tot ten hoogste categorie 2 van de bij de voorschriften behorende Staat van Bedrijfsactiviteiten. Door middel van een subbestemming is de (voormalige) machinefabriek aan de Groene Kruisweg, die in categorie 3.2 valt, positief bestemd. Dit geldt ook voor het watersportbedrijf, dat eveneens tot categorie 3.2 behoort. Bij het watersportbedrijf vindt detailhandel plaats in boten en andere aan de watersport verwante artikelen. Deze activiteit is eveneens in de subbestemming tot uitdrukking gebracht. Ook de zeilmakerij aan de 1 Februariweg, die niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is opgenomen, is door middel van een subbestemming positief bestemd.

Op de hoek van de Kinderdijk met de Stoofweg staat een telefooncentrale. Ter plaatse is een andere bedrijfsvorm niet wenselijk. In verband daarmee is aan deze gronden een subbestemming toegekend die uitsluitend een nutsbedrijf toelaat.

Bedrijfswoningen zijn niet toegestaan met uitzondering van een bedrijfswoning bij een aan de Molendijk en een aan de Kraayerdijk gevestigd bedrijf en de bedrijfswoning bij de voormalige machinefabriek. Hiervoor is een nadere aanwijzing (bw) opgenomen. Binnen de bedrijfsbestemming zijn zelfstandige kantoren en detailhandel niet toegestaan, met uitzondering van detailhandel als normaal en ondergeschikt onderdeel van de bedrijfsvoering. Kantoren behorend bij een bedrijf zijn toegestaan tot een oppervlak van 50% van het totale bedrijfsvloeroppervlak met een maximum van 1.000 m².

Een vrijstellingsbevoegdheid maakt deel uit van dit voorschrift om bedrijven toe te laten die in een categorie hoger ingeschaald zijn dan de maximaal toelaatbare categorie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten of voor bedrijven die niet voorkomen in de staat en gerekend kunnen worden tot de zogenaamde categorie 2-bedrijven.

Een bijzonder gebruiksvoorschrift is opgenomen om te voorkomen dat op onbebouwde gronden opslag plaatsvindt met een grotere hoogte dan 3 m. Op het terrein van het watersportbedrijf geldt in afwijking hiervan een maximumhoogte van 5 m voor boten (exclusief masten) en 4 m voor overige goederen.

Dagrecreatieve doeleinden

Onder deze bestemming vallen de recreatieve doeleinden zonder nachtverblijf zoals sportvelden, volkstuinten en speelterreinen.

Op de sportvelden zijn gebouwen toegestaan die direct in relatie staan tot de sportbeoefening zoals kleedkamers, bestuurskamers en een kantine. De maximum toelaatbare oppervlakte van deze gebouwen is op de plankaart aangegeven. Op de volkstuintencomplexen aan de Groene Kruisweg en nabij de begraafplaats mogen per tuin maximaal 2 gebouwtjes worden gebouwd

waarvan de gezamenlijke oppervlakte 10% van de tuin mag bedragen met een maximum van 25 m².

Verblijfsrecreatieve doeleinden

Deze bestemming is toegekend aan de recreatieve voorzieningen met een (nachtelijke) verblijfsfunctie zoals de recreatiewoningen, de beheersvoorzieningen, waaronder een bedrijfswoningen, de horecavoorzieningen en de sport- en groenvoorzieningen.

Het aantal toegestane recreatiewoningen is op de plankaart aangegeven. Vanuit ruimtelijke overwegingen en het behoud van het open karakter van het terrein is het grondoppervlak en de maximale inhoud van een recreatiewoning vastgelegd. De oppervlakte van een recreatiewoning mag niet meer zijn dan 65 m². Hierbij wordt een inpandige garage en/of inpandige bergplaats meegerekend. De regeling is gebaseerd op het vigerende bestemmingsplan Bungalowpark Herkingen. Recreatiewoningen met een inhoud van minder dan 250 m³ mogen tot 250 m³ worden uitgebreid. Woningen met een inhoud van meer dan 250 m³ mogen niet worden vergroot. Bij de inhoud van een recreatiewoning worden de inpandige garages en/of bergplaatsen niet meegerekend.

Per recreatiewoning is één bijgebouw toegestaan. Het gezamenlijk grondoppervlak van overkappingen en een bijgebouw mag per recreatiewoning niet meer dan 10 m² bedragen.

Voor het behoud van de ruimtelijke kwaliteit is een onderlinge afstand tussen recreatiewoningen voorgeschreven van minimaal 6 m.

Op het terrein ten zuiden van de Peuterdijk en op het ten noordwesten gelegen terrein is een bedrijfswoning aanwezig. Ook op de verdieping van het restaurant is een bedrijfswoning gerealiseerd. De locaties zijn voorzien van een nadere aanwijzing.

Agrarische doeleinden

Binnen het plangebied is een aantal agrarische percelen gelegen waarop, op één uitzondering na, geen gebouwen aanwezig zijn. De regeling voor de agrarische gronden is grotendeels afgestemd op de bestemming van de aangrenzende gronden die deel uitmaken van het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied. Op deze gronden zijn bedrijven toegestaan die zijn gericht op het voortbrengen van producten door het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Hieronder worden verstaan akker- en vollegrondsetuinbouwbedrijven, grondgebonden veehouderijbedrijven, fruitteelt, sierteeltbedrijven en bosbouwbedrijven.

Ter plaatse van de bestaande gebouwen is een bouwvlak opgenomen waarop uitsluitend agrarische bedrijfsgebouwen mogen worden gebouwd. Bedrijfswoningen zijn niet toegestaan.

Een bijzonder gebruiksvoorschrift verbiedt de opslag van mest buiten de bouwvlakken.

Binnen de bestemming Agrarische doeleinden zijn binnen een strook van 22 m, gelegen achter de woningen van de Volkerakstraat, tevens tuinen toegestaan die bij de betreffende woningen behoren.

Evenals bij de bestemming T+ mag per tuin één gebouw of overkapping worden gebouwd met een oppervlak van 8 m² en een bouwhoogte van 2,5 m.

Molen

Dit monumentale object is reeds beschermd in het kader van de Monumentenwet.

De bestemmingsregeling beperkt zich dan ook tot het consolideren van de bestaande goot- en bouwhoogte, grondoppervlak en dakhelling. Om de vrije windvang en het zicht op de molen veilig te stellen, is de medebestemming Molenbiotoop opgenomen. Verwezen wordt naar de beschrijving van de betreffende medebestemming.

Tuinen

De gronden met deze bestemming zijn hoofdzakelijk gelegen tussen de voorgevels van gebouwen en de openbare weg. Gebouwen mogen hier niet worden gebouwd. In een enkel geval is een tuin gelegen aan de achterzijde van een woning. Op deze tuinen, die zijn voorzien van de nadere aanwijzing +, mag één gebouw of overkapping worden gebouwd met een oppervlak van ten hoogste 8 m² en een bouwhoogte van ten hoogste 2,5 m.

Groenvoorzieningen

Deze bestemming is toegekend aan structuurbepalende groenelementen die tevens een functie vervullen als visuele afscherming. Gebouwen zijn op deze gronden niet toegestaan.

Verkeersdoeleinden en Verblijfsgebied

De bestemming Verkeersdoeleinden betreft het gedeelte van de Molendijk dat een stroom- of ontsluitingsfunctie vervult. De overige wegen met de bestemming Verblijfsgebied vervullen een functie voor herkomst- en bestemmingsverkeer van en naar aanliggende functies waarbij de rij-snelheid beperkt is. Fiets- en voetpaden, parkeerplaatsen, groen- en speelvoorzieningen maken tevens deel uit van deze bestemmingen.

Water

Deze bestemming betreft de watergangen die een functie vervullen in de waterhuishouding waaronder een aantal hoofdwatergangen. De bouw van bruggen ten dienste van aangrenzende bestemmingen is toegestaan.

Primair waterkeringsdoeleinden

De in het plangebied gelegen hoofdwaterkeringen met beschermingszones zijn in deze bestemming ondergebracht.

Deze bestemming valt altijd samen met andere bestemmingen. Bouwen ten behoeve van samenvallende bestemmingen is op enkele uitzonderingen na slechts toegestaan als burgemeester en wethouders hiervoor vrijstelling hebben verleend. De belangen van de waterkering mogen niet onevenredig worden geschaad. Voorafgaand aan het besluit tot het al dan niet verlenen van de vrijstelling wordt advies ingewonnen bij het waterschap.

Soms komt het voor dat binnen de beschermingszone van de waterkering hoofdwatergangen aanwezig zijn. Het uitgangspunt is dat hoofdwatergangen worden medebestemd tot Primair waterstaatsdoeleinden. In de hiervoor beschreven situatie zou dit leiden tot twee van toepassing zijnde medebestemmingen. Dit is niet wenselijk. In verband daarmee is ervoor gekozen om de bestemming Primair waterkeringsdoeleinden zo te redigeren dat de belangen van de waterhuishouding hierbinnen tot hun recht komen.

Primair waterstaatsdoeleinden

Onder deze bestemming vallen de gronden die een functie vervullen in het kader van de waterhuishouding. Hieronder worden gerekend de hoofdwatergangen, alsmede de aangrenzende gronden waar de keur van het waterschap op van toepassing is. Evenals bij de bestemming Primair waterkeringsdoeleinden valt deze bestemming samen met andere bestemmingen. Bouwen ten behoeve van samenvallende bestemmingen is op enkele uitzonderingen na slechts toegestaan als burgemeester en wethouders hiervoor vrijstelling hebben verleend. De belangen van de waterhuishouding mogen niet onevenredig worden geschaad. Voorafgaand aan het besluit tot het al dan niet verlenen van de vrijstelling wordt advies ingewonnen bij het waterschap.

Molenbiotoop

In deze bestemming is een regeling opgenomen die de molen moet beschermen tegen negatieve invloeden met betrekking tot de vrije windvang en het zicht op de molen. Zo zal er binnen 100 m vanaf de molen geen bebouwing en beplanting mogen worden opgericht die hoger is dan de onderste punt van de wieken in verticale stand. Tussen 100 m en 400 m vanaf de molen zal de hoogte van bebouwing en beplanting niet hoger mogen zijn dan 1/30 van de afstand tot de molen. Ook hier wordt gerekend vanaf de onderste punt van de wieken in verticale stand. Onder voorwaarden kunnen burgemeester en wethouders de mogelijkheid bieden tot hogere bebouwing en/of beplanting.

Deze bestemming valt samen met een groot deel van de overige bestemmingen.

Leidingen

Deze medebestemming is gegeven aan de rioolwaterpersleiding en strekt zich uit tot 3 m aan weerszijden van de op de plankaart aangegeven leiding. Op deze gronden mag niet worden gebouwd. Er is een aanlegvergunningstelsel voor diverse werken en werkzaamheden van toepassing. De belangen van de leiding mogen niet onevenredig worden geschaad. Voordat burgemeester en wethouders beslissen op een verzoek om aanlegvergunning, dienen zij advies in te winnen bij de leidingbeheerder.

Archeologisch waardevol gebied

De gebieden met een zeer grote kans op archeologische sporen zijn medebestemd tot Archeologisch waardevol gebied. Ten behoeve van deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd.

Bouwwerken groter dan 30 m² ten behoeve van andere (samenvallende) bestemmingen zijn – op enkele uitzonderingen na – in principe alleen na vrijstelling toelaatbaar. Vrijstelling wordt verleend indien de archeologische belangen hierdoor niet onevenredig worden geschaad. Om de archeologische belangen te beschermen geldt er ook een aanlegvergunningstelsel voor diverse werken en werkzaamheden. Voordat een beslissing wordt genomen over het verlenen van een vrijstelling of een aanlegvergunning, winnen burgemeester en wethouders advies in bij de archeologisch deskundige. Met toepassing van een wijzigingsbevoegdheid kan de bestemming voor een locatie geheel of gedeeltelijk komen te vervallen als is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn.

Overige bestemmingen

De overige bestemmingen zijn zodanig geredigeerd dat zij voor zich spreken.

Algemeen

Het college van burgemeester en wethouders heeft het voornemen om in de toekomst op een meer gestructureerde wijze invulling te geven aan zijn handhavingstaken.

Een belangrijk onderdeel vormt de handhaving ruimtelijke ordening. Dit spitst zich toe op het gebruik van gronden en gebouwen. Voor een effectieve handhaving is het van belang dat bestemmingsplannen actueel en handhaafbaar zijn. Het voorliggende bestemmingsplan vormt een belangrijk onderdeel van het actualiseren van bestemmingsplannen.

De intensivering van de handhavingstaken vergt extra inzet van mensen en financiële middelen. Om die reden moeten prioriteiten worden gesteld. Aan het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen wordt een hoge prioriteit toegekend. In verband daarmee is de Beleidsnota permanente bewoning bungalowpark Herkingen opgesteld. De nota is in 2005 vastgesteld.

Permanente bewoning recreatiewoningen

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) heeft aangegeven dat gemeenten, waar zich recreatieparken bevinden, vóór 1 januari 2005 beleid moeten formuleren ten aanzien van permanente bewoning van recreatieparken.

Bestemmingswijziging is in principe mogelijk voor complexen van recreatiewoningen:

- die op 31 oktober 2003 in grote mate onrechtmatig worden bewoond;
- die zijn gelegen buiten waardevolle en/of kwetsbare gebieden;
- die niet bedrijfsmatig worden geëxploiteerd;
- waarvan de woningen voldoen aan het Bouwbesluit;
- waarvan de bestemmingswijziging niet in strijd is met de toepasselijke milieuwetgeving.

De recreatiefunctie van het gebied mag niet in gevaar komen en er mag geen nieuwe behoefte aan recreatiewoningen in hetzelfde gebied ontstaan. Gemeenten en provincies kunnen een eigen afweging maken.

Binnen de gemeente is er één recreatiepark, namelijk het recreatiepark dat in het voorliggende plan is opgenomen. Het gemeentebestuur is van mening dat een bestemmingswijziging voor de recreatiewoningen in "gewone" woningen op dit park niet wenselijk is. Door deze bestemmingswijziging gaat een groot aantal recreatiewoningen verloren. De verwachting bestaat dat hierdoor in de toekomst een nieuwe behoefte aan recreatiewoningen zal ontstaan. In de toekomst wordt rekening gehouden met een beperkte uitbreiding van de toeristische activiteiten tussen Herkingen en Battenoord. Indien zou worden overgegaan tot het legaliseren van permanente bewoning, dan zou dit wel eens kunnen betekenen dat de geplande uitbreiding op de tocht komt te staan. Toerisme en recreatie vormen naar verwachting in de toekomst belangrijke elementen in de lokale en regionale economie. Bovendien is de ervaring elders, dat permanente bewoning van recreatiewoningen een prijsopdrijvend effect heeft waardoor de recreatiewoningen onbereikbaar worden voor de doelgroep waarvoor deze in eerste instantie zijn gerealiseerd.

Om de hiervoor genoemde redenen is het beleid erop gericht om permanente bewoning van recreatiewoningen tegen te gaan. Een uitzondering geldt voor recreatiewoningen die op 31 oktober 2003 permanent werden bewoond. Hiervoor zijn persoonsgebonden gedoogbeschikkingen afgegeven.

Probleemstelling

Uitgaande van het niet legaliseren van de permanente bewoning van recreatiewoningen, is in de hiervoor genoemde nota de probleemstelling als volgt geformuleerd: *"Op welke wijze kan de gemeente Dirksland voorkomen dat iemand zich permanent vestigt in een recreatiewoning, op welke manier kan vastgesteld worden of iemand zich permanent heeft gevestigd in een recreatiewoning en hoe kan hiertegen handhavend worden opgetreden?"*.

Onder permanente bewoning wordt in de nota verstaan: het gebruik van de recreatiewoning als de vaste woon- of verblijfplaats. De recreatiewoning fungeert voor de betrokkene(n) als centrum van hun sociale en maatschappelijke activiteiten.

Instrumenten

Er is een aantal instrumenten om permanente bewoning van het recreatiepark in de toekomst te voorkomen.

Het belangrijkste instrument is het bestemmingsplan. De recreatieve bestemmingen in het bestemmingsplan moeten helder en eenduidig worden omschreven. Dit geldt ook voor de gebruiksvoorschriften. Het moet helder en duidelijk zijn dat het park slechts recreatief mag worden gebruikt door personen die hun vaste woon- en verblijfplaats elders hebben.

In het voorliggende plan is in de doeleindenomschrijving van de bestemming Verblijfsrecreatieve doeleinden aangegeven dat de gronden met de bestemming vRw zijn bestemd voor recreatiewoningen. In de begripsbepalingen is een omschrijving van recreatiewoning opgenomen: *"een permanent ter plaatse aanwezig gebouw, geen woonkeet of caravan of andere constructie op wielen zijnde, dat bedoeld is om uitsluitend door een huishouden of daarmee gelijk te stellen groep van personen, dat het hoofdverblijf elders heeft, gedurende een gedeelte van het jaar te worden gebruikt"*. De doeleindenomschrijving geeft nadrukkelijk aan dat permanente bewoning niet is toegestaan. In samenhang daarmee is in de begripsbepalingen aangegeven dat *"onder permanente bewoning wordt verstaan een recreatiewoning, recreatieappartement of kampeermiddel te gebruiken als hoofdverblijf"*.

Ook kunnen recreatieondernemers worden verplicht om een vergunning aan te vragen wanneer deze ondernemers zich bezighouden met het bedrijfsmatig verhuren van recreatiewoningen. In deze vergunning kan worden opgenomen dat verhuur voor permanente bewoning niet is toegestaan. Op deze manier kan de gemeente de exploitant medeverantwoordelijk maken voor het tegengaan van permanente bewoning. Tevens heeft de gemeente een extra sanctiemogelijkheid: intrekking van de vergunning.

Voorts zal het aanvraagformulier van de bouwvergunning van een bestaande bungalow beter moeten worden gecontroleerd.

Handhaving

Het realiseren van de doelstelling, namelijk geen permanente bewoning op het recreatiepark Herkingen, staat of valt met de handhaving daarvan.

Onder handhaving wordt verstaan: het door controle en toepassen van sanctiemiddelen (of dreigen daarmee) bereiken dat de (gemeentelijke) voorschriften worden nageleefd. Indien daadwerkelijk besloten wordt tot handhaving, zal hiertoe een aantal maatregelen genomen moeten worden. De intentie is de handhaving te laten doen door het interne handhavingsteam, aangevuld met specialisten van een extern bureau, die bevoegd zijn om waarnemings- en opsporingsactiviteiten uit te voeren.

De volgende vijf stappen moeten worden doorlopen om tot vaststelling van permanente bewoning op het recreatiepark Herkingen te komen:

1. opbouwen dossier;
2. waarnemen ter plaatse en informatie inwinnen bij de Belastingdienst;
3. raadplegen gegevens uit andere gegevensbronnen (gemeentelijke belastingen, ziekenfondsen, bedrijfsverenigingen, kentekenregistratie en nutsbedrijven);
4. overleg met overtreder;
5. ambtshalve inschrijving in het GBA.

Op het moment dat permanente bewoning is vastgesteld, kan worden overgegaan tot het toepassen van sancties. Bij het optreden tegen permanente bewoning, ligt het toepassen van een dwangsom per tijdseenheid voor de hand. De procedure die hiervoor moet worden gevolgd, is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht.

Wanneer wordt begonnen met een actief handhavingsbeleid, betekent dit niet dat alle permanente bewoners direct van het recreatiepark moeten verdwijnen. Iedere permanente bewoner moet in staat worden gesteld om binnen een redelijke termijn een ander verblijf te zoeken. De definitie van een redelijke termijn zal afhangen van het tijdstip waarop men zich permanent heeft gevestigd op het park. Overigens hebben alle eigenaren van een bungalow omstreeks 21 november 2003 een brief ontvangen, waarin wordt aangegeven dat permanente bewoning zal worden aangepakt in de toekomst.

9.1. Economische uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan is grotendeels consoliderend van aard. Er worden geen ontwikkelingen voorzien met belangrijke financiële gevolgen. De uitbreiding van het bejaardencomplex aan de Klinkerlandsestraat/Scharloodijk wordt door de Woningbouwvereniging Dirksland gerealiseerd. De grond is eigendom van de woningbouwvereniging. Naar verwachting worden de woningen in de huursector gerealiseerd. Uitgangspunt voor de woningbouwvereniging is een dekkende exploitatie.

9.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Werkbijeenkomst

In het kader van de planvoorbereiding is een werkbijeenkomst gehouden met personen uit verschillende groeperingen. Naast leden van het gemeentebestuur en verschillende medewerkers uit de gemeentelijke organisatie waren hierbij onder andere ook het waterschap, het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree Overflakkee (ISGO), politie, brandweer en vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke groeperingen in Herkingen aanwezig.

Uit de discussie over de kwaliteiten van en mogelijke knelpunten en aandachtspunten in het dorp kan de conclusie worden getrokken dat Herkingen een prettig dorp is om te wonen, met een plezierig leefklimaat. Een aantal zaken vraagt de aandacht, met name de huisvesting van jongeren en ouderen, de voorzieningen voor de oudere jeugd en de infrastructuur in relatie tot het recreatieverkeer. Een aantal aanwezigen is van mening dat de recreatie niet verder moet worden uitgebreid.

Het verslag van de werkbijeenkomst is als bijlage bij het plan gevoegd.

Inspraakprocedure

Over het voorontwerpbestemmingsplan is ingevolge de gemeentelijke inspraakverordening een inspraakprocedure gehouden. Hiertoe heeft het voorontwerpplan vanaf 1 juni 2004 gedurende vier weken in het gemeentehuis in Dirksland en in Ons Huis in Herkingen ter inzage gelegen. Gedurende deze periode kon schriftelijk worden gereageerd op het voorontwerpplan. Voorts is op 16 juni 2004 een informatie- en inspraakbijeenkomst gehouden.

Het verslag van de informatie- en inspraakbijeenkomst is als bijlage bij het plan gevoegd.

Er zijn 4 schriftelijke reacties ingediend. De reacties zijn samengevat en van commentaar voorzien.

1. L.J. v.d. Velde, Watersport b.v., Groenekruisweg 2a, 3249 AG Herkingen

Reactie

Inspreker is van mening dat door het bijzondere gebruiksvoorschrift in de bestemming Bedrijfsdoeleinden, waarbij de hoogte van opslag op onbebouwde gronden wordt beperkt tot 3 m, de gebruiksmogelijkheden worden beperkt.

Commentaar

Uit stedenbouwkundig oogpunt en om onevenredige overlast voor omwonenden te voorkomen, is het wenselijk een maximummaat op te nemen voor de hoogte voor de opslag van goederen op een bedrijfslocatie, die ligt in de nabijheid van woningen. In het geval van de specifieke bedrijfsvoering van het watersportbedrijf, dat al jaren op deze locatie is gevestigd, is een hoogte van maximaal 3 m inderdaad te beperkt.

Het voorschrift wordt aangepast waarbij de hoogte voor andere goederen dan boten op maximaal 3 m wordt gesteld. Voor de opslag van boten wordt een maximale hoogtemaat van 5 m opgenomen. Op de masten is geen maximale hoogtemaat van toepassing.

Reactie

Het bedrijf is ingeschaald in categorie 3.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten en is als zodanig in gebruik. Het wordt ook ingedeeld in categorie 2, wat problemen voor het bedrijf kan opleveren.

Commentaar

Bedrijven kunnen overlast voor de omgeving met zich meebrengen. De mate van overlast is afhankelijk van de aard van het bedrijf. Bij het bestemmingsplan is een lijst opgenomen, waarin een groot aantal bedrijven is opgenomen, die in categorieën zijn ingedeeld naar de mate van milieubelasting voor de omgeving. Dit is de zogenaamde Staat van Bedrijfsactiviteiten (SvB). Bedrijven in een lage categorie veroorzaken weinig overlast; naarmate de categorie hoger wordt is er meer kans op overlast. In de nabijheid van woningen zijn bedrijven die behoren tot categorie 1 en 2 van de SvB algemeen toelaatbaar. Deze bedrijven veroorzaken weinig overlast. Deze algemene toelaatbaarheid is aangegeven in de bedrijfsinventarisatie, die als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan is gevoegd. In het voorontwerpbestemmingsplan is het watersportbedrijf ingedeeld in categorie 3.1 van de SvB (botenstalling, SBI-code 63.2). Omdat deze categorie afwijkt van de algemene toelaatbaarheid ter plaatse en het niet de bedoeling is dat de botenstalling ter plaatse wordt beëindigd, is botenstalling uit categorie 3.1 positief bestemd.

Naderhand is door inspreker naar voren gebracht dat tevens botenreparatie plaatsvindt. Van der Velde Watersport beschikt over een milieuvergunning hiervoor. De botenreparatie wordt ingedeeld in categorie 3.2 van de SvB (SBI-code 35.1). In verband hiermee wordt de bestemmingsregeling aangepast. Zouden de bedrijfsactiviteiten in de toekomst op een of andere wijze worden beëindigd, dan kan er opnieuw een botenstallings- en/of botenreparatiebedrijf worden gevestigd, voorzover het bedrijf behoort tot ten hoogste categorie 3.2 van de SvB of een ander bedrijf dat valt onder de categorieën 1 en 2 van de SvB.

Geconcludeerd kan worden dat het bestemmingsplan geen beperking betekent voor de huidige bedrijfsvoering.

Reactie

Het bebouwingspercentage is teruggebracht van 70% naar 45%. Hierdoor wordt het bedrijf in de toekomst wellicht beperkt in de mogelijkheden. Een bebouwingspercentage van 60% zou acceptabel zijn.

Commentaar

Het bestemmingsplan is vooral gericht op het consolideren van de bestaande situatie. Er wordt geen ruimte geboden voor grootschalige ontwikkelingen. Voor de bestemmingslegging is uitgegaan van de feitelijke situatie en een beperkte uitbreiding met 15%. Het zonder meer vergelijken van het bebouwingspercentage uit het vigerende bestemmingsplan met het bebouwingspercentage in het voorliggende plan is niet geheel juist. De bestemmingslegging en de wijze waarop het bouwvlak vorm is gegeven verschillen namelijk.

In het vigerende bestemmingsplan maken ook twee bedrijfswoningen onderdeel uit van de bedrijfsbebouwing en zijn deze bestemd voor Bedrijven. In het voorliggende plan zijn deze bestemd tot Woondoeleinden. Onder meer omdat deze woningen niet meer meetellen bij de omvang van de bebouwing op het bedrijfsperceel, wijkt het bebouwingspercentage af van het vigerende plan. Er bestaan echter geen overwegende bezwaren het bebouwingspercentage te verhogen. De plankaart wordt hiervoor aangepast.

Reactie

Het artikel Archeologisch waardevol gebied in de voorschriften is voor inspreker een nieuw fenomeen. Welke remmende werking gaat er van deze bepaling uit bij de bouw van een nieuwe opslagloods? Betrokkene vraagt zich af wie er aan moet tonen dat geen archeologische waarden aanwezig zijn en wie het onderzoek daarvoor betaalt.

Commentaar

Zoals in de toelichting van het bestemmingsplan is aangegeven is in 1998 het Verdrag van Malta totstandgekomen met als doelstelling het beschermen en het behouden van archeologische waarden. In het kader van de ruimtelijke ordening wordt het behoud van het archeologische erfgoed meegewogen bij de afweging van de belangen.

Op de kaart van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland, regio Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee, maakt de locatie deel uit van het gebied met redelijke tot zeer grote kans op archeologische sporen. Op grond van provinciaal beleid moeten deze gronden, naast de gebruikelijke bestemmingen, mede worden bestemd tot Archeologisch waardevol gebied. Om te voorkomen dat archeologische waarden worden geschaad, kan - op enkele uitzonderingen na - aan bouwaanvragen voor bestemmingen die samenvallen met de bestemming Archeologisch waardevol gebied, alleen medewerking worden verleend wanneer hiervoor vrijstelling is verleend door burgemeester en wethouders. Deze vrijstelling wordt verleend, wanneer aan de hand van archeologisch onderzoek is aangetoond dat geen archeologische resten aanwezig zijn. Wanneer dit wel het geval zou zijn, kan desondanks toch vrijstelling worden verleend als de archeologische waarden niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen. In de nota Regels voor Ruimte van de provincie Zuid-Holland, die in maart 2005 in werking is getreden, is aangegeven dat in gebieden met zeer grote tot redelijke kans op archeologische sporen bij het voorbereiden van plannen die mogelijk een verstoring kunnen betekenen van archeologische waarden, verplicht verkennend bodemonderzoek uitgevoerd moet worden.

Een deel van het perceel van betrokkene is mede bestemd tot Archeologisch waardevol gebied. Wanneer op dit deel van het perceel een nieuwe loods zou worden gebouwd is archeologisch onderzoek noodzakelijk. De kosten van dit onderzoek komen voor rekening van de initiatiefnemer van het bouwplan.

2. W. Sparreboom en D.D.H. van Es, Langeweg 1, 3244 BH Nieuwe Tonge

Reactie

Het perceel ten oosten van de woningen aan de Volkerakstraat is al tien jaar niet meer in agrarisch gebruik. De locatie heeft op dit moment een recreatieve functie en wordt vooral gebruikt voor het houden van paarden. De locatie is geschikt voor het creëren van een luxe "(mini)resort"ontwikkeling. Hiervoor worden de volgende argumenten aangevoerd:

- In de streekplanuitwerking "Toeristisch-recreatieve visie Overflakkee" is uitdrukkelijk gekozen voor recreatiemogelijkheden aan de oostkant van Herkingen.
- Recreatie is een van de economische dragers. Door het versterken van de recreatieve sector kan het voorzieningenniveau worden versterkt. Dit komt de leefbaarheid ten goede.
- In de toelichting wordt verwezen naar het rapport "Goeree-Overflakkee: Visie op toeristisch ontwikkelingen tot 2015. In relatie met dit rapport wordt geconcludeerd dat extensieve, omgevingsgebonden recreatie met veel aandacht voor comfort een positieve ontwikkeling kan betekenen. Ook wordt opgemerkt dat grotere recreatiewoningen wenselijk zijn, maar dat dit niet mogelijk is op bestaande recreatieparken.
- In de "Bouwstenen voor beleid" wordt het realiseren van een nieuw en ruim opgezet (mini)resort voor verblijfsrecreatie, dat eveneens een bijdrage levert aan de landschappelijke inrichting en recreatieve routestructuur in de buurt van het huidige volkstuintencomplex als bouwsteen voor een passende ontwikkeling genoemd.
- De oostzijde van Herkingen wordt omschreven als "rommelige" achterkant, wat door betrokkenen wordt onderschreven. Een mini-resort levert een bijdrage aan de landschappelijke inrichting.
- In het plan wordt meermalen aangehaald dat ontsluiting en recreatieve routestructuur aandacht behoeven en zwakke schakels vormen in Herkingen. Een natuurwandelpunt is een ander punt van aandacht. Ook op deze punten zou de recreatieve ontwikkeling die betrokkenen voorstaan, soelaas kunnen bieden. Een fiets-/wandelpunt over het terrein van betrokkenen vanaf de Groene Kruisweg tot aan de wandelpunt bij het bos ten oosten van Herkingen vormt voor iedereen een gewenste ontwikkeling.

Betrokkenen zouden op de voorgestane locatie graag een mini-resort willen ontwikkelen dat aan alle uitgangspunten die in de inspraakreactie zijn weergegeven, voldoet. De bedoeling is een resort te creëren met maximaal 9 luxe recreatiewoningen per hectare, zodat veel ruimte overblijft voor groen en water. De ontsluiting kan vanaf de Groene Kruisweg plaatsvinden, zodat de omgeving geen hinder zal ondervinden. Betrokkenen zijn eveneens bereid eventuele plan-schaderisico's voor eigen rekening te nemen.

Commentaar

Inmiddels vindt nader overleg plaats tussen het gemeentebestuur en betrokkenen. In principe staat het gemeentebestuur niet afwijzend tot een recreatieve ontwikkeling, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De plannen zijn echter nog te weinig concreet om in directe bestemmingslegging te kunnen vertalen. Ook is toetsing op een aantal relevante aspecten nodig (bijvoorbeeld externe werking Vogelrichtlijn, Besluit luchtkwaliteit, 2005). Vooralsnog geeft de reactie geen aanleiding tot aanpassing van het voorontwerpbestemmingsplan.

3. A. Westdorp en C. Westdorp-Priem, Stationsweg 2, 3247 BW Dirksland**Reactie**

Bezwaar bestaat tegen de in het plan opgenomen 1:30-regeling voor de bescherming van het zicht en de vrije windvang van de korenmolen De Dankbaarheid. Verzocht wordt een 1:50-regeling op te nemen voor bebouwing en beplanting.

Commentaar

De in het bestemmingsplan opgenomen 1:30-regeling is overeenkomstig de richtlijn, zoals opgenomen in de nota Regels voor Ruimte van de provincie Zuid-Holland, die in maart 2005 in werking is getreden. De 1:30-regeling geldt met name voor dorpsgebieden. Een klein deel van de molenbiotoop van De Dankbaarheid valt binnen het dorpsgebied. Een stringenter regeling, zoals de 1:50-regeling die wordt voorgesteld, levert in bebouwde gebieden zoals een dorp een onevenredige beperking op voor de bouw mogelijkheden binnen andere bestemmingen. In het buitengebied, waar bebouwing veel spaarzamer is, mag de maximale hoogte in een zone van 100 tot 400 m vanaf de molen niet meer bedragen dan 1/100 van de afstand tussen bouwwerk/beplanting en het middelpunt van de molen, gerekend met de hoogtemaat van de onderste punt van de verticaal staande wijk. Er is geen aanleiding om in het voorliggende plan een stringenter regeling op te nemen dan de 1:30-regeling.

Naar aanleiding van de reactie wordt ook voor de beplanting een hoogtebeperking in het bestemmingsplan opgenomen. Ook hiervoor geldt – overeenkomstig de provinciale richtlijn – de 1:30-regeling.

4. T. en P. Melissant, Jan Deugtstraat 17, 3294 AH Herkingen**Reactie**

Betrokkenen hebben er bezwaar tegen dat het in eigendom zijnde kadastrale perceel B238, gelegen aan de achterzijde van de bebouwing aan de Molendijk, nog steeds een agrarische bestemming heeft. Dit betekent dat hierop geen woning kan worden gebouwd. Het bestemmingsplan is gericht op handhaving van al het oude, ook dat wat in principe verbetering behoeft. Een voorbeeld hiervan is het doortrekken van de weg van het Austinplein naar de Molendijk. Betrokkenen gaan ervan uit dat deze weg er vroeg of laat komt. In die situatie behoren de gronden tussen het Austinplein en de Molendijk niet meer tot de randen van het dorp. Woningbouw ligt dan in de rede.

Door het betreffende perceel een woonbestemming te geven wordt bovendien meegewerkt aan de beschikbaarheid van woningen voor jongeren. Betrokkenen willen bouwen voor hun kinderen, wat belangrijk is omdat het dorp dreigt te vergrijzen.

De gemeente heeft eerder aangegeven dat zij over onvoldoende woningbouwcontingent beschikt. De gemeente heeft echter een grote beleidsvrijheid hierin. Door het rijksbeleid is deze beleidsvrijheid nog groter geworden. Gelet op het voorgaande verzoeken betrokkenen aan het betreffende perceel een woonbestemming te geven.

Commentaar

Het vigerende Streekplan Zuid-Holland Zuid hanteert onder andere als uitgangspunt voor woningbouw in kernen zoals Herkingen dat woningbouw binnen het bestaande dorpsgebied dient plaats te vinden. De locatie waarop het verzoek betrekking heeft ligt aan de rand van het dorp. Eind 2004 is een herziening van het streekplan in voorbereiding genomen, waarbij contouren zullen worden aangegeven. Woningbouw dient dan binnen deze contouren plaats te vinden. Het is nog niet duidelijk of het perceel van betrokkenen binnen de contour komt te liggen. Het perceel ligt voorts achter een ander perceel aan de Molendijk, op relatief grote afstand van de dijk. De "tweede-lijns" bebouwing die door realisering van de woning zou ontstaan, is vanuit

stedenbouwkundig oogpunt minder fraai. Wanneer het Austinplein ooit verbonden zou worden met de Molendijk kan een andere situatie ontstaan. Dit is echter toekomstmuziek. Zoals in de inspraakreactie ook is aangegeven, is het bestemmingsplan erop gericht geen mogelijkheden te blokkeren, maar er is geenszins zicht op de uitvoerbaarheid van een mogelijke verbinding tussen Molendijk en Austinplein.

10. Overleg ex artikel 10 Bro

73

In het kader van het overleg als bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan aan de volgende personen en instanties voorgelegd:

1. Provinciale Planologische Commissie;
2. VROM Inspectie, regio Zuid-West;
3. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek;
4. Rijksdienst voor de Monumentenzorg;
5. Waterschap Goeree-Overflakkee;
6. Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden;
7. Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee (ISGO).

De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek heeft schriftelijk waardering uitgesproken over de wijze waarop in het plan aandacht is besteed aan het aspect archeologie. In de reactie is aangegeven dat de beoordeling van dit aspect door de provincie zal worden uitgevoerd, omdat in het plangebied geen rijksbelangen zijn betrokken op het gebied van archeologie.

De Rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft te kennen gegeven dat het plan, uit oogpunt van cultuurhistorische waarden, geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Van het ISGO is geen reactie ontvangen.

De brieven van de overige instanties zijn hierna opgenomen en van commentaar voorzien.

PROVINCIALE PLANOLOGISCHE COMMISSIE

provincie **HOLLAND** **ZUID**

De PPC is het overleg- en
adviesorgaan zoals bedoeld
in artikel 53 WRO

PPC-SECRETARIAAT

CONTACTPERSOON
ing. H.L. de Lange
DOORKIESNUMMER
070 - 441 74 65
E-MAIL
lange-hl@pzh.nl

PROVINCIEHUIS
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON
070 - 441 66 11
FAX
070 - 441 78 36
WEBSITE
www.pzh.nl

Tram 1 en bus 18 en 67
stoppen bij
het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

adv-obphl-010900

Burgemeester en Wethouders
van Dirksland

- 1.731.21

Nr. 2002-1801		Afd. RZ		Sekr.
GEMEENTE DIRKSLAND Ingekomen				
21 JAN 2005				
Rapport	Parafering	Burg.	Weth.	Sekr.
gezien	V.K.A./AKK.			
	Adm. afd.			
	Vergaderen			
datum				

ONS KENMERK

DRM/PPC/2004/5359

UW KENMERK

IJV/2002-1801

BIJLAGEN

-

DATUM

20 JAN. 2005

ONDERWERP

Overleg ex artikel 10 BRO,
voorontwerpbestemmingsplan "Dorpsgebied Herkingen"

Geacht college,

Onze commissie besprak bovengenoemd plan, laatstelijk in de vergadering van 16 december 2004. Bij onze oordeelsvorming hebben wij uw brief van 19 november 2004 met kenmerk JPZ/2004-787 betrokken, verder zijn wij uitgegaan van het geactualiseerde voorontwerpbestemmingsplan d.d. 18 november 2004. Hierbij berichten wij u onze opmerkingen.

1. INLEIDING

Het bestemmingsplan betreft het dorpsgebied van Herkingen, inclusief het recreatiewoningcomplex en exclusief de jachthaven. Het plan is overwegend consoliderend van karakter. Grootschalige ontwikkelingen of functieveranderingen worden niet verwacht. De bestemmingslegging is afgestemd op het huidige gebruik van gronden en opstallen.

2. BEOORDELING

2.1 Water

Wij verzoeken u rekening te houden met de overlegreactie ex artikel 10 BRO van het waterschap Goeree-Overflakkee d.d. 8 juni 2004; waar nodig dienen de opmerkingen nog in het plan verwerkt te worden. Wij hebben inmiddels van u gegrepen dat met de opmerkingen van het waterschap rekening gehouden wordt. Naast de primaire waterkeringen dienen ook de polderkaden Kaaidijk en Molendijk in het plangebied te worden bestemd. De Kaaidijk de Molendijk zijn weliswaar geen reglementaire waterkeringen, echter het betreft wel polderkaden waarover het waterschap het beheer voert. Dergelijke polderkaden dienen volgens de Nota planbeoordeling 2002 door een op de functie toegesneden bestemming in het bestemmingsplan te worden opgenomen. In overleg met de waterbeheerder dient de

De reactie van het waterschap is in het ontwerpbestemmingsplan verwerkt. De polderkaden Kaaidijk en Molendijk zijn volgens het waterschap geen gereguleerde waterkeringen; deze zijn niet bij het waterschap als zodanig in beheer. Een planologische regeling voor deze kaden is niet noodzakelijk, zoals ook door het waterschap is aangegeven. Niettemin wordt tegemoet gekomen aan de wens van de PPC en krijgen deze dijken de medebestemming Primair waterkeringsdoeleinden. De plankaart is aangepast.

status van de kaden te worden onderzocht. De plankaart van het bestemmingsplan dient hiervoor te worden aangepast (G2).

2.2 Molenbiotoop

De vrijstellingsbevoegdheid op grond van artikel 21 lid 3 is voorbehouden aan Burgemeester en Wethouders. De vrijstellingsbepaling op grond van artikel 21 lid 3 sub b dient echter aangepast te worden in de vorm van een toevoeging van een zinsnede die bepaalt dat "verdere afwijking van de toegestane bouwhoogte slechts mogelijk is na een schriftelijke verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten, gehoord de eigenaar en eventuele beheerder van de molen" (G2).

2.3 Woondoeleinden

Op de plankaart (versie 18-11-2004) wordt in het bestemmingsvlak W6(g), waar het bejaardencomplex is gesitueerd tussen de Klinkerlandsestraat en de Scharloodijk, aangegeven dat in het betreffende bestemmingsvlak het extra toegestane aantal te bouwen woningen 6 bedraagt. In de huidige situatie zijn reeds een aantal bejaardenwoningen op de betreffende locatie gesitueerd en is de locatie bestemd ten behoeve van "Woondoeleinden" met de nadere aanduiding "gestapeld" W6(g). In relatie tot hetgeen in de bij deze bestemming behorende artikel 3 wordt vermeld zou meer duidelijkheid over de wijze van en het aantal te bouwen extra woningen gewenst zijn. Wij adviseren u dit nog te bezien (A).

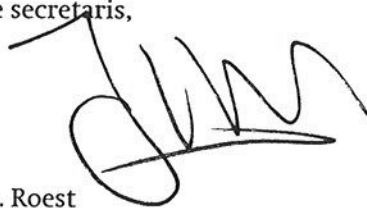
3. ADVIES

Wij verzoeken u met de gemaakte opmerkingen rekening te houden. Voor het overige stemmen wij met het plan in.

Wij stemmen tevens in met de afgifte van een specifieke verklaring van geen bezwaar door Gedeputeerde Staten voor het gehele plangebied, met uitzondering van de vrijstellingbepaling op grond van artikel 21 lid 3 sub b.

Dit advies van de PPC wordt door het college van Gedeputeerde Staten betrokken bij de verdere besluitvorming over het plan.

Hoogachtend,
namens de PPC,
de secretaris,

J.I. Roest

Tussen haakjes hebben wij aangegeven welke hardheid aan de gemaakte opmerkingen moet worden toegekend.

- G1: bij ongewijzigde vaststelling zullen wij aan Gedeputeerde Staten adviseren aan dit onderdeel van het plan goedkeuring te onthouden;
- G2: idem, maar afhankelijk van een door uw college geleverde nadere argumentatie in de vorm van een onderzoek, onderbouwing, volgen van een procedure of plegen van overleg, kan bij het vastgestelde plan het advies worden bijgesteld;
- A: een aanbeveling: aanpassing dan wel onderbouwing, zo mogelijk met concrete voorstellen en maatregelen is gewenst.

Ten aanzien van de vrijstellingsbevoegdheid bij de bestemming Molenbiotoop kan het volgende worden vermeld.

Volgens de nota Regels voor Ruimte (maart 2005) is afwijking van de hoogtebepalingen mogelijk. Gedeputeerde Staten hebben bij de beoordeling daarvan nadrukkelijk geen rol meer. De beoordeling of van de toegestane bouwhoogte mag worden afgeweken is voorbehouden aan de gemeente. Burgemeester en wethouders zullen hierover na een zorgvuldige afweging van belangen besluiten. Toegevoegd wordt de bepaling dat burgemeester en wethouders advies innemen bij de molenbeheerder, voordat zij op een verzoek om vrijstelling beslissen.

Aan dit verzoek is tegemoetgekomen. In de voorschriften is nu in het betreffende artikel aangegeven dat het aantal woningen per bouwperceel mag worden vergroot met het in een cirkel op de plankaart aangegeven aantal.

- 1.731.21

Nr. 2002-1801 Afd. A2					Sekr.
GEMEENTE DIRKSLAND Ingekomen					Rapp.
11 JUN 2004					
Rapport	Parafering	Burg.	Weth.	Weth.	Sekr.
	V.K.A./AKK.				
gezien	Adm. afd.				
	Vergaderen				
datum	21 JUNI 2004				

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de gemeente Dirksland
Postbus 10
3247 ZG DIRKSLAND

Regio Zuid-West

Groothandelsgebouw
Weena 723, Ingang C, 1e etage
Postbus 29036 3001 GA Rotterdam

Behandelaar: N. de Bruijn
Telefoon 010-224 44 39
Fax 010-224 44 99
www.vrom.nl

vooroverleg bestemmingsplan Dorpsgebied Herkingen

Datum
10 juni 2004

Kenmerk
VI/ZW-13900/NdB/LC

Uw brief
4 juni 2004

Uw kenmerk
IJV/2002-1801

Geacht College,

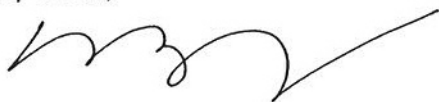
In het kader van het vooroverleg ex artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening zond u mij het voorontwerp-bestemmingsplan Dorpsgebied Herkingen. Dit bestemmingsplan geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

In hoofdstuk 2 van de toelichting wordt in de paragraaf over het rijksbeleid nog de PKB deel 3 Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening aangehaald. Inmiddels heeft het kabinet op 23 april jl. deel 3 van de PKB Nota Ruimte vastgesteld. Ik verzoek u de toelichting op dit punt te actualiseren.

Verder is in de toelichting op het plan geen handhavingsparagraaf opgenomen. Ik verzoek u deze alsnog aan het plan toe te voegen en daarbij met name in te gaan op het handhavingsbeleid ten aanzien van het verbod op permanente bewoning van recreatiewoningen. In het plangebied zijn immers twee bungalowparken gesitueerd met gezamenlijk enkele honderden recreatiewoningen. Naar mijn mening zou in de handhavingsparagraaf ten aanzien van dit onderwerp onder meer moeten worden ingegaan op zaken als de omvang van permanente bewoning op dit moment en uw beleid ten aanzien van het voorkomen en bestrijden van permanente bewoning.

Voor het overige verwijs ik naar de vooroverlegreactie die de PPC zal opstellen.

Hoogachtend,
de inspecteur,

mr. W.J.K. Brugman

Aan het verzoek om de toelichting te actualiseren wat betreft het rijksbeleid is tegemoetgekomen.

Aan dit verzoek is tegemoetgekomen. Er is een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk 8) toegevoegd. Hierin is in het bijzonder ingegaan op het handhavingsbeleid dat betrekking heeft op het verbod om recreatiewoningen permanent te bewonen.

Dwarsweg 40
3241 LB Middelharnis
Postbus 67
3240 AB Middelharnis
telefoon 0187-488888
telefax 0187-483910
E-mail info@wsgo.nl

Burgemeester en wethouders van Dirksland

Postbus 10

3247 ZG DIRKSLAND

Uw kenmerk:
IJV/2002-1801

Uw brief van:
28 mei 2004

Ons kenmerk:
2004//249/CJ
Middelharnis, 7 juni 2004

Bijlage(n):
-1-

Onderwerp:
overleg ex artikel 10 Bro
bestemmingsplan Dorp Herkingen

VERZONDEN 08 JUNI 2004

Geacht college,

In het kader van het overleg ex artikel 10 Bro ontvingen wij van u het voorontwerp-bestemmingsplan Dorp Herkingen.

Over dit plan is door het waterschap samen met ZHEW ambtelijk reeds een wateradvies uitgebracht, dat vrijwel geheel als waterparagraaf in het voorontwerp-bestemmingsplan is overgenomen.

Genoemd plan geeft ons nog reden voor het maken van de navolgende opmerkingen.

Toelichting

- In het Beleidskader wordt op blz 7 de Startovereenkomst Waterbeleid 21^e Eeuw genoemd. Inmiddels is deze overeenkomst opgevolgd door het in juli 2003 door Rijk, provincies (IPO), gemeenten (VNG) en waterschappen (Unie) ondertekende Nationaal Bestuursakkoord Water.
- Op blz 13 worden de ontwerp-Deelstroomgebiedsvisies genoemd. Deze zijn inmiddels vastgesteld.
- Op blz 29/30 wordt melding gemaakt van ons onderzoek naar de mogelijkheden om het gemaal De Drie Polders en de toevoerleiding (hoofdwatergang) naar buiten de kern Herkingen te verplaatsen. Op zich blijft dit voornemen bestaan, maar wij verwachten niet op korte termijn tot uitvoering over te gaan.

Plankaart/voorschriften

- Op de plankaart is, conform ons verzoek, zo veel mogelijk oppervlaktewater als zodanig bestemd. Echter op een drietal plaatsen is sprake van een watergang die wel in onze legger staat, terwijl deze (nog) niet als Water is bestemd. Het betreft:
 1. de watergang achter het perceel Molendijk 65;
 2. de watergang zuidelijk van de begraafplaats;
 3. een gedeelte van de watergang langs de Groene Kruisweg.Wij verzoeken u deze watergangen alsnog als Water te bestemmen. Bijgevoegd is een tekening waarop de watergangen nabij Herkingen die in onze legger staan zijn vermeld. De drie ontbrekende watergangen zijn daarop aangegeven.

Toelichting

Deze opmerkingen geven aanleiding de toelichting overeenkomstig het gestelde aan te vullen of aan te passen.

Kaart en voorschriften

Aan dit verzoek is tegemoetgekomen. De betreffende watergangen zijn op de plankaart alsnog tot Water bestemd.

- Ingevolge onze Keur is langs watergangen sprake van beschermingszones waarbinnen beperkingen gelden, o.a. ten aanzien van bouwen. Ingevolge de Nota Planbeoordeling dienen deze beschermingszones in ieder geval langs de hoofdwatgangen bestemd te worden. Op de plankaart is voor een deel van de hoofdwatgangen de bestemming Primair Waterstaatsdoeleinden opgenomen, maar deze ontbreekt voor het gedeelte hoofdwatgang vanaf de Peuterdijk langs het Adoptieplein naar het gemaal De Drie Polders, en ontbreekt ook grotendeels voor de hoofdwatgang langs de Grevelingenweg. Wij verzoeken u hier alsnog de bestemming Primair Waterstaatsdoeleinden op te nemen.

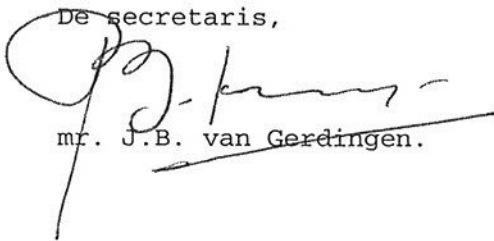
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie gaarne tegemoet. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met onze beleidsmedewerker ruimtelijke ordening, de heer Jongejan (tel. 0187-488818).

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de PPC en aan adviesbureau RBOI.

Hoogachtend,

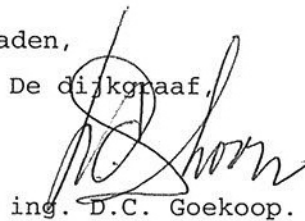
Dijkgraaf en heemraden,

De secretaris,

Mr. J.B. van Gerdingen.

De dijkgraaf,

ing. D.C. Goekoop.

De beschermingszone langs de hoofdwatgang vanaf de Peuterdijk langs het Adoptieplan naar het gemaal is bestemd tot Primair waterstaatsdoeleinden. Ook hiervoor is de plankaart aangepast.

De beschermingszone van de hoofdwatgang langs de Grevelingenweg is gelegen op de gronden met de medebestemming Primair waterkeringsdoeleinden. Deze bestemming is net als de bestemming Primair waterstaatsdoeleinden met een grafische aanduiding weergegeven. Het samenvoegen van deze grafische aanduidingen heeft een verwarrend effect. In de doeleindenomschrijving van de bestemming Primair waterkeringsdoeleinden is echter aangegeven dat de gronden ook zijn bestemd voor de waterhuishouding. Bij de beoordeling van bouwplannen ten behoeve van samenvallende bestemmingen worden de belangen van de waterhuishouding meegewogen. De keurzone is hiermee voldoende beschermd.

[illegible]

Downloaded from ascelibrary.org by University of California, San Diego on 06/01/15. Copyright ASCE, For All Rights Reserved, No part of this document may be reproduced without written permission from ASCE.

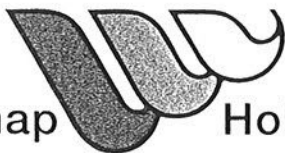
Number of people	Time taken
1	10
2	5
3	3.3
4	2.5
5	2
6	1.7
7	1.4
8	1.25
9	1.1
10	1

waterschap Guere-e-Ovel

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Dirksland
Postbus 10
3247 ZG DIRKSLAND

-1731.21

Nr. 2002-1801	92	Sekr.
GEMEEN		Rapp.
AUG 2004		Wethj Sekr.

Ons kenmerk : OW/U **0403863**
 Uw kenmerk : IJV/2002-1801
 Behandeld door : mevrouw A. Bouman
 Doorkiesnummer : (078) 639 71 05
 Onderwerp : voorontwerp-bestemmingsplan "Dorpsgebied Herkingen"

Bijlage(n) :
 Dordrecht : 20 AUG 2004

Geacht college,

Onlangs ontvingen wij van u het voorontwerp-bestemmingsplan "Dorpsgebied Herkingen". Hierbij ontvangt u onze reactie hierop.

Zuiveringstechnische werken

Op pagina 23 onder "buurten op polderniveau" wordt gesproken over "enkele voorzieningen zoals een afvalwaterzuiveringsinstallatie (awzi)". Wij verzoeken u dit te wijzigen in het volgende: "een rioolgemaal op het terrein van de voormalige awzi".

Op de pagina's 29 en 52 wordt gesproken over een potentiële ontwikkelingslocatie voor woningbouw op het terrein van de voormalige awzi.

In de noordoostelijke hoek van het voormalige zuiveringsterrein staat ons rioolgemaal Herkingen. Het zuiveringsschap hanteert in principe als richtlijn 50 meter voor de afstand tussen een rioolgemaal en woningen. Dit om geur- en geluidsoverlast te voorkomen. Wij verzoeken u vorenstaande op te nemen in de tekst.

In bijlage 1 wordt ons rioolgemaal een nutsgebouw genoemd en in artikel 8 van de voorschriften wordt ons rioolgemaal onder "bedrijfsdoeleinden" geschaard met als subbestemming nutsbedrijf.

Wij verzoeken u de bestemming van het rioolgemaal te wijzigen in "maatschappelijke doeleinden", artikel 7 met als subbestemming rioolgemaal. Het zuiveringsschap is namelijk geen (nuts)bedrijf maar een overheidsinstelling en dient als zodanig een maatschappelijk doel. Verder verzoeken wij u deze wijziging ook door te voeren in bijlage 1 en op de plankaart.

In tegenstelling tot wat in artikel 22 "leidingen" is verwoord, zijn binnen een afstand van 3 meter aan weerszijden van de rioolwaterpersleiding onder geen enkele voorwaarde gebouwen en bouwwerken toegestaan.

Op pagina 19 van de bijlagen bij de voorschriften wordt onder SBI-code 90 "Milieudienstverlening" rioolwaterzuiveringsinrichtingen genoemd. Wij verzoeken u om dit te verwijderen omdat de awzi niet meer in gebruik is.

Het tekstgedeelte over het terrein van de voormalige awzi is aangepast.

Bij de potentiële ontwikkelingslocatie is de richtafstand tot het rioolgemaal vermeld.

De bestemming van het rioolgemaal is gewijzigd in Maatschappelijke doeleinden. In de begripsbepalingen worden onder de maatschappelijke voorzieningen overheidsinstellingen genoemd. Een afzonderlijke subbestemming is derhalve niet noodzakelijk.

Aan dit verzoek is tegemoetgekomen. In de bouwvoorschriften is aangegeven dat op deze gronden niet mag worden gebouwd. De vrijstellingsbevoegdheid voor de bouw van bouwwerken is geschrapt.

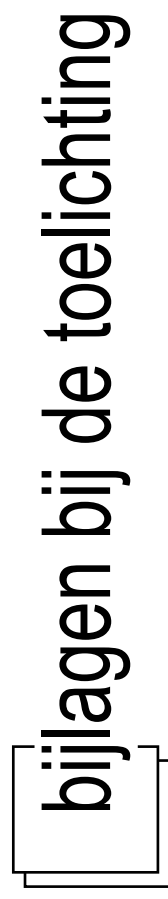
Aan de voorschriften is de Staat van Bedrijfsactiviteiten toegevoegd waarin de meest voorkomende SBI-gecodeerde bedrijfsgroepen of activiteiten zijn genoemd, waaronder rioolwaterzuiveringsinstallaties. In de bestemmingsplanvoorschriften is expliciet aangegeven welke soorten bedrijven in het plangebied zijn toegelaten. Wanneer een in de staat genoemde bedrijfsgroep of activiteit niet (meer) in het plangebied voorkomt, hoeft dit niet tot aanpassing van de Staat te leiden. De opmerking geeft geen aanleiding het voorontwerpbestemmingsplan aan te passen.

Indien u nadere toelichting wenst, kunt u contact opnemen met de heer ing. J. Smitsman van de productgroep Coördinatie Nieuwbouw, telefoon (078) 639 71 05.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. van der Meijden', with a long horizontal flourish extending to the right.

ing. H. van der Meijden
wnd. productmanager Oppervlaktewater

Bijlage 1. Toelichting algemene aanpak milieuzonering met behulp van de Staat van Bedrijfsactiviteiten

1

In dit bestemmingsplan is voor de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten een milieuzonering toegepast, gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten. Deze bijlage geeft in algemene zin inzicht in doel, achtergronden en algemene beleidslijnen voor de toepassing hiervan. De specifieke toepassing in het onderhavige plan wordt toegelicht in de hoofdtekst van deze plantoelichting.

Doel van de Staat en gebruikte bronnen

De Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar);
- verkeersaantrekkende werking.

De in dit plan gebruikte Staat van Bedrijfsactiviteiten is primair bedoeld voor lokale en regionale bedrijventerreinen al dan niet in combinatie met verspreid gesitueerde bedrijfsbestemmingen (en dus in mindere mate voor grootschalige industrieterreinen met zware industrie). Als belangrijkste bron bij het opstellen van de Staat is gebruikgemaakt van de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten van 2001 (de zogenaamde "Lijst van bedrijfstypen").

In deze lijst zijn voor een groot aantal bedrijfstypen en -activiteiten richtafstanden ten opzichte van een "rustige woonwijk" vermeld (in 10 stappen oplopend van 0 tot 1.500 m). Tevens is met een index aangegeven in welke mate rekening moet worden gehouden met verkeersaantrekkende werking. Toepassing van de richtafstanden is gewenst om het mogelijk ontstaan van milieuknelpunten al in het ruimtelijk spoor te voorkomen. Hierbij is ervan uitgegaan dat de bedrijven ter voorkoming van hinder en/of gevaar die technieken toepassen, die thans als de meest gebruikelijke worden beschouwd.

Om tot een praktisch goed bruikbare Staat van Bedrijfsactiviteiten te komen is de Lijst van bedrijfstypen van de VNG (hierna: VNG-lijst) op de volgende punten nader verfijnd en aangevuld:

- De basiszoneringslijst van de VNG-lijst benoemt richtafstanden voor alle denkbare activiteiten. In de staat zijn alleen die activiteiten geselecteerd die op een bestemming "Bedrijfsdoeleinden" kunnen voorkomen. Andere activiteiten, zoals horeca of recreatie, krijgen een eigen bestemming; bij het toekennen van deze andere bestemmingen wordt op een andere wijze rekening gehouden met mogelijke milieuhinder van deze functies.
- In de VNG-lijst zijn de 10 richtafstanden ondergebracht in 6 categorieën. Met name voor de categorieën 3 en 4 blijkt dit in de praktijk op lokale en regionale bedrijventerreinen vaak onhandig te zijn. Er moet dan zonder nadere noodzaak altijd worden uitgegaan van de grootste afstand binnen deze categorie. Om een meer gedifferentieerde milieuzonering mogelijk te maken zijn de categorieën 3 en 4 – overeenkomstig de richtafstanden van de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie – onderverdeeld in 2 subcategorieën (categorieën 3.1 en 3.2 respectievelijk 4.1 en 4.2). Hierdoor wordt meer duidelijkheid gegeven over de aan te houden richtafstanden.
- De VNG-lijst gaat in het algemeen uit van relatief grote bedrijven en houdt daardoor weinig rekening met de specifieke situatie van kleinere en daardoor veelal minder hinderlijke bedrijven die veelvuldig op lokale bedrijventerreinen, in dorpskernen en dergelijke voorkomen. De praktijk leert dat deze kleinere bedrijven, uitgaande van de Lijst van bedrijfstypen, zonder milieuredenen zouden worden uitgesloten van de vestiging op dergelijke locaties; of dat ten behoeve van de vestiging onnodige vrijstellingsprocedures zouden moeten worden doorlopen. Voor de meest voorkomende bedrijfstypen is daarom in deze Staat, op ba-

sis van andere literatuurbronnen en praktijkervaringen, een nadere differentiatie naar bedrijfsgrootte toegepast¹⁾. Deze differentiatie is conform de VNG-systematiek: ook in de basiszoneringslijst komt differentiatie naar bedrijfsgrootte voor. In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is deze differentiatie alleen voor meerdere bedrijfsactiviteiten toegepast.

- Incidenteel komt ook het tegenovergestelde voor, namelijk dat de feitelijke hinder/richtafstand bij specifieke activiteiten groter is dan de Lijst van bedrijfstypen aangeeft. Voor de betreffende bedrijven is de categorie-indeling op grond van veelvuldige praktijkervaringen²⁾ aangepast.
- Ter verduidelijking van de informatie in de VNG-lijst zijn de "geluidshinderlijke inrichtingen", zoals bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder, ondergebracht in afzonderlijke categorieën (categorieën 4.1A tot en met 6A). Dit om voor iedereen duidelijk te maken welke activiteiten alleen op terreinen met een vastgestelde geluidszone zijn toegestaan. Daarmee wordt voorkomen dat bedrijven, burgers en handhavers twee afzonderlijke lijsten moeten raadplegen. Als bronnen hiervoor zijn de Lijst van bedrijfstypen en het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer gehanteerd.
- In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is aangegeven welke milieuaspecten (mede) maatgevend zijn voor de categorie-indeling.

Algemeen beleid voor de toelaatbaarheid van bedrijven in standaardsituaties

De hier gebruikte Staat deelt de bedrijfsactiviteiten conform de VNG-publicatie in 6 gewone categorieën in. Categorie 1 heeft betrekking op activiteiten die geen hinder van belang veroorzaken en categorie 6 heeft betrekking op zeer zware industrie. Binnen de categorieën 3 en 4 zijn elk twee subcategorieën onderscheiden.

De richtafstanden en de indices voor de verkeersaantrekkende werking uit de VNG-publicatie kunnen ten behoeve van de meest gebruikelijke toepassing in bestemmingsplannen worden vertaald naar de volgende (ruimtelijke) criteria voor de toelaatbaarheid:

categorie 1:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, toelaatbaar zijn in woonwijken.
categorie 2:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, toelaatbaar zijn tussen of onmiddellijk naast woonbebouwing, echter alleen in gebieden met gemengde functies. In niet-gemengde gebieden geldt een afstandsindicatie van 30 m.
categorie 3:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, in enige mate ruimtelijk gescheiden dienen te zijn van woonwijken en in verband met de verkeersaantrekkende werking dienen te zijn voorzien van een eigen autoverbinding met gebiedsontsluitingswegen: · subcategorie 3.1: gescheiden door een weg of een groenstrook (afstandsindicatie 50 m); · subcategorie 3.2: gescheiden door een andere niet of weinig gevoelige functie (afstandsindicatie 100 m).
categorie 4:	bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed op de omgeving, op behoorlijke afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn: · subcategorie 4.1: afstandsindicatie 200 m; · subcategorie 4.2: afstandsindicatie 300 m.

-
- 1) Het gaat daarbij vooral om kleinere aannemingsbedrijven, timmer- en constructiewerkplaatsen, transportbedrijven en handelsbedrijven. Voor de aangepaste inschaling zijn de volgende bronnen gebruikt: Publicaties van het Ministerie van VROM over geluidsproductie en richtafstanden van bedrijven en installaties, AmvB's op basis van de Wet milieubeheer, planologische kengetallen, Inspectiewijzer Milieuhygiëne en het oordeel van ervaringsdeskundigen. Zo blijkt bijvoorbeeld dat de situering van kleinere aannemingsbedrijven naast woningen in gemengd gebied geen problemen opleveren vanuit milieuoogpunt: in zowel kleinere als grotere gemeenten in Nederland komt deze situatie veelvuldig voor zonder dat er milieuknelpunten zijn. In alle gevallen waarbij de VNG-lijst is verijnd of bewerkt, is de ruimtelijk relevante hinder als doorslaggevend factor gehanteerd.
 - 2) Zo heeft de praktijk bijvoorbeeld geleerd dat transportbedrijven waar vrachtauto's met draaiende koelinstallaties worden gestald (aanzienlijk) meer hinder kunnen veroorzaken dan de VNG-lijst vermeldt. Hetzelfde geldt voor grootschalige loonbedrijven.

categorieën 5 en 6: bedrijfstypen c.q. bedrijfsactiviteiten die, gelet op hun aard en invloed, op grote afstand van woonwijken gesitueerd dienen te zijn. De aan te houden afstanden dienen per geval te worden bepaald (afstandsindicaties van bedrijven uit categorie 5: 500 - 1.000 m, categorie 6: 1.500 m).

De bedrijfsactiviteiten uit categorieën 4.1A/4.2A, 5A en 6A hebben betrekking op de "geluidshinderlijke inrichtingen" zoals bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder jo. artikel 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. Wat de mate van hinder en gewenste afstand betreft, komen zij overeen met de categorieën 4.1/4.2, 5 en 6, maar zij zijn alleen toelaatbaar indien rond het betreffende terrein een geluidszone ex artikel 41 of 53 van de Wet geluidhinder is vastgesteld. Indien geen zone is vastgesteld, wordt vestiging van de geluidshinderlijke inrichtingen overigens voor alle zekerheid ook in de doeleindenomschrijving van de betreffende bestemming uitgesloten, tenzij volgens de doeleindenomschrijving geen bedrijfsactiviteiten uit categorie 3.1 en hoger zijn toegestaan.

Globale beleidslijn voor afwijkende gebiedstypen

De bovenbeschreven criteria voor de toelaatbaarheid gaan (behalve voor categorie 2) uit van zonering ten opzichte van een "rustige woonwijk". Zoals ook in de VNG-publicatie is aangegeven en in vaste jurisprudentie is bevestigd, kan, indien nodig, voor andere omgevingstypen worden afgeweken van de richtafstanden. Daarbij is van belang te constateren dat de VNG-lijst richtafstanden zijn; door hiervan uit te gaan kan het mogelijk ontstaan van milieuknelpunten al in het ruimtelijk spoor worden voorkomen. De praktijk leert echter dat het ontstaan van daadwerkelijke knelpunten voor alle milieuaspecten, door toepassing van gerichte maatregelen in het milieuspoor, ook bij kleinere afstanden kan worden voorkomen.

Bij de toepassing van dit principe met gebruikmaking van deze Staat van Bedrijfsactiviteiten worden de volgende uitgangspunten bij afwijkende gebiedstypen gehanteerd:

- leidraad is de aanbeveling van de VNG om afwijkingen van richtafstanden naar beneden (dus toepassing van een kortere afstand dan de richtafstand) in beginsel te beperken tot één afstandsstap (dus bijvoorbeeld van 100 naar 50 m);
- de richtafstanden worden met het oog op een praktisch hanteerbare werkwijze voor alle milieuaspecten in gelijke mate verlaagd of verhoogd.

In de onderstaande tabel worden de meest voorkomende gebiedstypen omschreven waar een afwijking van de richtafstanden veelal gewenst of noodzakelijk is¹⁾. De tabel geeft echter alleen een richtsnoer. Elke situatie is anders en vereist maatwerk. Per plan moeten de noodzaak/wenselijkheid van afwijking en de aanpak in de plantoelichting nader worden beoordeeld en gemotiveerd.

gebiedstype	toegestane afwijking	motivering
1a. gebied waar functiemenging wordt nagestreefd (bijv. nieuw woongebied met toevoeging van bedrijvigheid)	verlaging richtafstanden met 1 afstandsstap	kortere afstand is aanvaardbaar in het belang van functiemenging (levendigheid, handhaving bestaande woningen)
1b. verspreid gesitueerde woningen in een gebied met functiemenging en/of op locaties met andere verstoringsbronnen (bijv. gesitueerd langs drukke wegen)	idem	er is al sprake van een verhoogd hinderniveau
2. verstoringsgevoelig natuurgebied/stiltegebied ★)	verhoging richtafstanden met 1 afstandsstap	voor stiltegebieden en (zeer) verstoringsgevoelige natuurgebieden, geldt in beginsel een strengere norm voor geluid (40 dB(A)) dan voor een rustig woongebied (45 dB(A))

★) Voor stiltegebieden kunnen daarnaast nog aanvullende specifieke eisen gelden vanuit provinciaal beleid.

1) Het betreft hier een algemeen overzicht van relevante gebiedstypen. Dit behoeft dus niet te betekenen dat deze gebiedstypen in het onderhavige bestemmingsplan ook werkelijk voorkomen.

Bedrijfswoningen

Een specifiek geval van een afwijkend omgevingstype vormen daarnaast bedrijfswoningen op bedrijventerreinen. De vestiging van nieuwe bedrijfswoningen op bedrijventerreinen is in beginsel ongewenst, maar kan desgewenst worden toegestaan op terreinen/terreingedeelten waar slechts activiteiten uit maximaal categorie 2 zijn toegelaten. In uitzonderingsgevallen kunnen nieuwe bedrijfswoningen ook worden toegestaan op bestaande terreinen/terreingedeelten waar activiteiten uit maximaal categorie 3.1 zijn toegestaan en reeds bedrijfswoningen aanwezig zijn. Bij de milieuzonering van bedrijventerreinen ten opzichte van bestaande en/of nieuw te vestigen bedrijfswoningen, wordt voor het overige in beginsel uitgegaan van een verlaging van de richtafstanden met 1 afstandsstap. In bestaande situaties kunnen de richtafstanden ten opzichte van bedrijfswoningen in uitzonderingsgevallen op basis van een nadere motivering met 2 afstandstappen worden verlaagd.

Opzet van de Staat

De hier gebruikte Staat kent twee verschillende soorten categorie-indelingen (zie ook de inhoudsopgave):

- indeling op grond van bedrijfsactiviteiten (hoofdstuk I);
- indeling op grond van het opgestelde elektromotorisch vermogen voor A-categorieën (hoofdstuk II).

In beginsel zijn beide indelingen van toepassing.

De indeling van hoofdstuk I is de belangrijkste. Hiervoor is, net als in de VNG-publicatie, gebruikgemaakt van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 1993. In de praktijk kan het voorkomen dat de activiteiten binnen een bedrijf in twee of meer verschillende groepen volgens de SBI-indeling vallen. In beginsel geldt dan de hoogste categorie van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Indien de bedrijfsonderdelen/-activiteiten duidelijk ruimtelijk van elkaar kunnen worden gescheiden, kunnen de bedrijfsonderdelen echter ook apart worden ingedeeld.

Bij sommige activiteiten wordt ook onderscheid gemaakt naar de omvang van de activiteiten. Dit betreft in de eerste plaats de afbakening van de A-categorieën. Daarnaast worden veel voorkomende kleinere bedrijven op grond van hun oppervlak of capaciteit apart ingedeeld. Dit oppervlak betreft de bij het bedrijf c.q. voor de betreffende bedrijfsactiviteit in gebruik zijnde gronden, ongeacht of de gronden bebouwd zijn of niet.

De indeling op grond van het opgestelde elektromotorisch vermogen (hoofdstuk II) is altijd gekoppeld aan de indeling volgens hoofdstuk I en is slechts in een beperkt aantal gevallen bepalend voor de uiteindelijke indeling van bedrijven. Het gaat hierbij om inrichtingen die vanwege een zeer groot vermogen onder de "geluidshinderlijke inrichtingen" (A-categorieën) vallen.

Flexibiliteit

De Staat van Bedrijfsactiviteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. Het komt in de praktijk dan ook voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Bedrijfsactiviteiten is verondersteld. In het bedrijvenartikel van de planvoorschriften is daarom bepaald dat burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf via een vrijstelling een categorie lager kunnen indelen (dus bijvoorbeeld van categorie 3 naar 2 of van categorie 4 naar 3)¹⁾. Bij de categorieën met een onderverdeling in subcategorieën wordt daarbij bedoeld dat vrijstelling tot de laagste van de subcategorieën mogelijk is (dus van categorie 4 naar maximaal 3.1). Om een vrijstelling te kunnen verlenen moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie. Voor de bedrijven uit de A-categorieën is alleen maar een vrijstelling mogelijk voor de indeling in een lagere A-categorie.

1) Volgens vaste jurisprudentie is het opnemen van een dergelijke vrijstellingsbevoegdheid zelfs verplicht.

Bij sommige bedrijfsactiviteiten is bij de indeling uitgegaan van een continue bedrijfsvoering, waarbij de hinderlijke activiteiten ook 's nachts plaatsvinden. Dit is in de Staat aangegeven met een "C" in de laatste kolom. Het kan echter voorkomen dat een specifiek bedrijf niet continu werkt. Dit gegeven kan eveneens aanleiding zijn om het bedrijf via de bovengenoemde vrijstellingsbevoegdheid een categorie lager in te delen.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten niet zijn genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten. Wanneer is aangetoond dat deze bedrijven wat milieubelasting betreft gelijk kunnen worden gesteld met de volgens de bestemmingsregeling toegelaten bedrijven, kan voor de vestiging van deze bedrijven eveneens een vrijstelling worden verleend.

Bijlage 2. Toelichting op de Staat van Horeca-activiteiten

1

Milieuozonering van horeca-activiteiten

De problematiek van hinder door horecabedrijven onderscheidt zich als zodanig nauwelijks van de problematiek van hinder veroorzaakt door "gewone" niet-agrarische bedrijven. Bij het opstellen van de in de voorschriften opgenomen Staat van Horeca-activiteiten en het daarmee samenhangende toelatingsbeleid is daarom nauw aangesloten bij de Staat van Bedrijfsactiviteiten die al veel langer in bestemmingsplannen wordt toegepast.

Ook voor horecabedrijven bieden de Wet milieubeheer en de APV onvoldoende mogelijkheden om alle relevante vormen van hinder te voorkomen. De milieuozonering van horecabedrijven in het bestemmingsplan richt zich in aanvulling op de beide genoemde instrumenten op de volgende vormen van hinder:

- geluidshinder door afzonderlijke inrichtingen in een rustige omgeving;
- (cumulatieve) geluidshinder buiten de inrichting(en) en verkeersaantrekkende werking/parkeerdruk.

Analoog aan de regeling voor "gewone" bedrijven worden bij de uitwerking van een ruimtelijk beleid voor hinderlijke horeca-activiteiten drie stappen onderscheiden:

- indelen van activiteiten in ruimtelijk relevante hindercategorieën;
- onderscheiden van gebiedstypen met een verschillende hindergevoeligheid;
- uitwerken van een beleid in hoofdlijnen: in welke gebieden zijn welke categorieën in het algemeen toelaatbaar.

De onderstaande toelichting gaat nader in op de gehanteerde hindercategorieën en het algemene toelatingsbeleid voor deze categorieën. Opgemerkt wordt dat naast de criteria ter voorkoming van ongewenste horeca-activiteiten ook ruimtelijk-functionele overwegingen een rol kunnen spelen bij het ruimtelijk beleid voor horeca-activiteiten; daarop wordt op deze plaats niet ingegaan.

Gehanteerde criteria

Voor een indicatie van de mate van hinder veroorzaakt door horeca-activiteiten biedt de basiszoneringslijst uit de VNG-publicatie "bedrijven en milieuozonering" een goed vertrekpunt. De daar gehanteerde, nogal grove benadering behoeft echter voor een in de praktijk bruikbare Staat van Horeca-activiteiten aanvulling en nadere motivering. In aanvulling op de gegevens uit de VNG-publicatie is gebruikgemaakt van de volgende ruimtelijk relevante criteria:

- de voor verschillende soorten horeca-inrichtingen over het algemeen gebruikelijke openingstijden¹⁾; deze zijn voor het optreden van hinder uiterst relevant; het Besluit horecabedrijven en de circulaire industrielawaai hanteren immers voor de dag-, avond- en nachtperiode verschillende milieunormen;
- de mate waarin een bedrijfstype naar verwachting bezoekers en in het bijzonder bezoekers per auto en/of brommers (scooters) aantrekt.

Categorieën van horeca-activiteiten

Mede op grond van bovengenoemde criteria worden in de Staat van Horeca-activiteiten de volgende drie categorieën onderscheiden (waarvan één categorie met drie subcategorieën):

1. **"lichte horeca"**: Bedrijven die in beginsel alleen overdag en 's avonds behoeven te zijn geopend (in hoofdzaak verstrekking van etenswaren en maaltijden) en daardoor slechts beperkte hinder voor omwonenden veroorzaken: restaurants, cafetaria's, ijssalons en dergelijke. Het gaat daarbij dus om bedrijven die uit een oogpunt van hinder vooral in woongebieden niet wenselijk zijn. In gemengde gebieden en weinig gevoelige gebieden dient mede in relatie tot de verkeersontsluiting een nadere afweging plaats te vinden. In deze categorie zijn de volgende subcategorieën onderscheiden:

¹⁾ Er wordt hier nadrukkelijk gesproken over openingstijden die normaal gesproken verbonden zijn aan het functioneren van een type horecabedrijf; de toelaatbare openingstijden van een individueel bedrijf worden niet via het bestemmingsplan bepaald maar middels de vergunning op grond van de APV.

- 1a. qua exploitatie aan detailhandelsfunctie verwante horeca die in de praktijk nauwelijks van de eigenlijke detailhandel kunnen worden onderscheiden zoals ijssalons, cafetaria's, snackbars en dergelijke; met name in centrumgebieden kan het in verband met ruimtelijk-functionele aspecten gewenst zijn deze groep als afzonderlijke categorie te beschouwen;
- 1b. overige lichte horeca: restaurants;
- 1c. bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking: grotere restaurants, grotere hotels, McDrives e.d.
2. "middelzware horeca": Bedrijven die normaal gesproken ook 's nachts geopend zijn en die daardoor aanzienlijke hinder voor omwonenden kunnen veroorzaken: cafés, bars, biljartcentra, zalenverhuur e.d. Deze bedrijven zijn over het algemeen alleen toelaatbaar in weinig gevoelige gebieden, zoals gebieden met primair een functie voor detailhandel en voorzieningen.
3. "zware horeca": Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts moeten zijn geopend en die tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en daardoor grote hinder voor de omgeving met zich mee kunnen brengen (verkeersaantrekkende werking, daarmee gepaard gaande hinder op straat en parkeeroverlast): dancings, discotheken en partycentra. Deze bedrijven zijn alleen toelaatbaar in specifiek voor dergelijke bedrijven aangewezen gebieden.

Flexibiliteit

De Staat van Horeca-activiteiten blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door horeca-activiteiten in te schatten. De lijst van activiteiten is bovendien tijdgebonden. Het komt in de praktijk dan ook voor dat een bepaald horecabedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een aangepaste werkwijze (bijvoorbeeld geen openstelling noodzakelijk in de nachturen) of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Staat van Horeca-activiteiten is verondersteld. In het betreffende artikel van de planvoorschriften is daarom bepaald dat burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf via een vrijstelling één categorie lager kunnen indelen. Dit betekent bijvoorbeeld van categorie 3 naar 2. Bij categorie 1, met een onderverdeling in subcategorieën, wordt daarbij bedoeld dat vrijstelling tot de laagste subcategorie mogelijk is (dus van categorie 2 naar maximaal 1a, maar bijvoorbeeld ook van 1c naar 1b). Om een vrijstelling te kunnen verlenen moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie. Deze beoordeling dient met name te worden getoetst aan het aspect geluidshinder.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde horeca-activiteiten zich aandienen, niet zijn genoemd in de Staat van Horeca-activiteiten. Wanneer deze bedrijven wat betreft milieubelasting gelijk kunnen worden gesteld met volgens de bestemmingsregeling toegestane horecabedrijven kan voor de vestiging van deze bedrijven eveneens een vrijstelling worden verleend.

Bijlage 3. Bedrijfsinventarisatie

straat	nr.	naam en aard van het bedrijf	S.B.I. code	cat- gorie S.v.B.	totaal opgesteld motorisch ver- mogen	algemene toelaat- baarheid	opmerkingen/bijzonderheden/eventuele klachten	bestem- mingsre- geling
1 Februariweg	2	Schipper en Verton zeilmakers	-	-	2	2		B(2)zm
	7	Machinefabriek De Lignie BV	29	3.2		2	Opgeheven	B(2)ma
	5	Van het Hof & Van der Veen Autore- paratiebedrijf	50.1/ 50.2	2		2		B(2)
Groene Kruisweg	2	Van der Velde Watersport (botenstalling en -reparatie)	63.2/ 35.1	3.1/ 3.2		2	Tevens detailhandel in boten en watersportar- tikelen	B(2)bd
Molendijk	50	Nutsgebouw	-	-		-		Bn
	65 a	Doornheim Technisch Advieshandel- bedrijf	45.3	2		2		B(2)
Peuterdijk	4	Autoverkoop- en reparatiebedrijf	50.1/ 50.2	2		2		Cg
	37	Aannemingsbedrijf W.M. van der Veer	45.1/ 45.2	2		2		B(2)
	31-37	Opslag (voormalige pootaardappel- bewaarplaatsen)						G
St. Elizabethstraat	12	Autoreparatiebedrijf Struik	50.1/ 50.2	2		2		B(2)
	17	Schildersbedrijf H. Bazen VOF	45.4	2		2		B(2)
Stoofweg		Rioolwaterzuiveringsinstallatie					Opgeheven	M

Bijlage 4. Onderzoek luchtkwaliteit

In deze bijlage wordt op enkele punten uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 (hierna: Blk) nader ingegaan en wordt verslag gedaan van het uitgevoerde luchtkwaliteitonderzoek.

B4.1 Normstelling en beleid

Besluit luchtkwaliteit 2005

Maatgevende stoffen langs wegen

Voor luchtkwaliteit als gevolg van wegverkeer is stikstofdioxide (NO₂) het meest maatgevend, aangezien deze stof door de invloed van het wegverkeer het snelst een overschrijding van de grenswaarde uit het Besluit luchtkwaliteit veroorzaakt.¹⁾ Daarnaast zijn ook de concentraties van fijn stof (PM₁₀) van belang. De grenswaarde voor fijn stof (24-uurgemiddelde) wordt als gevolg van de hoge achtergrondconcentratie in grote delen van West- en Zuid-Nederland overschreden. Andere stoffen uit het Blk hebben een beperkte invloed op de luchtkwaliteit bij wegen en worden daarom bij deze toetsing buiten beschouwing gelaten.

Meetregeling luchtkwaliteit 2005

In het Blk is bepaald dat concentraties van stoffen die zich van nature in de buitenlucht bevinden en die niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid, bij de beoordeling van de grenswaarden voor fijn stof buiten beschouwing worden gelaten. In de Meetregeling is bepaald dat alleen de bijdrage van zeezout kan worden afgetrokken van de concentratie fijn stof. Aangegeven is hoe groot de aftrek van de jaargemiddelde concentratie en de 24-uurgemiddelde concentratie per gemeente bedraagt. Voor de gemeente Dirksland bedraagt de aftrek voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof 6 µg/m³ en voor de 24-uurgemiddelde concentratie 6 overschrijdingen per jaar.

Beleid provincie Zuid-Holland

De provincie heeft een Plan van aanpak fijn stof opgesteld (provincie Zuid-Holland, februari 2005). In dit Plan van aanpak geeft de provincie aan dat de concentratie fijn stof in de gehele provincie boven de grenswaarde voor de 24-uurgemiddelde concentratie fijn stof ligt (zonder aftrek zeezout) en dat op sommige plaatsen ook de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof wordt overschreden. Het Plan van aanpak vermeldt reeds genomen en voorgenomen maatregelen die de luchtkwaliteit in de provincie zullen verbeteren, zoals financiële ondersteuning bij het plaatsen van roetfilters op bussen van het openbaar vervoer. Ook zijn er diverse maatregelen om de productie van fijn stof van bedrijven en industrie te beperken, met name via vergunningverlening. Tenslotte zijn er stimulerende maatregelen om de uitstoot van de scheepvaart en het overige verkeer te beperken, onder meer door het opstellen van plannen van aanpak in samenwerking met gemeenten.

Van de maatregelen met betrekking tot bedrijven en industrie wordt een reductie van 1/3 van de uitstoot van fijn stof verwacht in 2010 (ten opzichte van 2000), wat neerkomt op een afname van ongeveer 3 µg/m³ (jaargemiddelde). De effecten van maatregelen met betrekking tot verkeer worden vooral na 2010 verwacht; hierdoor zal de achtergrondconcentratie fijn stof lager worden.

De provincie zal de ontwikkelingen in de concentratie fijn stof volgen door middel van metingen, monitoring en onderzoek.

1) Uit ervaring blijkt dat de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie van stikstofdioxide in Nederland pas wordt overschreden bij een jaargemiddelde concentratie boven 82 µg/m³. Dergelijke concentraties zijn niet te verwachten in en om het plangebied en uit de onderstaande berekeningen blijkt dat de concentraties aanzienlijk lager zijn.

B4.2 Onderzoek luchtkwaliteit

Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit

Onderzoeksmethode

De luchtkwaliteit als gevolg van de nabijgelegen wegen is berekend met behulp van het CAR II-programma¹⁾. Dit programma is opgesteld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in opdracht van Directoraat-Generaal Milieubeheer, Directie Lucht en Energie. Het CAR II-programma geldt als het standaardrekenprogramma voor luchtkwaliteit. Het programma kan berekeningen uitvoeren voor de maatgevende stoffen fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide. Hierdoor is het programma geschikt voor het verkrijgen van een algemeen beeld van de luchtkwaliteit en voor het opsporen van knelpunten. Het CAR II-programma is toepasbaar voor berekeningen van concentraties op een afstand van het immissiepunt (bijvoorbeeld woningen) tot de weg van minimaal 5 en maximaal 30 m (voor snelwegen tot 300 m). De berekende concentraties gelden voor een hoogte van 1,5 m boven het maaiveld. De invloed van de hoogte van de bebouwing is verwerkt in de verschillende wegtypes die in het programma ingevoerd kunnen worden. Het CAR II-programma kan niet voor het jaar 2005 rekenen. Voor het berekenen van de luchtkwaliteit in 2005 worden de geschatte verkeersintensiteiten voor 2005 gebruikt met het scenario van 2004.

1) Calculation of Air pollution from Road traffic-programma II, versie 4.0, maart 2005.

Onderzoek luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit binnen het plangebied is berekend en getoetst aan de geldende grenswaarden. Relevant in dit kader is de luchtkwaliteit ten gevolge van het verkeer op de Molendijk. Dit is de drukste weg binnen het plangebied. De luchtkwaliteit is berekend op 5 van de as van deze weg. Wanneer op 5 m van de as van de drukste weg wordt voldaan aan de grenswaarden uit het Blk, dan zal dit in de rest van het plangebied ook het geval zijn. De concentraties luchtverontreinigende stoffen worden immers lager naarmate de locatie verder van de weg ligt.

Invoergegevens

De verkeersintensiteiten op de Molendijk zijn weergegeven in tabel B4.1. De intensiteiten zijn gebaseerd op de gegevens in paragraaf 4.7. Hierbij is ook rekening gehouden met de verkeersproductie van een aantal nieuwe ouderenwoningen tussen de Klinkerlandsestraat en de Scharloodijk (maximaal 40 mvt/etm). Verder is er uitgegaan van een autonome groei van het verkeer op de Molendijk van 1% per jaar.

Tabel B4.1 Verkeersintensiteiten (in mvt/etmaal)

	2005	2010	2015
Molendijk	2.660	2.835	2.975

In het CAR II-programma wordt daarnaast nog een aantal basisgegevens ingevoerd, zoals de voertuigverdeling op de relevante wegen, de gemiddelde snelheid op deze wegen en het wegprofiel (wel/niet veel bomen en/of gebouwen). Voor de Molendijk is uitgegaan van een voertuigverdeling van 0,952/0,041/0,007 (licht/middelzwaar/zwaar verkeer), snelheidstype "doorstromend stadsverkeer", wegtype 3a en een bomenfactor 1.

Berekeningsresultaten

In tabel B.4.2 zijn de resultaten van de berekeningen ten behoeve van de toetsing in de omgeving van het plangebied weergegeven voor 2005, 2010 en 2015. Op grond van het Blk mag voor fijn stof de bijdrage van zeezout worden afgetrokken van de berekende waarden. Uit de tabel blijkt dat in alledrie de prognosejaren wordt voldaan aan de grenswaarden uit het Blk.

Tabel B4.2 Berekeningsresultaten luchtkwaliteit *

	stikstofdioxide (NO₂) jaargemiddelde (in µg/m³)	fijn stof (PM₁₀) jaargemiddelde (in µg/m³)	fijn stof (PM₁₀) 24-uurgemiddelde (aantal overschrijdingen p. j.)
Molendijk (2005)	24**	20	2
Molendijk (2010)	20	23	16
Molendijk (2015)	19	22	14

* Inclusief aftrek bijdrage zeezout voor fijn stof.

** Deze grenswaarde is in 2005 nog niet van toepassing.

Bijlage 5. Invoergegevens en resultaten geluidsberekeningen

Ontvanger : <Nieuwe Ontvanger> Waarneemhoogte [m] : 5,0

Rijlijn : Scharloodijk

Wegdekhoogte [m] : 0,00 Afstand horizontaal [m] : 5,00
 Verhardingsbreedte [m] : 2,50 Afstand schuin [m] : 6,56
 Bodemfactor [-] : 0,25 Afstand kruispunt [m] : 0,00
 Objectfractie [-] : 1,00 Afstand obstakel [m] : 0,00
 Zichthoek [grad] : 127
 Wegdektype [-] : Referentie - Referentiewegdek

Q_etmaal : 635,00
 % Daguur : 7,00
 % Avonduur : 0,00
 % Nachtuur : 0,70

Emissiegegevens distributie per voertuigcategorie per periode in dB(A)

m	Categorie	Dag[%]	Avond[%]	Nacht[%]	km/u	C_wegdek	E_dag	E_avond	E_nacht
1	Motorrijwielen	0,00	0,00	0,00	30	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Lichte Motorvoertuigen	94,00	0,00	96,00	30	0,00	59,08	0,00	49,17
3	Middelzware Motorvoert...	5,70	0,00	3,80	30	0,00	55,47	0,00	43,71
4	Zware Motorvoertuigen	0,30	0,00	0,20	30	0,00	45,89	0,00	34,13
5	Bromfietsen	0,00	0,00	0,00	50	0,00	0,00	0,00	0,00
	Totaal	100,00	0,00	100,00			60,80	--	50,37
	C_optrek						--	--	--

Resultaten in dB(A)

C_reflectie : 1,50 LAeq, dag : 53,27
 C_zichthoek : 0,00 LAeq, avond : 0,00
 D_afstand : 8,17 LAeq, nacht : 42,84
 D_lucht : 0,05 Etmaalwaarde excl. Art.6 (103) : 53
 D_bodem : 0,65 Etmaalwaarde incl. Art.6 (103): 5,0 dB(A) : 48
 D_meteo : 0,16 Lden : 52,31

Rijlijn : Krammerstraat

Wegdekhoogte [m]	:	0,00	Afstand horizontaal [m]	:	30,00
Verhardingsbreedte [m]	:	2,50	Afstand schuin [m]	:	30,30
Bodemfactor [-]	:	0,84	Afstand kruispunt [m]	:	0,00
Objectfractie [-]	:	0,60	Afstand obstakel [m]	:	0,00
Zichthoek [grad]	:	127			
Wegdektype [-]	:	Referentie - Referentiewegdek			

Q_etmaal	:	570,00
% Daguur	:	7,00
% Avonduur	:	0,00
% Nachtuur	:	0,70

Emissiegegevens distributie per voertuigcategorie per periode in dB(A)

m	Categorie	Dag[%]	Avond[%]	Nacht[%]	km/u	C_wegdek	E_dag	E_avond	E_nacht
1	Motorrijwielen	0,00	0,00	0,00	30	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Lichte Motorvoertuigen	94,00	0,00	96,00	30	0,00	58,61	0,00	48,70
3	Middelzware Motorvoert...	5,70	0,00	3,80	30	0,00	55,01	0,00	43,24
4	Zware Motorvoertuigen	0,30	0,00	0,20	30	0,00	45,42	0,00	33,66
5	Bromfietsen	0,00	0,00	0,00	50	0,00	0,00	0,00	0,00
	Totaal	100,00	0,00	100,00			60,33	--	49,90
	C_optrek						--	--	--

Resultaten in dB(A)

C_reflectie	:	0,90	LAeq, dag	:	42,31
C_zichthoek	:	0,00	LAeq, avond	:	0,00
D_afstand	:	14,81	LAeq, nacht	:	31,88
D_lucht	:	0,22	Etmaalwaarde excl. Art.6 (103)	:	42
D_bodem	:	3,22	Etmaalwaarde incl. Art.6 (103): 5,0 dB(A)	:	37
D_meteo	:	0,67	Lden	:	41,35

Bijlage 6. Verslag workshop 6 mei 2003

GEMEENTE DIRKSLAND

Kort verslag van de workshop herziening bestemmingsplan "Dorpsgebied Herkingen" op 6 mei 2003.

Aanwezig zijn: C.H. Overweel (milieudienst ISGO), N. van Groningen (wijkagent), G. Boender (politie, verkeer), L.A. de Lange (hoofd weg- en waterbouw), C. Adriaanse (hovenier gemeente), H.T. van Oostenbrugge (beleidsmedewerker welzijn), C.J.C. Jongejan (waterschap), K. Blijenberg (gemeentesecretaris), J. Sandee (wethouder), B. van Leeuwen (beleidsmedewerker onderwijs), A. van der Veer (raadslid), A.W. Driesprong (raadslid), A.C. Tieleman (secretaris ondernemersvereniging Dirksland), mevrouw M.W. de Bruine (directie woningbouwvereniging), mevrouw S. Kiewiet (raadsgriffier), mevrouw J.E. Struik-Zitman (raadslid), R.J. den Outer (bouw- en woningtoezicht), J.J. Doorn (bouw- en woningtoezicht), J. Tuinstra (voorzitter Ons Huis), J.C. Huizer (voorzitter bestuur Prins Johan Frisoschool), mevrouw C. van der Beek (speeltuinvereniging De Krammer), mevrouw P. de Berg (speeltuinvereniging De Krammer), J.P. Zuidweg (hoofd afdeling Algemene Zaken), mevr. drs. J.P. Zevenbergen (Adviesbureau RBOI), ir. R. Visscher (Adviesbureau RBOI) en P.J. Koningswoud (wethouder, tevens voorzitter).

Wethouder **Koningswoud** opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom. Hij geeft aan dat een bestemmingsplan om de 10 jaar herzien moet worden en dat het bestemmingsplan voor Herkingen toe is aan herziening. Om wensen en ideeën te inventariseren is deze bijeenkomst georganiseerd, waarbij de aanwezigen op basis van kennis en deskundigheid hun inbreng kunnen hebben. Na een voorstelronde van de deelnemers geeft hij vervolgens het woord aan mevrouw Zevenbergen, projectleider van Adviesbureau RBOI.

Mevrouw **Zevenbergen** geeft op basis van een aantal sheets (bijgevoegd) uitleg over de noodzaak tot het herzien van het bestemmingsplan. Doel van de bijeenkomst is om na te gaan of de opgestelde beleidsvisie volledig en juist is, terwijl ideeën en voorstellen aangedragen kunnen worden voor de gewenste ontwikkeling en de onderlinge afstemming tussen de verschillende beleidssectoren.

Van de aanwezigen wordt verwacht dat ze meedenken en de sterke punten en de kansen voor Herkingen benoemen. Wat is goed en moet zo blijven, wat is goed, maar zou nog beter kunnen. Vervolgens wat zijn de zwakke punten, knelpunten en bedreigingen van Herkingen. Wat is jammer, maar helaas niets meer aan te doen en wat is nog te verbeteren?

Vervolgens kunnen prioriteiten worden gesteld, conclusies getrokken. Als laatste punt van de middag zal de reeds opgestelde beleidsvisie nog worden besproken.

Voor het benoemen van de sterke en zwakke punten krijgen de deelnemers vervolgens een formulier uitgereikt, dat ingevuld kan worden. Na het invullen wordt de volgende inventarisatie opgemaakt:

Sterke punten niets te verbeteren

- Omvang recreatieve voorzieningen
- Ligging aan het water
- Concentratie centrumvoorzieningen
- Verkeersveiligheid binnen woongebied
- Rust en ruimte
- Kwaliteit kern
- Imago (wonen, recreëren, rust)
- Dijk (thans) hoog genoeg
- Kleinschaligheid
- Vergaderruimte

- Havenplateau
- Woonomgeving
- Saamhorigheidsgevoel
- Locatie voorzieningen ten opzichte van de haven
- Hechte gemeenschap

Goed, maar kan beter

- Speelruimte voor jeugd boven 12 jaar
- Huisvesting (mogelijkheden starters, senioren, wozoco)
- Verkeer (knelpunten in hoogseizoen)
- Recreatie (uitbreiding)
- Vestiging bedrijfjes
- Waterbeheersing
- Parkeerruimte
- Combinatie strandje/speelvoorzieningen (integratie bevolking/recreanten)
- Aankleding groen (trapveldje)
- Locatie sportveld.

Jammer, maar niets aan te doen

- Showroom midden in dorp
- Afstand tot elders (scholen, voorzieningen)
- Gat in de dorpskern, ontbreken hart
- "verkeerde bouw", architectuur
- Jeugd van 12+, niet aanslaan georganiseerde activiteiten
- Verenigingsgebouw, maten te klein, geluidsoverlast
- Te weinig woningbouwcontingent
- Vergrijzing
- Verkeersluwe Kaaidijk (bevoorrading alleen mogelijk via voorzijde)
- Gebrek aan voorzieningen (zorg, bibliotheek enz.)
- Waterfront qua wonen onmogelijk
- Kleine kern (beperkt draagvlak voor voorzieningen)

Verbetering mogelijk

- Ontsluiting (jachthavens, bungalowpark)
- Ouderenontmoetingsplaats
- Leegstaande panden Molendijk
- Locatie sportveld
- Overkapping zwembad recreatiepark
- Gebruik alcohol in het openbaar
- Parkeren vrachtwagens (rand dorp)
- Aanbod recreatieve voorzieningen (eigen inwoners)
- Voorzieningen jeugd boven 12 jaar
- Verspreiding milieuhinderlijke bedrijven
- Vergroten/verplaatsen supermarkt
- Locatie skatebaan
- Parkeerruimte rond bejaardencentrum Klinkerlandsestraat
- Deuren coupure naar haven
- Parkeervoorziening Molendijk
- Duidelijkheid over permanente bewoning recreatiewoningen
- JOP havenplateau
- Beheer bungalowpark door 4 verenigingen van eigenaren
- Openbaar onderwijs.

Vervolgens worden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld door het plakken van stickertjes prioriteiten te stellen bij de genoemde onderwerpen. Daarbij springen de volgende onderwerpen er uit:

Sterke punten, niets te verbeteren

- Omvang recreatievoorzieningen
- Verkeersveiligheid woongebied
- Imago
- Kleinschaligheid
- Saamhorigheid
- Woonomgeving

Goed, maar kan beter

- Locatie sportveld
- Voorzieningen jeugd boven 12 jaar
- Huisvestingssituatie (jongeren en zorg)
- Infrastructuur bij piekmomenten
- Voorzieningen
- Aankleding groen, trapveld

Jammer, maar niets aan te doen

- Contingenten woningbouw (jongeren, zorg)
- Showroom in centrum dorp
- Dorpshart
- Jeugd boven 12 jaar
- Verkeerssituatie

Verbetering mogelijk

- Infrastructuur, haven, Molendijk, dorpsentree,
- Voorzieningen jeugd boven 12 jaar
- Woningen voor jongeren
- Vrachtwagenparkeerterrein
- Skatebaan
- Onduidelijkheid over permanent bewonen recreatiewoningen

Op basis van de aangebrachte prioriteiten trekt mevrouw **Zevenbergen** de conclusie dat Herkingen een prettig dorp is om in te wonen, met een plezierig leefklimaat. Een aantal zaken vraagt de aandacht, met name de huisvesting van jongeren en ouderen, de voorzieningen voor de oudere jeugd en de infrastructuur in relatie tot het recreatieverkeer. Ook zou geconcludeerd kunnen worden dat de aanwezigen van mening zijn dat er recreatie genoeg is in Herkingen. Zij geeft vervolgens aan dat een aantal zaken is te regelen in het bestemmingsplan, maar andere niet.

Vervolgens wordt de beleidsvisie van het voorontwerp bestemmingsplan aan de orde gesteld. De heer **Visscher** legt uit dat de beleidsvisie een onderdeel is van het bestemmingsplan. Wat is opgeschreven en aan de deelnemers toegestuurd, is een eerste aanzet. Interessant is het of het past bij het beeld van deze middag. Vervolgens loopt hij de belangrijke punten uit de beleidsvisie per onderdeel door en vraagt of aanpassingen nodig zijn.

De hoofdstructuur van het dorp met de dijken is op zich helder. Er zijn twijfels over de bereikbaarheid en het parkeren. De neiging bestaat de haven via een soort rondweg bereikbaar te maken. Dan zal er wat gedaan moeten worden met de structuur. De dijken kunnen van belang zijn bij de oriëntatie.

Het bungalowpark is een vreemde eend in de bijt. Er is geen relatie met het dorp.

Mogelijke inbreilocaties zullen veilig gesteld moeten worden en aangewezen moeten worden en er zullen randvoorwaarden aangegeven moeten worden. Woningbouw voor bepaalde doelgroepen lijkt hard nodig. Van belang is ook het voorzieningenniveau op peil te houden en daar ruimte voor te bieden.

Mevrouw **De Berg** geeft aan dat de supermarkt behoefte heeft aan uitbreiding. Die ruimte is er niet. Wellicht dat het terrein van De Ligny mogelijkheden kan bieden.

De heer **Visscher** zegt dat dit ook geldt voor andere voorzieningen. Milieuhinder dient tegengegaan te worden. Dat kan door concentratie bijvoorbeeld, ook van kleine bedrijfjes.

Samenhang van de recreatieve voorzieningen is ook een onderwerp dat aandacht behoeft. De heer **Blijenberg** vraagt zich in dat verband af waarom de jachthavens buiten het plangebied zijn gehouden.

Mevrouw **Zevenbergen** geeft aan dat er desondanks wel sprake kan zijn van samenhang. In verband met de planologische procedures leek het praktischer de zaken uit elkaar te houden. Uitbreiding van de jachthavens zit natuurlijk wel in het achterhoofd, maar daar komt nog al wat bij kijken. De vogel- en habitatrichtlijn bijvoorbeeld. Het zou het bestemmingsplan voor Herkingen te veel ophouden.

De heer **Blijenberg** vraagt zich ook af of de bedrijfsbestemming niet van het perceel van De Ligny gehaald zou moeten worden, nu dit bedrijf failliet is.

De heer **Van der Vlucht** zegt dat er wellicht wel behoefte is aan een klein industrieterreintje.

De heer **Overweel** meent dat daar eens over nagedacht zou moeten worden.

De heer **Koningswoud** zegt dat er wel wat behoefte is van kleinere bedrijven. Er is contact geweest en gekeken is naar de mogelijkheid van combinatie. De supermarkt was toen niet in beeld. Er zijn wel signalen om gezamenlijk wat te doen. Hij vraagt zich overigens af of de detailhandel op het pand van de supermarkt dan weggehaald zou moeten worden.

De heer **Van der Vlucht** denkt dat er misschien op het terrein van De Ligny met een lichtere bestemming gestuurd kan worden.

De heer **Koningswoud** stelt dat voor de Kaaidijk enerzijds is gesproken over de belasting en anderzijds over het concentreren van voorzieningen. Dat lijkt elkaar te bijten.

De heer **Van der Vlucht** meent dat de verkeersstromen ook een probleem zijn.

Mevrouw **De Bruine** geeft aan dat wellicht gedacht kan worden aan winkeltjes met appartementen er boven.

Mevrouw **Zevenbergen** merkt op dat goed naar die gebieden gekeken zou moeten worden, in relatie tot de discussie die nu is gevoerd.

De heer **Overweel** stelt dat een constructiebedrijf een hoge categorie heeft en dat bij de nieuwe bestemming wellicht voor een lagere gekozen kan worden.

De heer **Tuinstra** heeft daar bezwaar tegen, omdat het gaat om het eigendom van iemand anders. Daar kan niet zomaar over beschikt worden.

Mevrouw **Zevenbergen** zegt dat ook naar het oude bestemmingsplan gekeken zou moeten worden.

De heer **Visscher** zegt dat het nieuwe bestemmingsplan vooral gericht zal zijn op consolideren. Dat klopt op zich goed met het verhaal van deze middag. Vervolgens loopt hij nog een aantal zaken langs die aandacht behoeven, zoals de betekenis van het centrumgebied/Kaaidijk, de opvang van kleinere bedrijven, de verbetering van de ontsluiting van het Austinplein. Dat laatste zal op zich niet gemakkelijk zijn op korte termijn, maar de mogelijkheid mag in elk geval niet geblokkeerd worden.

Ook voor wat betreft het bungalowpark zijn er nog een aantal aandachtspunten. Permanente bewoning wordt in het bestemmingsplan in ieder geval uitgesloten.

De heer **Zuidweg** vraagt of de mogelijkheid van het samenvoegen van 2 kleine recreatiewoningen de kans op permanente bewoning niet zal vergroten.

De heer **Visscher** geeft toe dat die kans aanwezig is. Wellicht dat naar die mogelijkheid uit de beleidsvisie toch nog eens moet worden gekeken.

Afsluitend stelt mevrouw **Zevenbergen** dat goed naar de gemaakte opmerkingen gekeken zal worden. Conclusie is dat Herkingen een goed woonklimaat heeft, waarin goed met de recreatie geleefd kan worden, maar waarbij nog wel wat knelpunten aanwezig zijn. De Kaaidijk en het terrein van De Ligny zijn aandachtspunten, evenals de ontwikkelingen rond het voetbalveld en de zuivering. Ook naar het recreatiepark zal nog eens gekeken moeten worden.

De discussie was nuttig en die zal nu verder uitgewerkt worden en dan kan het bestemmingsplan worden gemaakt. De toelichting wordt nog aangevuld en er wordt een kaart gemaakt en voorschriften. Vervolgens zal inspraak plaatsvinden en vooroverleg met de daarvoor aangewezen instanties. Dat zal waarschijnlijk allemaal pas na de zomervakantie zijn beslag krijgen.

De heer **Koningswoud** dankt de aanwezigen voor de geleverde inbreng. Hij legt uit dat de bijeenkomst eenmalig was en dat de procedure verder op de gebruikelijke manier zal worden afgehandeld via de gemeenteraad. Vervolgens wenst hij iedereen wel thuis.

Bijlage 7. Verslag informatie- en inspraakbijeenkomst 16 juni 2004

GEMEENTE DIRKSLAND

Kort verslag inspraakavond voorontwerp bestemmingsplan Dorpsgebied Herkingen d.d. 16 juni 2004 in verenigingsgebouw Ons Huis te Herkingen.

Aanwezig: 18 belangstellenden, 2 raadsleden.

Namens de gemeente: wethouder P.J. Koningswoud (voorzitter), J.P. Zuidweg, hoofd afdeling algemene zaken (verslag), mevr. J.P. Zevenbergen-Herweijer, Adviesbureau RBOI.

De VOORZITTER opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Vervolgens stelt hij de vertegenwoordigers van de gemeente voor. Hij geeft aan dat vorig jaar een eerste aanzet voor de herziening van het bestemmingsplan is gemaakt met een middag waarbij overleg heeft plaatsgevonden met vertegenwoordigingen van maatschappelijke organisaties en verenigingen in het dorp. Daarna is het voorontwerpbestemmingsplan gemaakt, dat nu in de inspraak- en vooroverlegprocedure is gebracht. Mevrouw Zevenbergen zal een toelichting op het plan geven, waarna een pauze zal volgen. Daarna is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen. Deze zullen worden vastgelegd in een verslag, zodat de reactie als inspraakreactie meegenomen worden. Tevens is er tot en met 29 juni nog de mogelijkheid schriftelijk inspraakreacties in te dienen.

Na de inspraak- en adviesprocedure wordt het definitief ontwerp gemaakt, dat ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden aangeboden.

Hierna geeft het woord aan mevrouw Zevenbergen van Adviesbureau RBOI, dat het bestemmingsplan voor de gemeente heeft opgesteld.

Mevrouw ZEVENBERGEN licht het plan vervolgens toe aan de hand van een aantal sheets, die bij dit verslag zijn gevoegd.

De VOORZITTER dankt mevrouw Zevenbergen voor de toelichting en geeft vervolgens de gelegenheid in de pauze schriftelijke vragen in te dienen. Na de pauze worden 3 schriftelijke vragen ingeleverd, die bij dit verslag zijn gevoegd.

De heer L. VAN DER VELDE van Van der Velde Watersport meent dat opslag van maximaal 3 m hoog op het bedrijventerrein voor zijn bedrijf niet voldoende is. De opslag van boten komt zeker hoger uit.

Mevrouw ZEVENBERGEN meent dat daar bij het maken van het plan onvoldoende rekening mee is gehouden. Zij zegt toe dat daar nog eens naar gekeken zal worden, waarbij gedacht kan worden aan een aparte regeling voor de stalling van boten. Deze stalling is onlosmakelijk gekoppeld aan het gegeven van de aanwezigheid van de jachthavens in Herkingen.

Op een vraag van de heer C.J. ALMEKINDERS over de hoogte van een woning in de kern, die door hem niet mooi wordt gevonden, wordt door de heer ZUIDWEG geantwoord dat het bestemmingsplan de goothoogte aan geeft ten opzichte van de weg of het maaiveld. Bouwplannen worden daar aan getoetst. Als het plan voldoet aan de eisen van het bestemmingsplan en ook van welstand, dan moet de bouwvergunning worden geweigerd.

De vraag van mevrouw D. KIEVIT over het weinig bouwen van (huur)woningen in Herkingen, wordt door de VOORZITTER beantwoordt. Hij stelt dat dit te maken heeft met het niet beschikbaar zijn van contingenten. In het nieuwe plan zit de mogelijkheid 6 woningen te bouwen bij het bejaardencentrum aan de Klinkerlandsestraat. Deze locatie is door de raad aangewezen, na een gehouden woningbehoefteonderzoek. Het is de bedoeling met de bouw van deze woningen een doorstroming op gang te brengen. Door het huisvesten van ouderen kunnen jongeren de woningen die vrijkomen weer invullen.

Een andere locatie is de tuin van De Boer, die in de toekomst ook bebouwd kan worden. Daarnaast zijn er locaties genoemd voor de toekomst. Daarmee moet een terugloop in de bevolking in de toekomst voorkomen worden.

In de tuin van De Boer kunnen ongeveer 17 woningen worden gebouwd. Deze locatie kan over een aantal jaren worden ingezet als het contingentenbeleid van de provincie is vervangen door contourenbeleid. Het is de bedoeling de locatie in te vullen aan de hand van het woningbehoeftenonderzoek. Zowel huur- als koopwoningen.

Mevrouw M. ALMEKINDERS vraagt of er bij de bebouwing van de tuin van De Boer rekening wordt gehouden met de cultuurhistorie. De daar aanwezige wagenschuur is nog authentiek. Wat wordt daar mee gedaan?

Mevrouw ZEVENBERGEN geeft aan dat ter plaatse een agrarische bestemming aanwezig is en dat de schuur niet is weg bestemd. Dit plan loopt niet vooruit op woningbouw.

De VOORZITTER stelt dat mevrouw Almekinders wil dat de schuur blijft bestaan.

Mevrouw ALMEKINDERS zegt wel voor woningbouw te zijn, maar ook van mening te zijn dat deze oude en authentieke schuur bewaard zou moeten blijven. Met de tuin zou veel te doen zijn in samenhang met recreatie en toerisme. Misschien is een andere locatie meer geschikt voor woningbouw. Er is al zoveel weg in Herkingen en het zou zonde zijn als dit ook nog verdween.

De VOORZITTER zegt dat de opmerking meegenomen zal worden, zonder overigens uitspraken te kunnen doen over hoe dit af zal lopen. Hij kent de eigendomssituatie niet en de oude schuur heeft ook onderhoud nodig.

De heer P.C. KALLE vraagt zich af waarom prioriteit wordt gegeven aan deze locatie en niet bijvoorbeeld achter het Austinplein. Daar is maar 1 ontsluiting en daar zou dan een nieuwe bij kunnen komen. De locatie in de tuin van De Boer lijkt hem ook duurder.

De VOORZITTER meent dat de ontsluiting van het Austinplein wel een probleem is, maar dat dit ook niet overdreven moet worden. Wat wel een probleem is, dat is dat deze locatie niet binnen de bebouwingscontour ligt. De grond is nog agrarisch en deze grond is niet van de gemeente. De grond in de tuin van De Boer ook niet, maar de gemeente is niet voornemens tot aankoop over te gaan. De eigenaar heeft belang bij bouwen en de gemeente stelt de voorwaarden. Daar zit geen geld van de gemeente in.

De heer P.C. KALLE vraagt of er ook een ontsluiting naar de Peuterdijk komt.

De VOORZITTER merkt op dat de plannen nog niet in detail bekend zijn. Er zou ook nog naar het aangrenzende terrein aan de andere kant van de kreek gekeken kunnen worden. Voor uitspraken daarover is het nu nog te vroeg.

De heer P.C. KALLE zegt dat de aan het terrein grenzende woningen wellicht minder waard zullen worden als woningbouw plaatsvindt. Hij wijst op de planschadezaken in Dirksland. De burgers zullen dat geld op moeten hoesten.

De VOORZITTER stelt dat de wet op dit moment verhaal op de ontwikkelaar van het project onmogelijk maakt. De gemeente moet de planschade betalen in het Dirkslandse geval. In het verleden wilden de gemeenten het altijd zo regelen, dat de ontwikkelaars voor de kosten opdraaiden. Een rechterlijke uitspraak heeft dat onmogelijk gemaakt. Voor de toekomst wordt de wetgeving zodanig aangepast dat dit weer wel kan. Naar verwachting komt dat dit najaar rond, zodat hij er van uit gaat dat het in Herkingen goed geregeld kan worden.

De heer ALMEKINDERS meent dat de wethouder heeft gezegd dat er binnen een jaar woningen gebouwd worden, terwijl mevrouw Zevenbergen heeft gezegd dat er geen woningen bij mogen komen. Hij vraagt zich af hoe dat mogelijk is.

Mevrouw ZEVENBERGEN antwoordt dat het bestemmingsplan, behalve de 6 woningen voor ouderen, geen woningbouw mogelijk maakt. Er zijn wel plannen, maar die passen niet in dit bestemmingsplan. Het bestemmingsplan zal daarvoor aangepast moeten worden of er zal vrijstelling verleend moeten worden. Dat is mogelijk.

De heer ALMEKINDERS vraagt of dat binnen een jaar kan.

De VOORZITTER zegt dat het soms snel kan. Er wordt al met de provincie over gesproken. Het bestemmingsplan kan echter niet wachten op veranderingen die zich soms voor doen. Daarom gaat dit plan gewoon door.

Mevrouw ALMEKINDERS vraagt of er wel sprake zal zijn van doorstroming als 6 bejaardenwoningen worden gebouwd en vervolgens de bestaande woningen worden samengevoegd van 2 naar 1.

Mevrouw ZEVENBERGEN geeft aan dat dit volgens het bestemmingsplan mag.

De VOORZITTER merkt op dat die plannen van de woningbouwvereniging hem niet bekend zijn. Als dat zo is dan komt de doorstroming inderdaad niet op gang.

De heer BAZEN wil weten hoe de verkeersveiligheid in het dorp, in de bestaande situatie, wordt opgelost.

De VOORZITTER antwoordt dat er mogelijkheden zijn de jachthavens uit te breiden. Daar lopen besprekingen over. Er is al over gesproken dan de ontsluiting richting Battenoord te verbeteren. Overwogen zou kunnen worden, als de uitbreiding van de havens niet door gaat of langer gaat duren, dit toch te realiseren. Dat zou een behoorlijke ontlasting betekenen van verkeer op de dijken door het dorp.

De heer BAZEN wijst verder op het feit dat De Luifel het trottoir vol handel zet. Dat levert gevaar voor voetgangers op.

De VOORZITTER mist hier de relatie met het bestemmingsplan.

De heer BAZEN vraagt naar de mogelijkheden voor erfbebouwing en de mogelijkheden voor bedrijfjes zich te vestigen op een bedrijventerrein in de Herkingen.

De VOORZITTER meent dat het bedrijfsterrein van De Lignie nog niet verkocht is. Hij heeft gegadigden gevraagd rekening te houden met de vraag naar ruimte uit Herkingen. Andere mogelijkheden zijn er niet.

Mevrouw ZEVENBERGEN stelt dat een erf bij een woning voor maximaal 50% bebouwd mag worden, met een maximum van 50 m², of 75 m² als het erf groter is als 150 m². Tevens is er een saneringsregeling die tot 100 m² gaat.

De heer RAS vraagt wanneer de bejaardenwoningen gebouwd kunnen worden.

De VOORZITTER meent dat de bouwaanvraag over ongeveer 4 maanden ingediend kan worden.

De heer COENRADIE vraagt wat de bestemming is van de grond tussen de Rabobank en de St. Elizabethstraat.

Mevrouw ZEVENBERGEN legt uit dat de bestemming centrumdoeleinden is, met ook garagebedrijf toegestaan.

Mevrouw ALMEKINDERS vraagt zich af wanneer sprake is van een sloperij.

De VOORZITTER zegt er niet voor te voelen de bedrijfsvoering van het ter plaatse aanwezige bedrijf te gaan bespreken. Er zijn instanties voor die dat controleren. Een garagebedrijf mag.

De heer BAZEN is van mening dat een garage auto's stalt die verkoopbaar zijn. De auto's die hier gestald zijn, zijn niet verkoopbaar.

De heer COENRADIE vindt het jammer dat een dergelijke situatie zich midden in het dorp voor doet.

De heer J.H. KALLE vraagt aandacht voor de ontsluiting als woningbouw plaatsvindt in de tuin van De Boer. Hij wil die graag naar de Peuterdijk, om te voorkomen dat een zelfde situatie ontstaat als bij het Austinplein. Naar zijn mening zou die ontsluiting nu al in het bestemmingsplan meegenomen moeten worden. Er is al een uitpad.

De VOORZITTER zegt dat het om een toekomstige ontwikkeling gaat die niet in het bestemmingsplan zit. Dat zou geregeld moeten worden op het moment dat dit aan de orde komt. Hij vraagt zich af of dat nu al mogelijk is.

Mevrouw ZEVENBERGEN is van mening dat daar nog eens kritisch naar gekeken moet worden. Het voorliggende plan zou in ieder geval de toekomstige ontwikkeling niet moeten blokkeren. Eigendom en huidige bestemming zijn daarbij van belang.

Mevrouw KIEVIT vraagt of de tuin wordt bebouwd met woningen van bijvoorbeeld € 300.000,--.

De VOORZITTER merkt op dat de ontwikkelaar in ieder geval woningen zal willen verkopen die verkoopbaar zijn. Er zal in ieder geval een toets moeten plaatsvinden aan de behoefte die in Herkingen leeft en daarover kan de gemeente eisen stellen aan de ontwikkelaar.

De heer VIJFHUIZEN vraagt of op de locatie van het garagebedrijf meerdere woningen mogelijk zijn.

Mevrouw ZEVENBERGEN stelt dat op de locatie aan de Peuterdijk binnen de bestemming centrumdoeleinden ook wonen mogelijk is. Er is in het bestemmingsplan een goothoogte aangegeven van 4 m.

Afrondend geeft de VOORZITTER aan dat nog tot en met 29 juni de gelegenheid bestaat schriftelijk in te spreken. De rest van de procedure is door mevrouw Zevenbergen uitgelegd. Hij bedankt hierna iedereen voor de aanwezigheid en de geleverde inbreng.
